

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Planu Ogólnego Gminy Iwonicz - Zdrój

- UZGADNIANIE PO KONSULTACJACH SPOŁECZNYCH -

WYKONAWCA:

REFUNDA Maciocha i Wspólnicy sp. k.

ul. Hubska 52/11B, 50-502 Wrocław

www.refunda.pl

email: kontakt@refunda.pl

tel. 71 371 79 90 lub 793 992 996

AUTORZY OPRACOWANIA:

Kama Kotowicz

IWONICZ - ZDRÓJ, 22 kwietnia 2026 r.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp	4
1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy oddziaływania na środowisko	4
1.2. Cel i zakres prognozy oddziaływania na środowisko	5
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	5
2. Ustalenia projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami	8
2.1. Charakterystyka Obszaru - położenie terenu objętego projektem Planu oraz stan zainwestowania	8
2.2. Główne cele, zakres i zawartość projektu planu	11
2.1.1. <i>Główne cele określone w projekcie Planu</i>	11
2.1.2. <i>Ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko</i>	32
2.3. Powiązania projektu Planu z innymi dokumentami	33
3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska	34
3.1. Charakterystyka terenu pod kątem systemu powiązań przyrodniczych	34
3.2. Położenie geograficzne, geologia i geomorfologia	42
3.2.1. <i>Podział fizyczno – geograficzny i ukształtowanie terenu</i>	42
3.2.2. <i>Geologia</i>	44
3.2.3. <i>Złoża kopalin</i>	48
3.3. Waloryzacja faunistyczna i florystyczna	49
3.4. Charakterystyka warunków wodnych: wody powierzchniowe i podziemne	51
3.5. Charakterystyka warunków klimatycznych, stanu jakości powietrza i higieny atmosfery	65
3.6. Gleby	67
3.7. Zasoby dziedzictwa kulturowego	70
3.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	73
3.9. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu Planu	73
4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu	73
5. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru	76
5.1. Ocena zgodności postanowień projektu dokumentu z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody	76
5.2. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000	81
5.2.1. <i>Cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000</i>	81
5.2.2. <i>Integralność obszaru Natura 2000</i>	83
5.3. Oddziaływanie na świat roślin i zwierząt oraz bioróżnorodność	83
5.3.1. <i>Ochrona różnorodności biologicznej, w tym ochrona terenów zieleni</i>	83
5.3.2. <i>Ochrona gatunkowa okazów, siedlisk, ostoi roślin, zwierząt i grzybów</i>	85
5.4. Oddziaływanie na zdrowie ludzi, krajobraz, zabytki i dobra materialne	86
5.4.1. <i>Ochrona zdrowia ludzi oraz warunków i jakości życia mieszkańców</i>	86
5.4.2. <i>Ochrona krajobrazu i zabytków</i>	89
5.5. Przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, wykorzystanie zasobów środowiska	89
5.6. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i wody podziemne	90
5.6.1. <i>Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych oraz ewentualnych ujęć wód i ich stref ochronnych</i>	90
5.6.2. <i>Zasady gospodarki odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku oraz zasady odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych ~</i>	94
5.6.3. <i>Dotrzymanie celów środowiskowych określonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz oddziaływanie na stan ilościowy i stan chemiczny</i>	94
5.7. Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, emisja hałasu, promieniowanie elektromagnetyczne i ochrona klimatu	95

5.7.1. Ochrona klimatu m.in. w zakresie analizy założeń projektu mających wpływ na łagodzenie skutków zmian klimatu oraz służących adaptacji do jego zmian.....	95
5.7.2. Ochrona powietrza, ochrona przed hałasem, ochrona przed wibracjami i polami elektromagnetycznymi	97
5.8. Oddziaływanie skumulowane.....	97
5.9. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii.....	98
5.10. Podsumowanie	98
6. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu	102
6.1. Rozwiązania przyjęte w projektowanym dokumencie.....	102
6.2. Rozwiązania wynikające z wydanych decyzji, dobrych praktyk i przepisów powszechnych, które należy uwzględnić na etapie realizacji założeń polityki przyjętej w projektowanym dokumencie.....	102
7. Rozwiązania inne niż w projektowanym dokumencie, eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko	107
8. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia.....	107
9. Informacje o możliwości transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu dokumentu na środowisko.....	108
10. Spis rysunków, fotografii i tabel	108
11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	109

Załączniki:

1. Oświadczenie autora prognozy

1. WSTĘP

1.1. Podstawy formalno – prawne opracowania prognozy oddziaływania na środowisko

Plan Ogólny to dokument planistyczny gminy, który został wprowadzony przepisami ustawy z dnia 7 lipca 2023 r. o zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1688). Plan ogólny uchwała rada gminy i stanowi on akt prawa miejscowego.

Rada Gminy w Iwoniczu - Zdrój podjęła uchwałę III/28/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego Gminy Iwonicz - Zdrój w dniu 28 czerwca 2024 r.

Projekt dokumentu pn.: „Plan Ogólny Gminy Iwonicz - Zdrój” będący przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko, dalej określa się też jako: *Plan*, projekt *Planu*, *PO Iwonicza - Zdrój*.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono w związku z wymogiem art. 46 ust. 1 oraz 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi dowód w postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SOOŚ). Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony z właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska (art. 57) oraz państwowym powiatowym inspektorem sanitarnym (art.58). Następnie w toku strategicznej oceny oddziaływania na środowisko konieczne jest uzyskanie wymaganych opinii w zakresie projektu Planu Ogólnego oraz prognozy oddziaływania na środowisko oraz zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu. Informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu wraz ze sposobem ich rozstrzygnięcia będą dostępne w Uzasadnieniu udostępnionym wraz z Podsumowaniem przebiegu SOOŚ po przyjęciu dokumentu Planu Ogólnego.

Poniżej wymieniono najważniejsze akty prawne, do których odwołują się zapisy prognozy:

1. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzone we Florencji dnia 20 października 2000 r. (Dz. U. z 2006 r., nr 14, poz. 98)

2. Konwencja o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych (Konwencja Berneńska) (Dz. U. z 1996 r. nr 58, poz. 263, 264);
3. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska) (Dz. U. z 2003 r., nr 2 poz. 17);
4. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1112 ze zm.);
5. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1130 ze zm.);
6. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 ze zm.);
7. Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1478 ze zm.);
8. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 960);
9. Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1292 ze zm.);
10. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1290 ze zm.);
11. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady Unii Europejskiej 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa;
12. Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (tzw. Dyrektywa Siedliskowa);
13. Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (tj. Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.);
14. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409);

15. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2380);

16. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112).

1.2. Cel i zakres prognozy oddziaływania na środowisko

Celem niniejszej „Prognozy oddziaływania na środowisko...” jest ocena wpływu na środowisko przyrodnicze ustaleń projektu Planu Ogólnego Gminy Iwonicz - Zdrój.

Prognoza wskazuje na wczesnym etapie potencjalne kolizje z obszarami przyrodniczymi (rozdział 5), kulturowymi (rozdział 5) bądź ewentualne konflikty społeczne (rozdział 5). Prognoza także w sposób uzasadniony przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na formy ochrony przyrody (rozdział 6). Opracowanie analizuje i ocenia wpływ realizacji ustaleń projektu planu na zmiany klimatyczne oraz różnorodność biologiczną (podrozdział 5.3.).

Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko został uzgodniony na podstawie art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. 2024 poz. 1112 ze zm.)

z właściwymi organami, o których mowa w art. 57 i 58 ww. ustawy.

W związku z art. 54 ust. 1 w/w ustawy przedmiotowy projekt dokumentu wymaga zasięgnięcia opinii regionalnego dyrektora ochrony środowiska oraz państwowego powiatowego inspektora sanitarnego. Na podstawie ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 roku projekt dokumentu jaki i prognoza oddziaływania na środowisko podlegają też uzgodnieniu.

Projekt Planu Ogólnego Gminy obejmuje obszar gminy w granicach administracyjnych. Stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko dostosowano do szczegółowości projektowanego dokumentu. Co należy podkreślić – projekt określa podział obszaru na strefy planistyczne oraz wskazuje gminne standardy urbanistyczne.

Biorąc pod uwagę powyższe, prognoza obejmuje: opis, analizę i ocenę aktualnego stanu funkcjonowania środowiska, ocenę skutków realizacji ustaleń projektowanego dokumentu oraz określenie ewentualnych rozwiązań eliminujących i ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko.

1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

W myśl art. 52 ust 1 w ustawy ooś, analiza zawarta w prognozie ooś dostosowana jest do stopnia szczegółowości zapisów projektowanego dokumentu, a informacje w niej zawarte zostały opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny. W związku z tym – w prognozie dokonano opisu stanu środowiska w sposób umożliwiający określenie rodzajów i skali przewidywanych oddziaływań oraz określono możliwe zmiany spowodowane realizacją zapisów planu.

Wszystkie informacje zawarte w prognozie zostały zweryfikowane w materiałach źródłowych. Posłużono się danymi dostępnymi publicznie.

Interpretacji sposobu opracowania prognozy wskazanej w ustawie ooś, dokonano na podstawie wytycznych określonych w opracowaniu: „Strategiczna ocena

oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym” pod redakcją Romana Bednarka (Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2012 r.).

Wszystkie materiały źródłowe wymieniono poniżej:

1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Iwonicz-Zdrój uchwalone uchwałą nr XXIII/172/2012 Rady Miejskiej w Iwoniczu-Zdroju z dnia 29 października 2012 r., zmienione uchwałami: nr XXVII/166/2016 Rady Miejskiej w Iwoniczu-Zdroju z dnia 2 sierpnia 2016 r., nr XXIX/186/2016 Rady Miejskiej w Iwoniczu-Zdroju z dnia 11 października 2016 r. i nr XXXV/228/2017 Rady Miejskiej w Iwoniczu-

- Zdroju
z dnia 30 marca 2017 r.;
2. Opracowanie ekofizjograficzne dla obszaru miasta Iwonicz – Zdrój, 2006 r.;
 3. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe na potrzeby Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Iwonicz-Zdrój 2010r.;
 4. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Iwonicz – Zdrój na lata 2019 – 2022 z perspektywą do roku 2026;
 5. Prognoza oddziaływania na środowisko dla Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Iwonicz – Zdrój na lata 2019 – 2022 z perspektywą do roku 2026;
 6. Obszary Natura 2000 na Podkarpaciu – RDOŚ w Rzeszowie, Rzeszów, 2011 r.;
 7. Program ochrony powietrza dla strefy podkarpackiej - Uchwała nr XXVII/463/20 Sejmiku Województwa Podkarpackiego;
 8. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2030;
 9. Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego - Perspektywa 2030;
 10. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego na lata 2024-2027 z Perspektywą do a2031 r.;
 11. Roczna ocena jakości powietrza w województwie podkarpackim. Raport wojewódzki za rok 2023, GIOŚ Rzeszów 2024 r.;
 12. Jan Marek Matuszkiewicz Regionalizacja geobotaniczna Polski, IGiPZ PAN, Warszawa 2008;
 13. J. M. Matuszkiewicz „Krajobrazy roślinne i regiony geobotaniczne Polski” PAN IGiPZ Prace Geograficzne Nr 158 s. 87 – 90;
 14. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce; Włodzimierz Jędrzejewski, Sabina Nowak, Krystyna Stachura, Michał Skierczyński, Robert W. Mysłajek, Krzysztof Niedziałkowski, Bogumiła Jędrzejewska, Jan M. Wójcik, Hanna Zalewska, Małgorzata Pilot, Marcin Górny, Rafał T. Kurek, Radosław Ślusarczyk; Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk; Białowieża 2011 r.;
 15. Natura 2000 w planowaniu przestrzennym - rola korytarzy ekologicznych, podręcznik metodyczny Ministerstwa Środowiska, Warszawa listopad 2016 r.;
 16. Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, red. Roman Bednarek, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań 2012 r.
 17. Statystyka Regionalna oraz Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego;
 18. Bilans Zasobów Kopalni i Wód Podziemnych w Polsce wg stanu na 31 XII 2023 r. Ministerstwo Środowiska;
 19. Przeglądowa mapa osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie podkarpackim [PIG] - projekt Systemu Osłony Przeciw Osuwiskowej SOPO;
 20. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły przyjęty rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 4 listopada 2022 r. (Dz. U. z 2023 r. poz. 300);
 21. Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju. Polska 2030. Trzecia Fala Nowoczesności;
 22. Polityka energetyczna Polski do 2030 roku;
 23. Strategia rozwoju transportu do 2020 roku (z perspektywą do 2030 roku);
 24. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030;
 25. Polityka energetyczna Polski do 2030 roku;
 26. projekt „Polityki Energetycznej Państwa do 2040 roku;
 27. Krajowy Program Ograniczania Zanieczyszczenia Powietrza
 28. Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 z perspektywą do roku 2030;
 29. Polityka Ekologiczna Państwa 2030 - strategia rozwoju w zakresie środowiska i gospodarki wodnej;
 30. Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030;
 31. Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030;
 32. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce; Włodzimierz Jędrzejewski, Sabina Nowak, Krystyna Stachura, Michał Skierczyński, Robert W. Mysłajek, Krzysztof Niedziałkowski, Bogumiła Jędrzejewska, Jan M. Wójcik, Hanna Zalewska, Małgorzata Pilot, Marcin Górny, Rafał T. Kurek, Radosław Ślusarczyk; Zakład Badania Ssaków Polskiej Akademii Nauk; Białowieża 2011;

33. Solon J., Borzyszkowski J., Bidłasik M., Richling A., Badora K., Balon J., Brzezińska – Wójcik T., Chabudziński Ł., Dobrowolski R., Grzegorzczak I., Jadłowski M., Kistowski M., Kot R., Kraż P., Lechnio J., Macias A., Majchrowska A., Malinowska E., Migoń P., Myga – Piątek U., Nita J., Papińska E., Rodzik J., Strzyż M., Terpiłowski S., Ziąja W.: Physico-geographical mesoregions of Poland: verification and adjustment of boundaries on the basis of contemporary spatial data, *Geographia Polonica* 2018, Volume 91, Issue 2, pp. 143-170.

2. USTALENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIA Z INNYMI DOKUMENTAMI

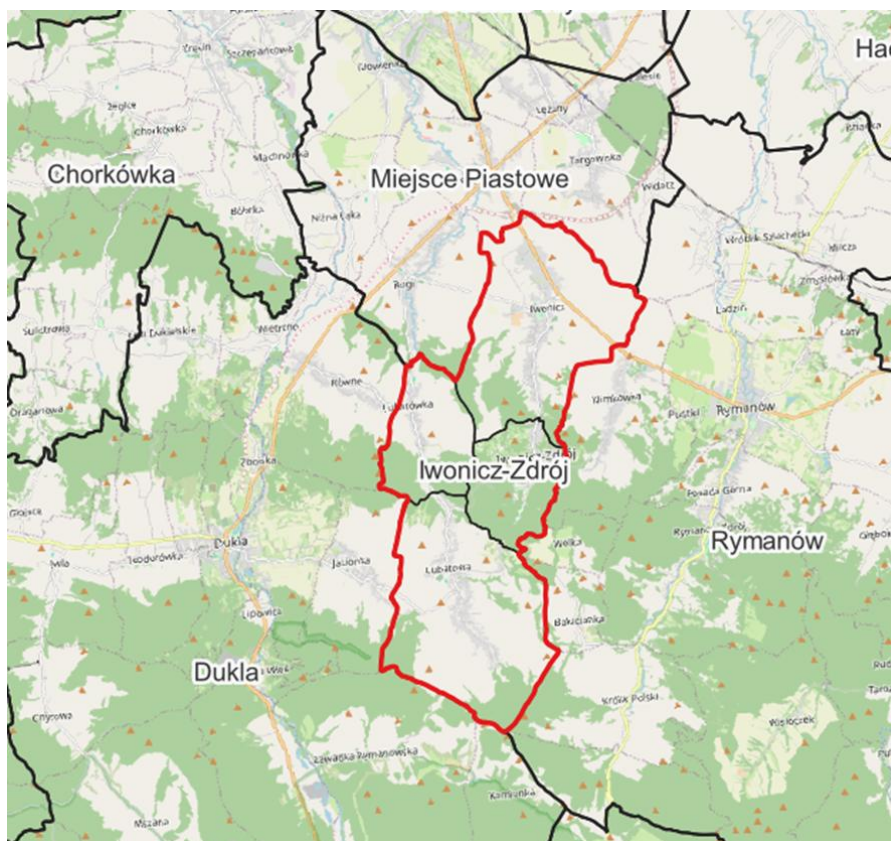
2.1. Charakterystyka Obszaru - położenie terenu objętego projektem Planu oraz stan zainwestowania

Obszar opracowania obejmuje gminę miejsko – wiejską Iwonicz - Zdrój, położoną w powiecie krośnieńskim, w województwie podkarpackim.

Gmina zajmuje powierzchnię 4550 ha, sąsiaduje z gminą Dukla, Rymanów i Miejsce Piastowe.

Gmina obejmuje swoim zasięgiem 4 miejscowości z siedzibą władz gminnych w mieście Iwoniczu-Zdroju. Ponadto, w skład gminy wchodzi wsie: Iwonicz,

Lubatowa i Lubatówka¹. Miasto Iwonicz-Zdrój znajduje się w odległości 13,4 km (w linii prostej) na południe od Krosna. Krosno jest miastem powiatowym właściwym administracyjnie dla gminy Iwonicz Zdrój. Przez północną część gminy, przez miejscowość Iwonicz, przebiega droga krajowa nr 28 relacji Zator-Medyka. Pozostałe drogi na terenie gminy mają znaczenie wyłącznie lokalne. Gmina nie posiada na swoim terenie linii kolejowej.

Rysunek 1. Gmina miejsko - wiejska Iwonicz - Zdrój sąsiaduje z gminami Dukla, Rymanów i Miejsce Piastowe

źródło: mapa OpenStreetMap – GUGiK usługa przeglądania, grudzień 2024 r., granica gminy – PRG usługa pobierania, grudzień 2024 r.

Na rozwój Iwonicza wpłynęło jego położenie w pobliżu ważniejszych szlaków komunikacyjnych: Klimkówka-Rogi a poprzez nią ze starym traktem dukielskim, przebiegającym w kierunku Austro-Węgier oraz w kierunku wschodnio-zachodnim Rogi Krościenko

Wyżne będącym odcinkiem traktu komunikacyjnego łączącego Sanok z Krosnem.

O założeniu Zdroju zadecydowało występowanie wód mineralnych. Sprzyjało temu również ukształtowanie terenu, stosunkowo szeroka dolina, mikroklimat

¹ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Iwonicz - Zdrój

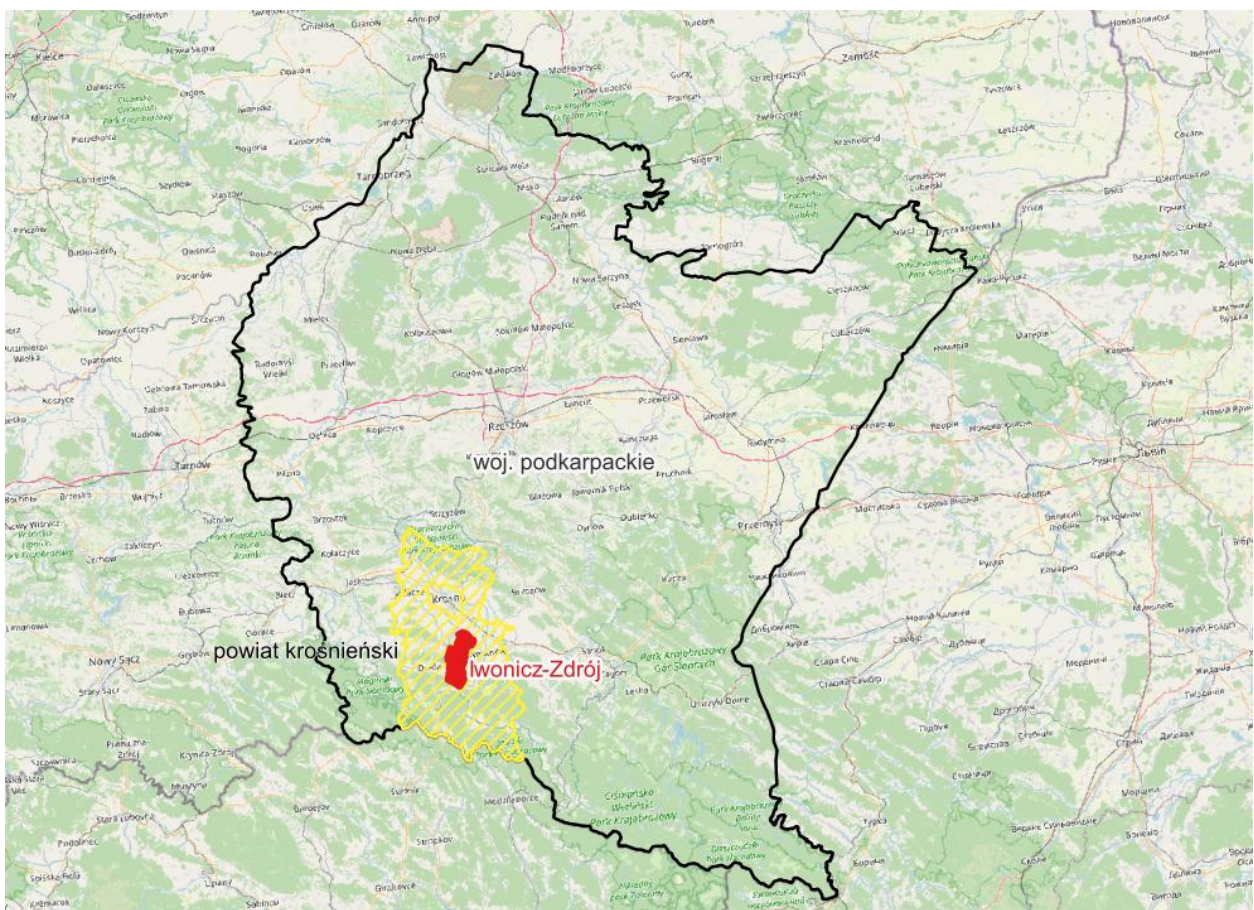
wytwarzany otuliną wzgórza, dość szczelnie otaczających dolinę potoku. Najstarszymi elementami założenia źródła były ścieżki prowadzące do źródeł iwoniczkich. Za najstarszą część źródła zalicza się źródło „Glorieta” i Stary Pałac stanowiące granice źródła na osi północ-południe. Granice szerokości źródła stanowiły zbocza Góry Przedziwnej i Góry Gloriety, pod którymi ulokowano łazienki od strony zachodniej i kaplicę oraz inne budynki zdrojowe od strony wschodniej.

Również w przypadku Lubatowej i Lubatówki układ ruralistyczny wsi jest ściśle związany z warunkami przyrodniczymi, a w szczególności z rzeźbą terenu. Wsie posiadają orientację północ – południe, tak jak dolina, w której się rozlokowały. Ponieważ wsie Lubatowa i Lubatówka położone są w sąsiedniej dolinie równoległej do doliny, w której rozlokował się Iwonicz, a później Iwonicz Zdrój, do dnia dzisiejszego nie są one dobrze ze

sobą skomunikowane.

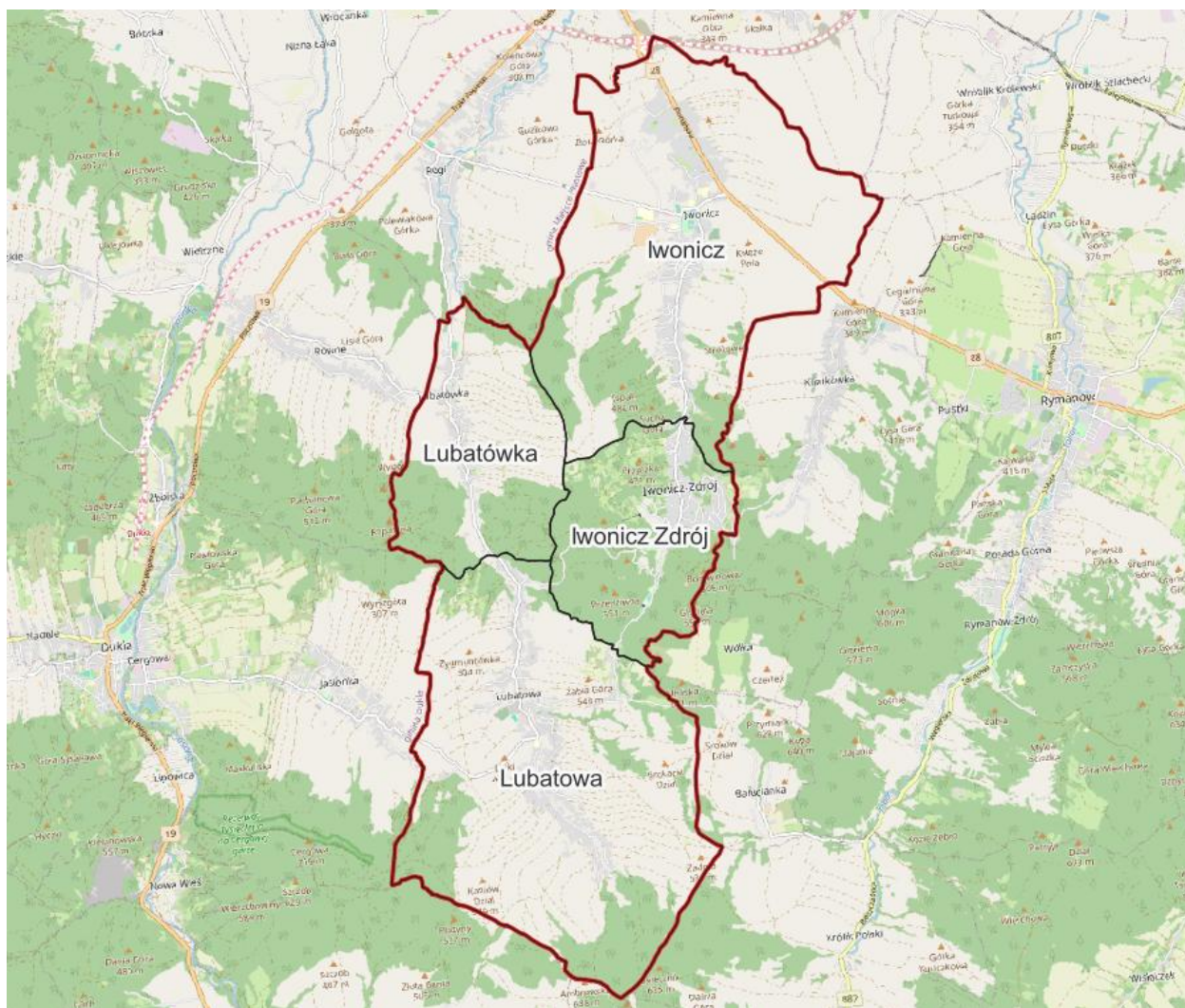
Wsie królewskie Lubatowa i Lubatówka powstały w XIV w. na prawie magdeburskim. Początkowo jako jedna osada, dopiero w czasie zostały rozdzielone w celu rozróżnienia wsi królewskiej od wsi biskupiej. Obie wsie rozwinęły się w układzie łańcuchowym, charakterystycznym dla wsi pogórza. Oś wyznacza rzeka Lubatówka, wzdłuż której do dziś biegnie główna droga obu miejscowości. Droga ta łączy miejscowości z wsią Rogi w sąsiedniej gminie.

Wsie założono w oparciu o łańcuchowy układ gruntów, gdzie z zagospodarowanego terenu każdy osadnik otrzymywał prostokątny skupiony kawał gruntu przylegający dłuższym bokiem do działki sąsiada. Na początku wydzielonego pasa ziemi znajdowała się zabudowa mieszkalna, następnie zagrodowa, grunty uprawiane i nawożone, co roku, grunty dalsze uprawiane, co drugi rok i nienawożone, pastwiska oraz las.

Rysunek 2. Położenie gminy Iwonicz - Zdrój na tle granic województwa i powiatu

Źródło: GUGiK, usługa przeglądarki, styczeń 2025 r.

Rysunek 3. Podział administracyjny gminy Iwonicz - Zdrój

Źródło: GUGiK, usługa przeglądania, styczeń 2025 r.

Fotografia 1. Część północna Iwonicza - Zdrój

fot. Urząd Gminy w Iwoniczu Zdroju <https://iwonicz-zdroj.pl/filmy-i-zdjecia-promocyjne/>

2.2. Główne cele, zakres i zawartość projektu planu

2.1.1. Główne cele określone w projekcie Planu

Zakres Planu Ogólnego Gminy Iwonicz - Zdrój zawiera:

ustalenia i wymogi określone w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz. U. z 2023 r. poz. 2758 z późn.zm.) oraz w rozporządzeniu Rozporządzenia Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania granic obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz. U. z 2024 r. poz. 729).

Zgodnie z art. 13h ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wraz z projektem planu ogólnego sporządza się uzasadnienie składające się z części tekstowej i graficznej. Część tekstowa uzasadnienia planu ogólnego zawiera między innymi wyjaśnienie przyczyn wyznaczenia stref planistycznych w granicach określonych w planie ogólnym, w tym przedstawienie obliczeń potwierdzających spełnienie warunku, o którym mowa w art. 13d ust. 1 albo 3.

Na terenie gminy Iwonicz - Zdrój wyznaczono 12 stref planistycznych z katalogu wymienionego w art. 13c ust. 2 ww. ustawy:

SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną

SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,

SU – strefa usługowa,

SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,

SP – strefa gospodarcza,

SR – strefa produkcji rolniczej,

SI – strefa infrastrukturalna,

SN – strefa zieleni i rekreacji,

SC – strefa cmentarzy,

SG – strefa górnictwa,

SO – strefa otwarta,

SK – strefa komunikacji.

Należy zauważyć, że, z uwagi na położenie gminy w zasięgu w przyrodniczych obszarach chronionych w strefach związanych z możliwym zainwestowaniem tam, gdzie to możliwe **dodano profil dodatkowy „teren zieleni naturalnej”** w celu zabezpieczenia wartości przyrodniczych gminy we wszystkich strefach.

1. SW - STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ WIELORODZINNĄ

Profil podstawowy obejmuje: teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

2. SJ - STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNĄ

Profil podstawowy obejmuje: teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

3. SU – STREFA USŁUGOWA

Profil podstawowy obejmuje: teren usług, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

4. SZ – STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ ZAGRODOWĄ

Profil podstawowy obejmuje: teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren akwakultury i obsługi rybactwa, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

5. SP - STREFA GOSPODARCZA

Profil podstawowy obejmuje: teren produkcji, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

6. SR - STREFA PRODUKCJI ROLNICZEJ

Profil podstawowy obejmuje: teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren akwakultury i obsługi rybactwa,

teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

7. SI - STREFA INFRASTRUKTURALNA

Profil podstawowy obejmuje: teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych

8. SN - STREFA ZIELENI I REKREACJI

Profil podstawowy obejmuje: teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych teren infrastruktury technicznej

9. SC – STREFA CMENTARZY

Profil podstawowy obejmuje: teren cmentarza, teren komunikacji, teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

10. SG – STREFA GÓRNICTWA

Profil podstawowy obejmuje: teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

11. SO – STREFA OTWARTA

Profil podstawowy obejmuje: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

12. SK – STREFA KOMUNIKACYJNA

Profil podstawowy obejmuje: teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren ogrodów działkowych, teren infrastruktury technicznej

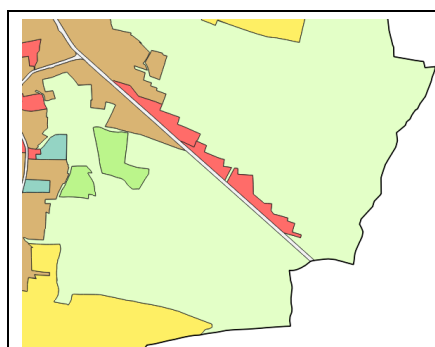
Projekt POG Iwonicz – Zdrój został uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie postanowieniem znak: WPN.610.173.2025.DF.5 z dnia 20 października 2025 roku.

W wyniku uwzględnienia uwag na etapie **konsultacji społecznych** przeprowadzonych w dniach: 11.02.2026 roku do 11.03.2026 roku, do projektu POG wprowadzono zmiany. Najbardziej istotną z punktu widzenia ochrony środowiska jest **usunięcie stref strefy usługowej 49SU, 50SU**. Usunięcie stref stanowi pozytywne rozstrzygnięcie pod względem ochrony środowiska, ponieważ strefy te leżały w korytarzu ekologicznym migracji jeleni i dużych drapieżników – tereny te zapewniają łączność ekologiczną w kierunku północnej części gminy Rymanów przez doliny rzeki Wisłok. Łączność ekologiczna na linii: dolina Wisłok i Beskid Niski została również zidentyfikowana i zabezpieczona poprzez liczne przejścia dla zwierząt, które zostały wskazane w dokumentacji projektowej obecnie rozpatrywanego

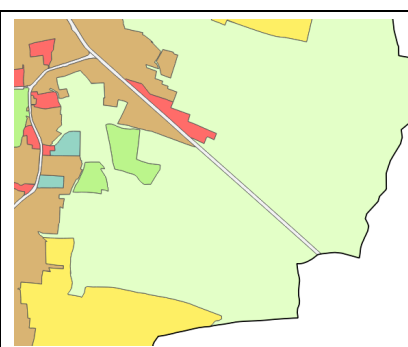
przedsięwzięcia pn.: „budowa obwodnicy Miejsca Piastowego w ciągu drogi krajowej DK28”.

Pozostałe zmiany dotyczą wprowadzenia stref SJ i jednej strefy SW, na pojedynczych działkach ewidencyjnych na terenie całej gminy. Projekt POG uwzględnił też uwagi i wprowadził kolejne strefy SN i jedną strefę SI. Rysunki w prognozie uwzględniają powyższe zmiany.

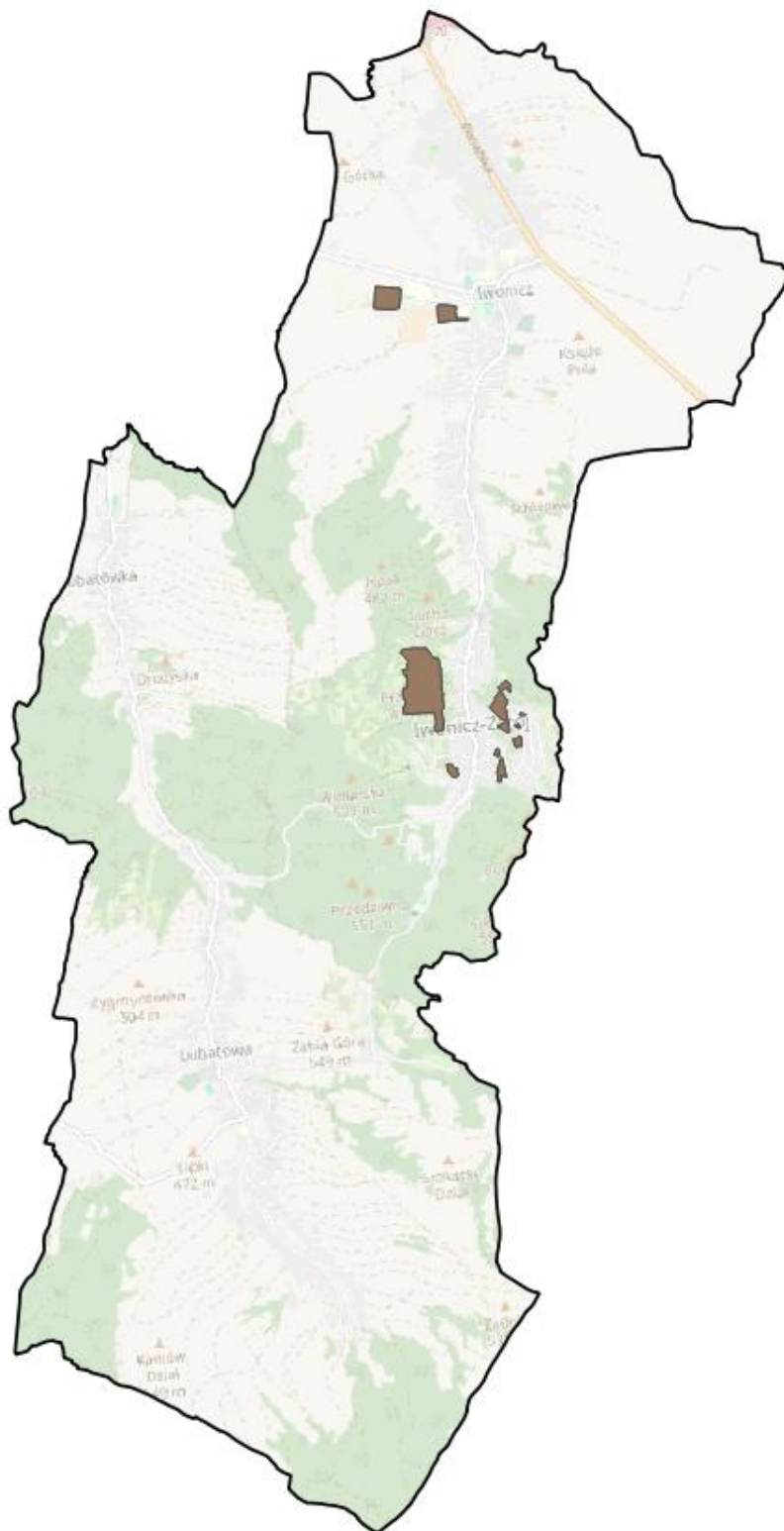
Wprowadzone na skutek konsultacji społecznych zmian, w szczególności wprowadzenie stref związanych z zabudową kosztem strefy otwartej nie będzie mieć wpływu na środowisko w skali całej gminy. Uwzględnienie uwag mieszkańców nie nosi też znamion mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

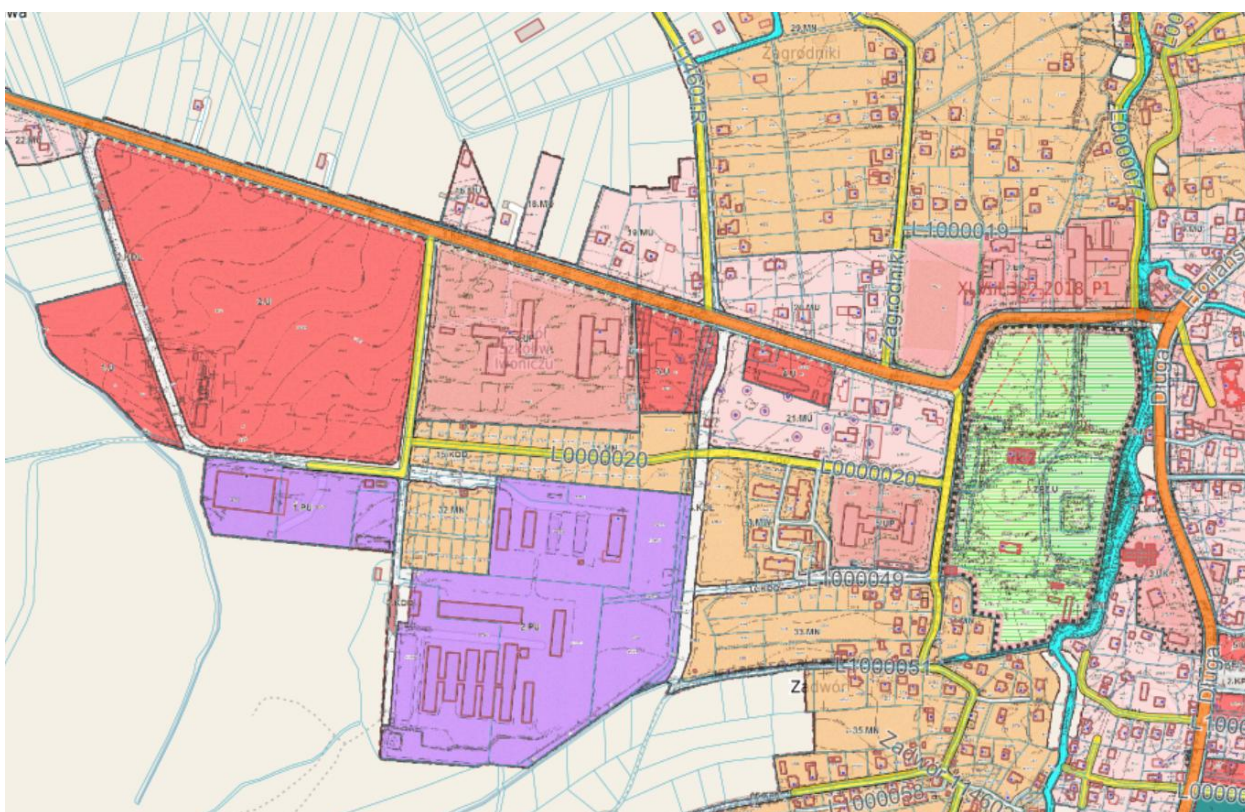
Projekt uzgodniony

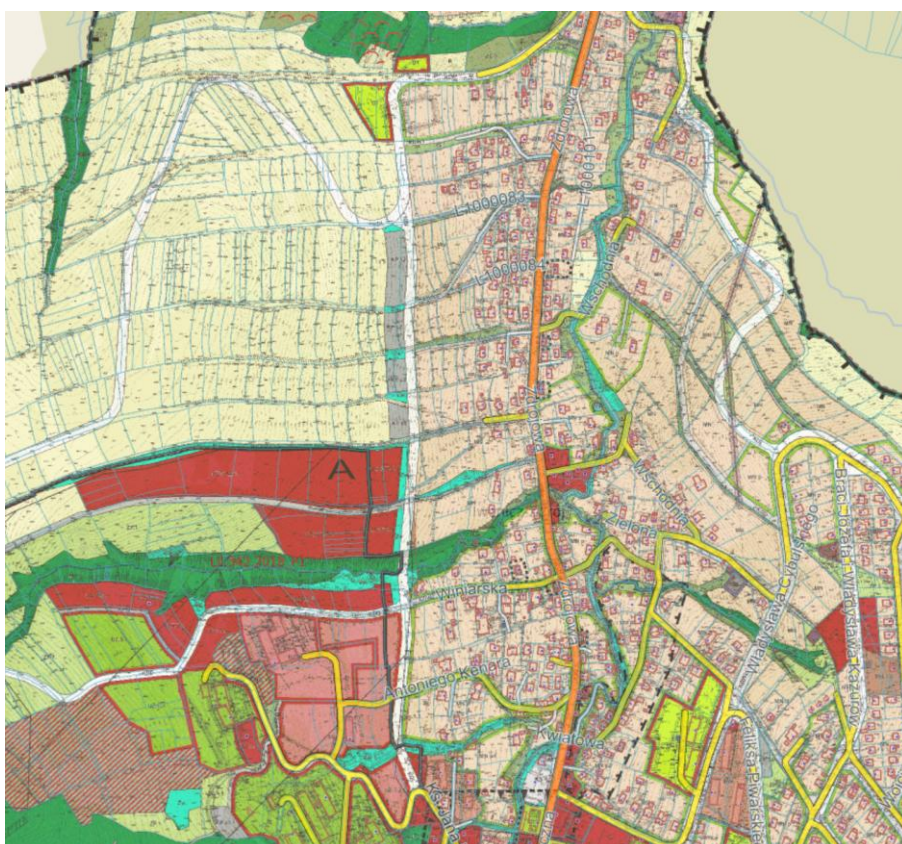
Projekt po konsultacjach społecznych

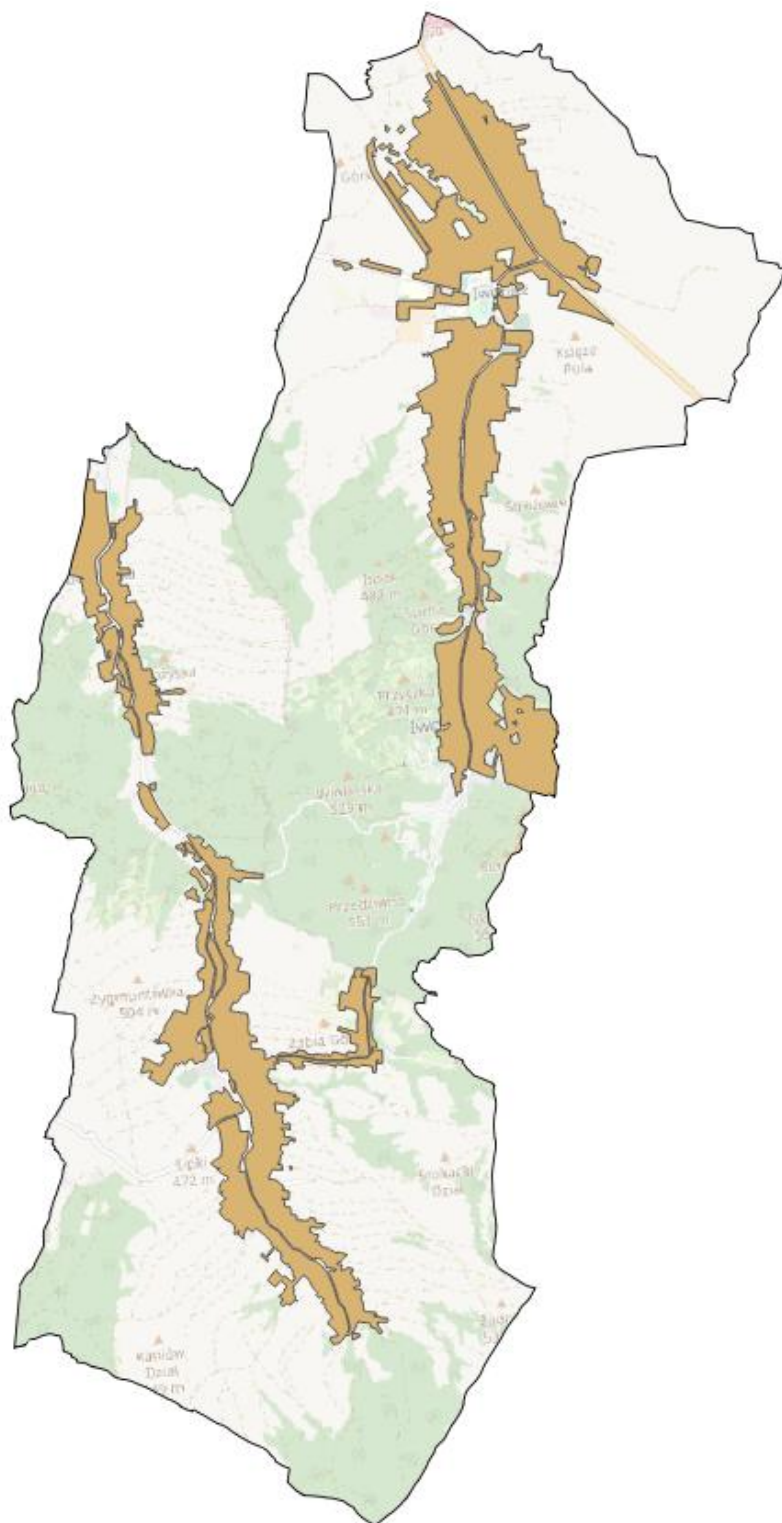
Rysunek 4. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną SW – wynika z ustaleń w obowiązujących mpzp oraz uzupełnień w istniejącej zabudowie

Rysunek 5. Strefa SW w Iwoniczu, poniżej fragment obowiązującego mpzp

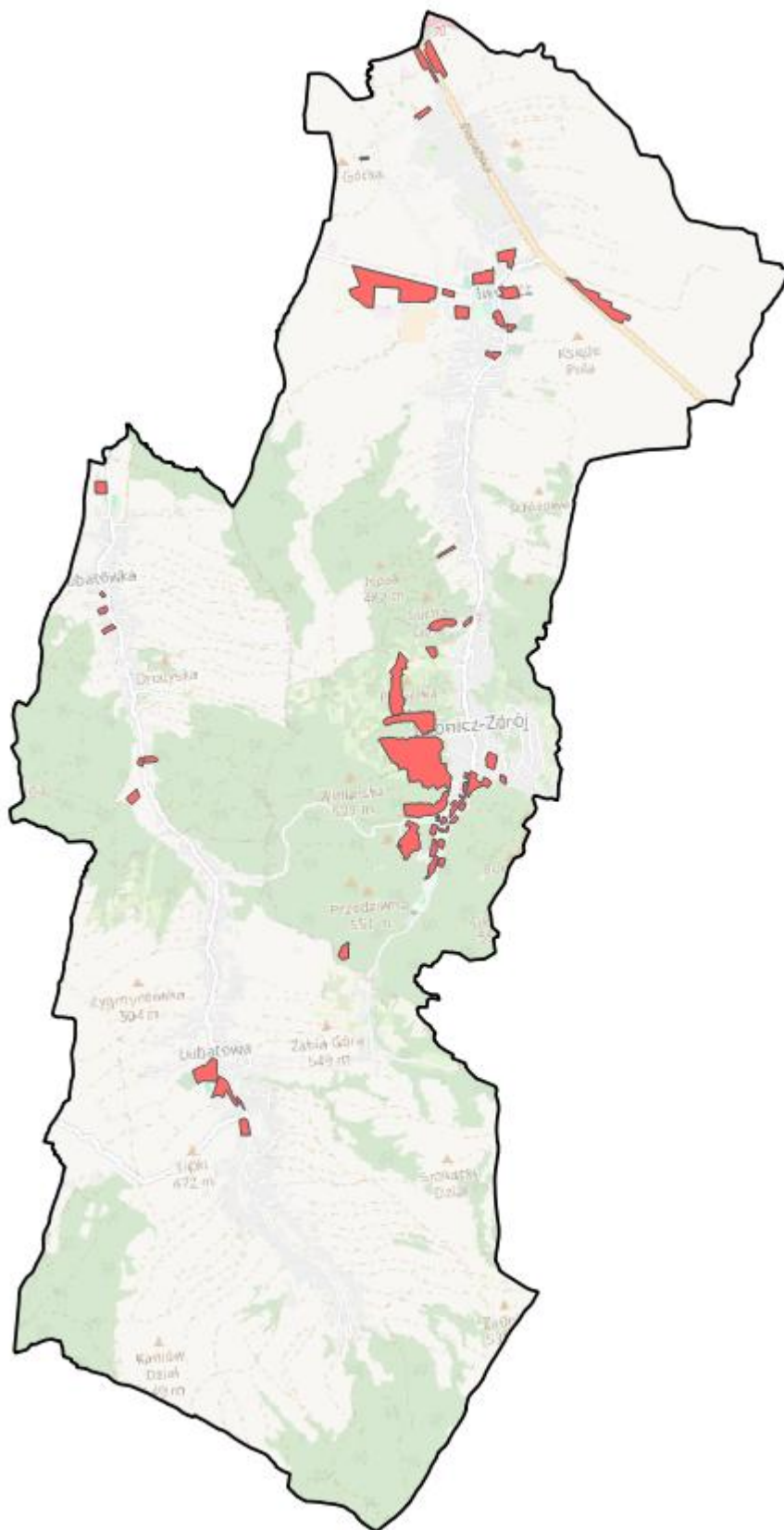
Rysunek 6. Strefa SW w Iwoniczu Zdrój, poniżej fragment obowiązującego mpzp

Rysunek 7. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną SJ

Strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną wyznaczono jako uzupełnienie lub kontynuację zabudowy w istniejących jednostkach osadniczych na terenie całej gminy. Właściwie, na terenie całej gminy nie wyznacza się nowych jednostek, które

stanowiłyby nowe osiedla mieszkaniowe. Wszystkie strefy wyznaczono w sąsiedztwie już istniejącej zabudowy. Proponowany w planie minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej jest wysoki i wynosi głównie 45-50%, a jedynie w kilku strefach 30%.

Rysunek 8. Strefa usługowa – SU

Strefy usług wyznaczono na terenach istniejących terenów usługowych oraz na obszarach przewidzianych

do rozwoju tej funkcji w dotychczasowych dokumentach planistycznych. Proponowany w planie minimalny udział

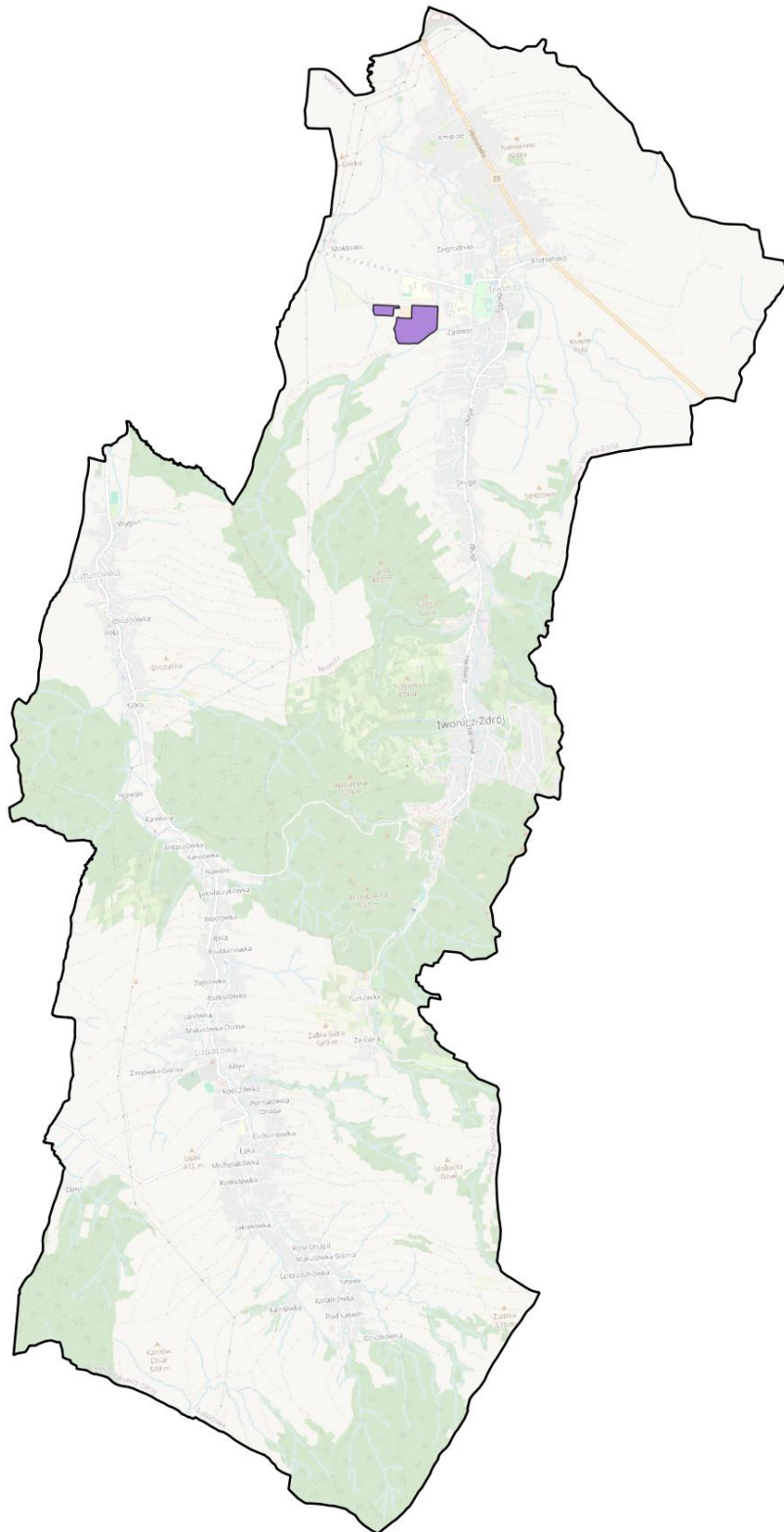
powierzchni biologicznie czynnej jest wysokie i wynosi nawet do 65%.

Rysunek 9. Tereny usług planowane wzdłuż drogi krajowej nr 28 (ul. Floriańska)

Rysunek 10. Strefy SU wyznaczone w Iwoniczu - Zdrój

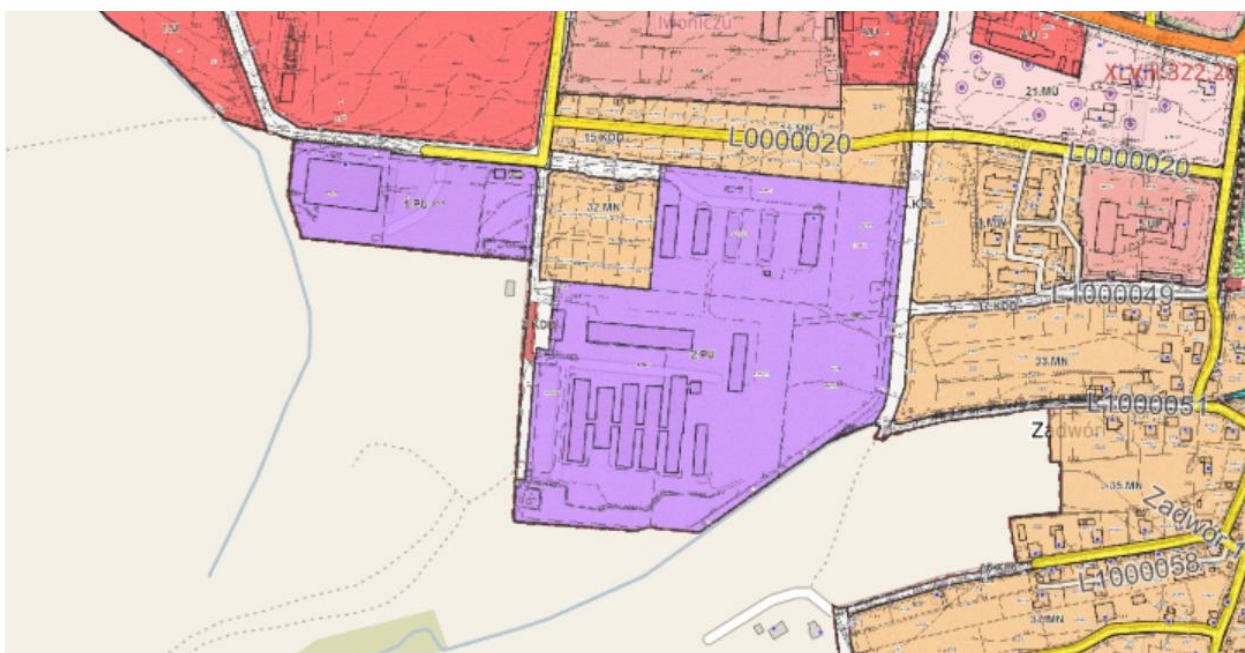
Rysunek 13. Strefa gospodarcza – SP

W projekcie POG Iwonicz - Zdrój wyznaczono dwie strefy gospodarcze. Obie w, na terenie już zagospodarowanym. Przy czym teren na wschód powiększa się zgodnie

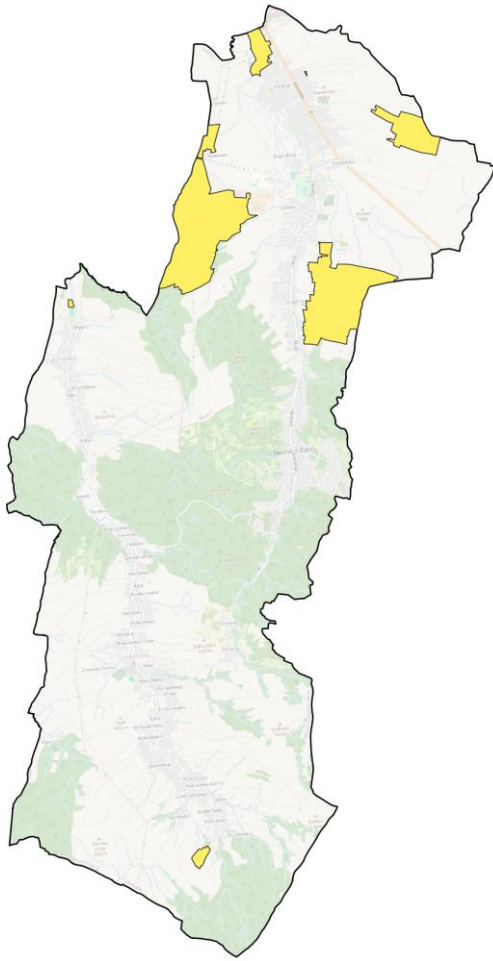
z ustaleniami obowiązującego mpzp oraz jako uzupełnienie (w kierunku zachodnim).

Rysunek 14. Strefy gospodarcze wyznaczono w Iwoniczu

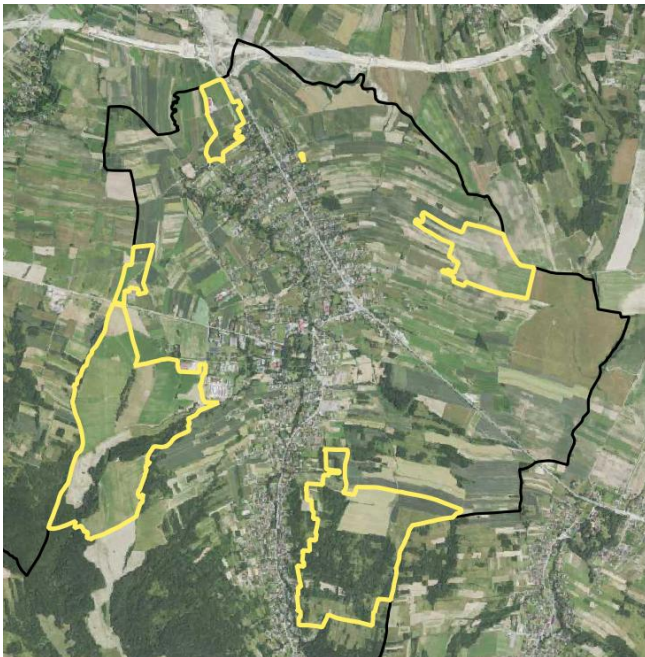

Rysunek 15. Fragment ustaleń obowiązującego mpzp

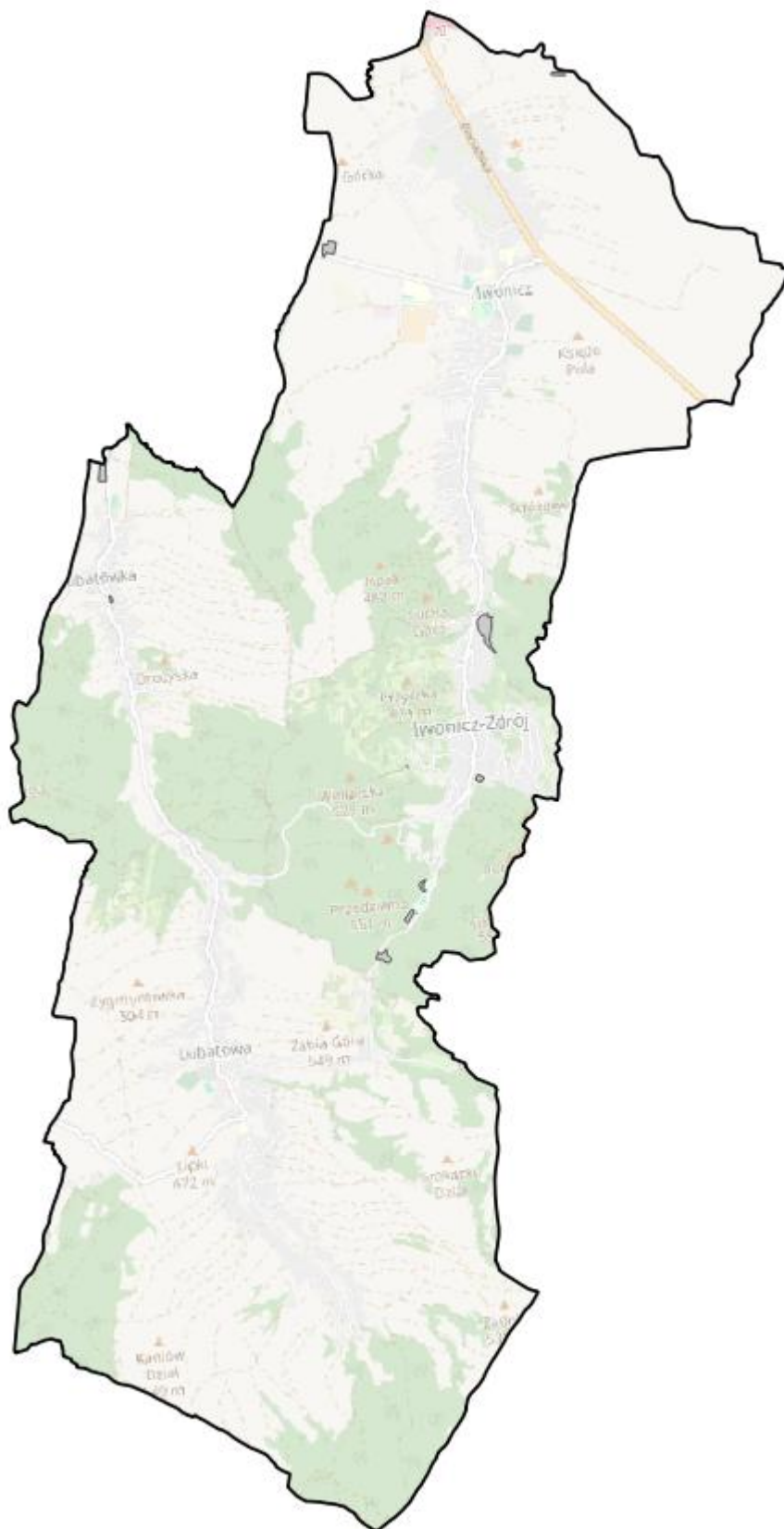

Rysunek 16. Strefa produkcji rolniczej – SR

Strefy produkcji rolniczej wyznacza się w Planie w północnej części gminy oraz niewielką strefę w południowej części gminy - na terenach gospodarstw rolnych i terenach użytkowanych rolniczo.

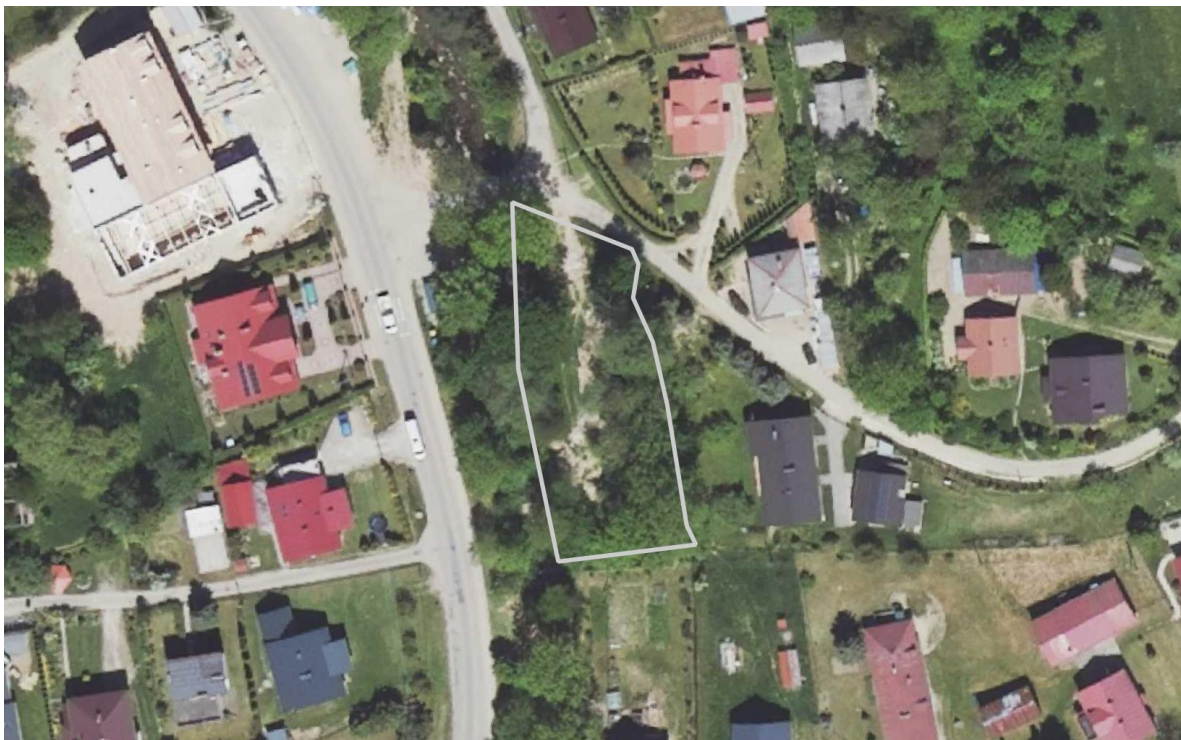
Rysunek 17. Strefy produkcji rolniczej w północnej części gminy

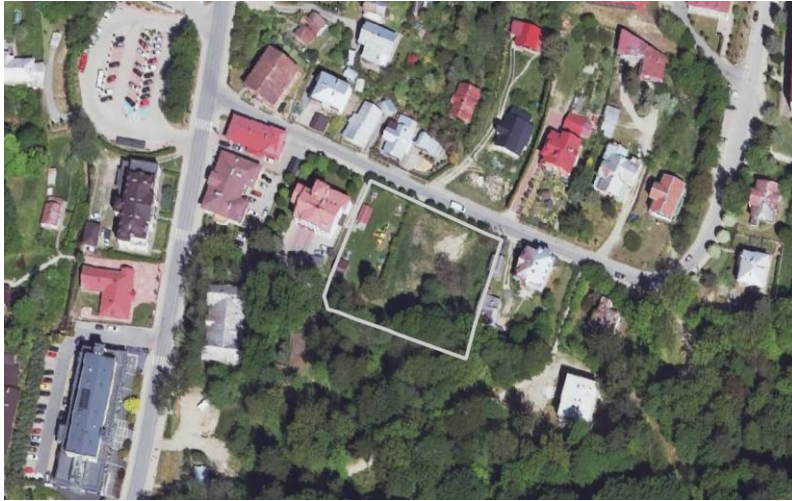
Rysunek 18. Strefa infrastrukturalna SI

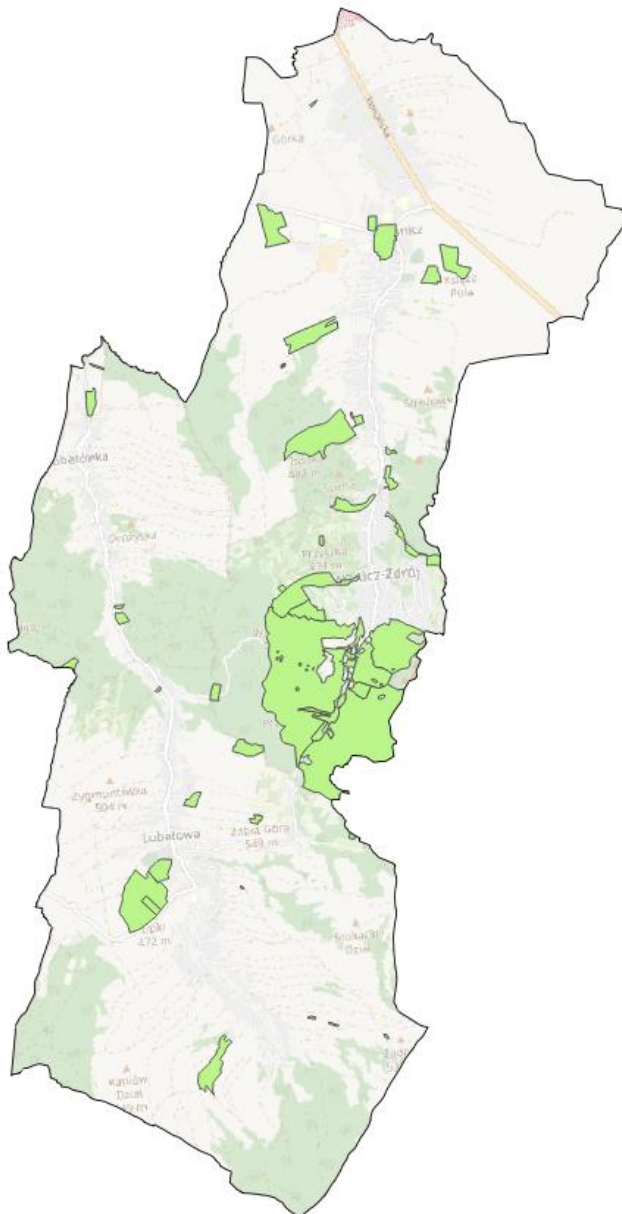
Rysunek 19. Lubatówka - teren obok cmentarza - planowana strefa infrastruktury – planowany parking

Rysunek 20. Lubatówka - teren nad rzeką Lubatówką - planowana strefa infrastruktury – planowany parking

Rysunek 21. Iwonicz - Zdrój - teren pomiędzy zabudową mieszkaniową - planowana strefa infrastruktury – planowany parking przy usługach

Rysunek 22. Strefa zieleni i rekreacji – SN

Strefy zieleni i rekreacji w Planie ogólnym to przede wszystkim teren zespołu uzdrowiska w Iwoniczu Zdroju. Iwonicz-Zdrój położony na obrzeżach Beskidu Niskiego. Centrum uzdrowiska leży na wysokości 410 m n.p.m. Wokół uzdrowiska, położonego w dolinie Iwoniczkiego Potoku (dopływu Lubatówki), rozciągają się malownicze wzgórza porośnięte lasem mieszanym. Z części przyległych do uzdrowiska lasów utworzono rozległy park zdrojowy z siecią ścieżek spacerowych, zajmujący powierzchnię ponad 200 hektarów.

Tradycje lecznictwa uzdrowiskowego w Iwoniczu mają starą, prawdopodobnie jeszcze średniowieczną metrykę, choć za umowną datę powstania uzdrowiska w tej miejscowości przyjmuje się rok 1578. W tym właśnie roku

Wojciech Oczko, nadworny lekarz królów polskich (Zygmunta Augusta, Stefana Batorego i Zygmunta III Wazy), wydał w Krakowie dzieło pt. „Cieplice”, w którym sklasyfikował wody mineralne i lecznicze występujące w Polsce, wymieniając m. in. źródło Bełkotka w Iwoniczu. Z analizy zachowanych materiałów kartograficznych a przede wszystkim ikonograficznych wynika, że najstarszy fragment uzdrowiska tworzył zachowany do dzisiaj drewniany Stary Pałac oraz usytuowane po jego bokach, również drewniane, budynki zdrojowe tworzące wraz z pałacem zabudowę w kształcie podkowy, nawiązującą do zabudowy zespołów pałacowych ujętych oficynami. Oprócz opisanego zespołu, wzdłuż drogi prowadzącej do Iwonicza usytuowane były nieliczne budynki mieszkalne i gospodarcze.²

Fotografia 2. Iwonicz-Zdrój, układ urbanistyczny, widok od pd., stan na rok 2015, fot. Gorlice TV

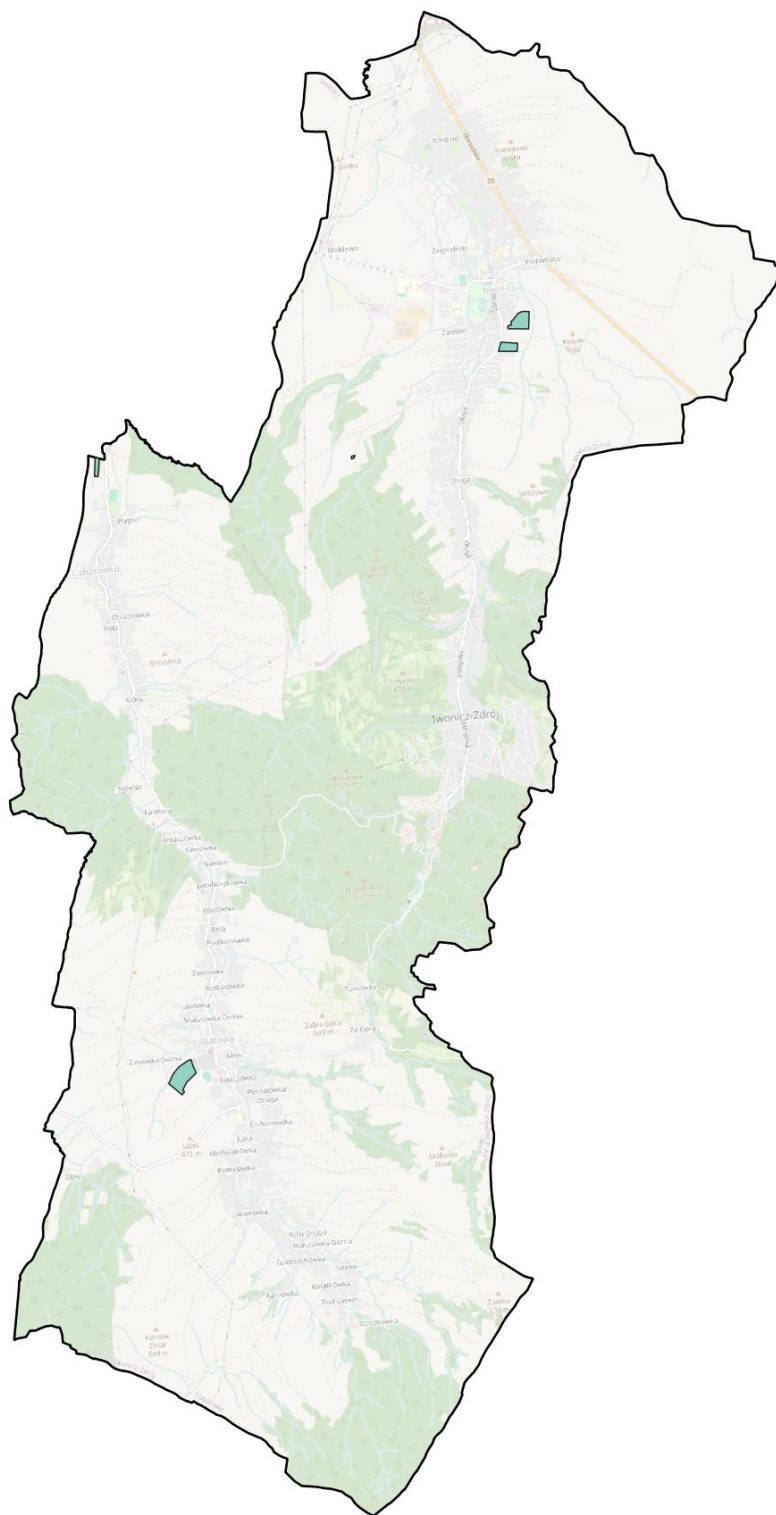
Źródło: Narodowy Instytut Dziedzictwa

² Narodowy Instytut Dziedzictwa https://zabytek.pl/pl/obiekty/zabytek?inspire_id=PL.1.9.ZIPOZ.NID_N_18_UU.1117&rejestr=rejestr-zabytkow

Rysunek 23. Iwonicz-Zdrój, układ urbanistyczny, plan uzdrowiska z lat 60. XIX w.

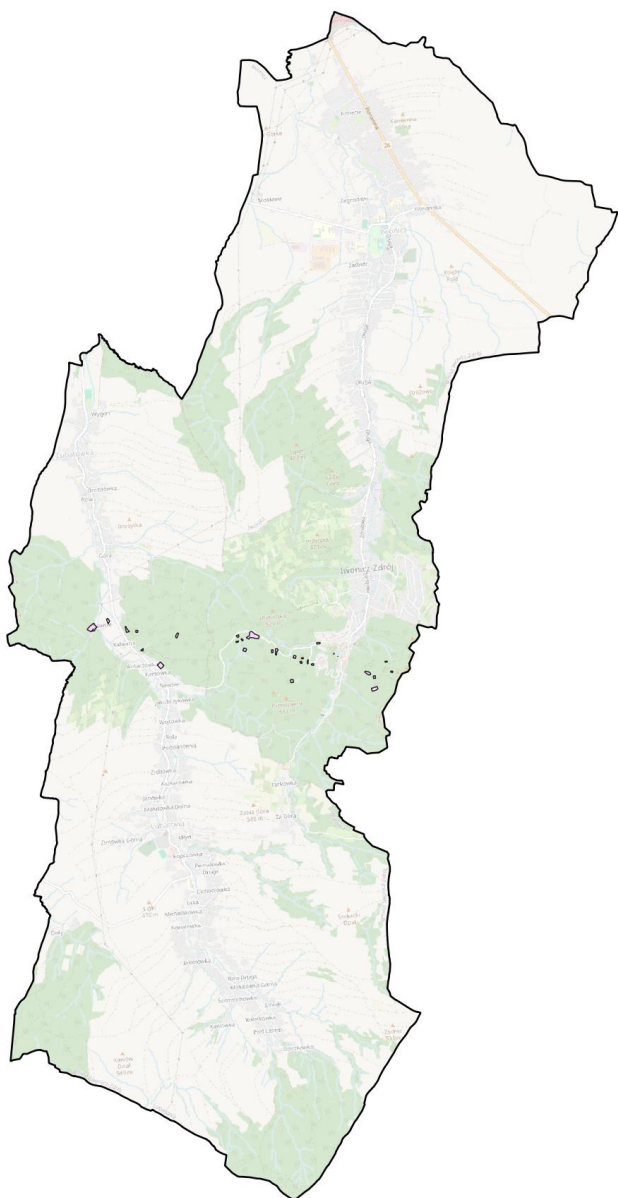
Źródło: Narodowy Instytut Dziedzictwa

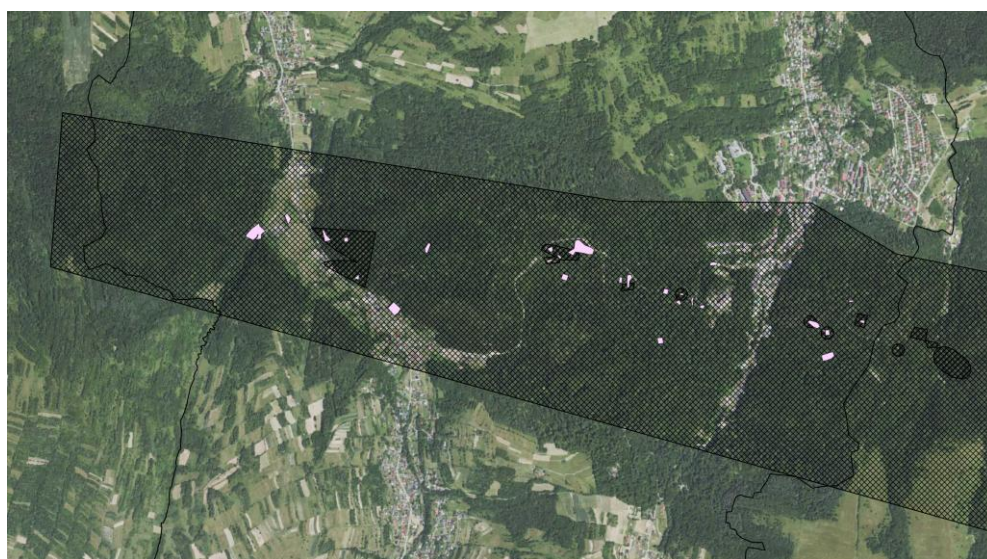
Rysunek 24. Strefa cmentarzy – SC

Strefy cmentarzy zostały wyznaczone dla terenów istniejących cmentarzy i powiększone wedle zapotrzebowania. W profilu dodatkowym wpisano w projekcie planu: teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Oznacza to, że na etapie sporządzania mpz

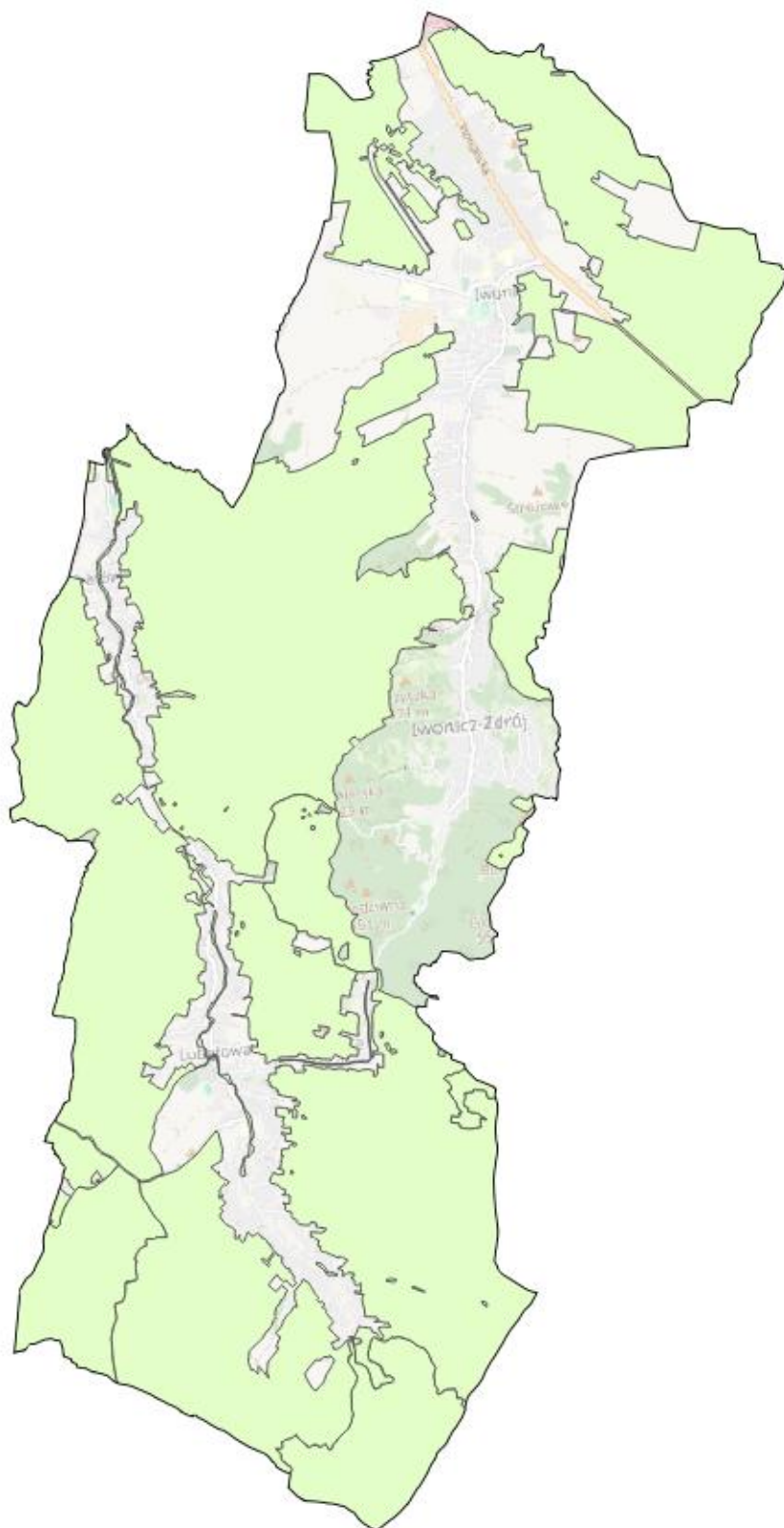
analizowana będzie dokumentacja w zakresie hydrogeologii i in. dotycząca możliwości poszerzenia cmentarza czy też teren będzie pełnił inne funkcje jak w profilu dodatkowym. Na obecnym etapie nie zostało rozstrzygnięte czy teren w strefie SC zakłada poszerzenie cmentarza.

Rysunek 25. Strefa górnictwa – SG

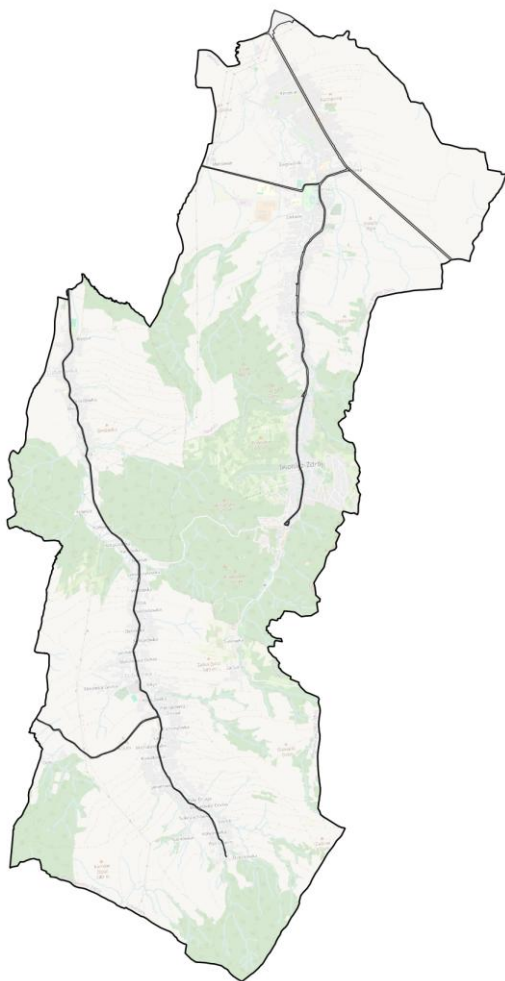
Rysunek 26. Strefa górnictwa – SG, wyznaczona na terenie złoża Iwonicz

Rysunek 27. Strefa otwarta – SO

Strefy otwarte wyznaczono w przeważającej części gminy. W strefie otwartej przewiduje się teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren ogrodów działkowych,

teren infrastruktury technicznej. Natomiast w profilu dodatkowym projekt przewiduje na jednym terenie zabudowę letniskową lub rekreacji indywidualnej

Rysunek 28. Strefa komunikacyjna – SK

2.1.2. Ramy dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko

Projekt Planu zakłada realizację polityki przestrzennej, która ma na celu zwiększenie komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców, poprawę ich życia i poczucia dobrostanu. Ze wszystkich stref wyznaczonych w projekcie Planu można przewidzieć możliwość realizacji przedsięwzięć, które będą kwalifikować się jako przedsięwzięcia mogące

potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, do których zgodnie z § 3.1. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 ze zm.), zalicza się następujące:

§ 3.1. pkt 55:

zabudowa mieszkaniowa wraz z towarzyszącą jej infrastrukturą: a) objęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: – 2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, – 4 ha na obszarach innych niż wymienione w tiret pierwsze, b) nieobjęta ustaleniami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego albo miejscowego planu odbudowy, o powierzchni zabudowy nie mniejszej niż: – 0,5 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy, – 2 ha na obszarach innych niż wymienione w tiret pierwsze;

§ 3.1. pkt 58:

garaże, parkingi samochodowe lub zespoły parkingów, w tym na potrzeby planowanych, realizowanych lub zrealizowanych przedsięwzięć, o których mowa w pkt 52, 54–57 i 59, wraz z towarzyszącą im infrastrukturą, o powierzchni użytkowej nie mniejszej niż:

a) 0,2 ha na obszarach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, lub w otulinach form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–3 tej ustawy,

§ 3.1. pkt 62:

drogi o nawierzchni twardej o całkowitej długości przedsięwzięcia powyżej 1 km inne niż wymienione w § 2 ust. 1 pkt 31 i 32 lub obiekty mostowe w ciągu drogi o nawierzchni twardej, z wyłączeniem przebudowy dróg lub obiektów mostowych, służących do obsługi stacji elektroenergetycznych i zlokalizowanych poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5, 8 i 9 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;

§ 3.1. pkt 91:

zalesienia o powierzchni powyżej 20 ha inne niż wymienione w pkt 90;

Z katalogu przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko wyłączone są zamierzenia inwestycyjne polegające na budowie instalacji do wytwarzania biogazu rolniczego o zainstalowanej mocy elektrycznej nie większej niż 0,5 MW lub wytwarzających ekwiwalentną ilość biogazu rolniczego wykorzystywanego do innych celów niż produkcja energii elektrycznej. Sposób przeliczania ilości wytworzonego biogazu rolniczego na ekwiwalentną ilość energii elektrycznej określony został w § 7 rozporządzenia ministra gospodarki z dnia 24 sierpnia

2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku potwierdzania danych dotyczących wytwarzanego biogazu rolniczego wprowadzonego do sieci dystrybucyjnej gazowej (Dz. U. Nr 187, poz. 1117).

Instalacje niespełniające tych kryteriów kwalifikują się do grupy przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, zatem takich, dla których obowiązek oceny oddziaływania na środowisko może zostać nałożony.

2.3. Powiązania projektu Planu z innymi dokumentami

W projekcie dokumentu wykazano powiązania z następującymi dokumentami rangi regionalnej:

- ❖ ustalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego.

Obowiązuje Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego przyjęty przez Uchwałą nr LIX/930/18 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 sierpnia 2018 r.

Dokumenty rangi lokalnej:

- ❖ Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Iwonicz-Zdrój

Uchwała nr LV.351.2018 Rady Miejskiej w Iwoniczu-Zdroju z dnia 11 października 2018 r.

- ❖ Miejskowy plan zagospodarowania przestrzennego terenów położonych w zespole wsi gminy Iwonicz - Zdrój, pow. Aleksandrowski

Uchwała Nr X/65/9929.06.1999 r. (Dziennik Urzędowy Województwa z dnia 13 maja 2016 r., poz. 1632).

3. ANALIZA I OCENA ISTNIEJĄCEGO STANU ŚRODOWISKA

3.1. Charakterystyka terenu pod kątem systemu powiązań przyrodniczych

Teren miasta i gminy Iwonicz-Zdrój zlokalizowany jest w granicach obszarów Natura 2000:

- ❖ Rymanów PLH180016,
- ❖ Ostoja Jaślicka PLH180014
- ❖ Beskid Niski PLB180002.

Ponadto na przedmiotowym terenie zlokalizowany jest Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego oraz pomniki przyrody.

Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego leży w południowo-zachodniej części województwa podkarpackiego. Łączy się z Magurskim Parkiem Narodowym, Jaślickim Parkiem Krajobrazowym i Wschodnio-beskidzkim Obszarem Chronionego Krajobrazu. Charakteryzuje się dużą lesistością i niskim stopniem przekształcenia antropogenicznego. Dominują łagodne pasma zalesionych pasm górskich. Obszar składa się z kompleksu głównego, kompleksu Grab oraz mniejszych kompleksów: Krempna, Olchowiec i Polany. Pomniki przyrody ożywionej:

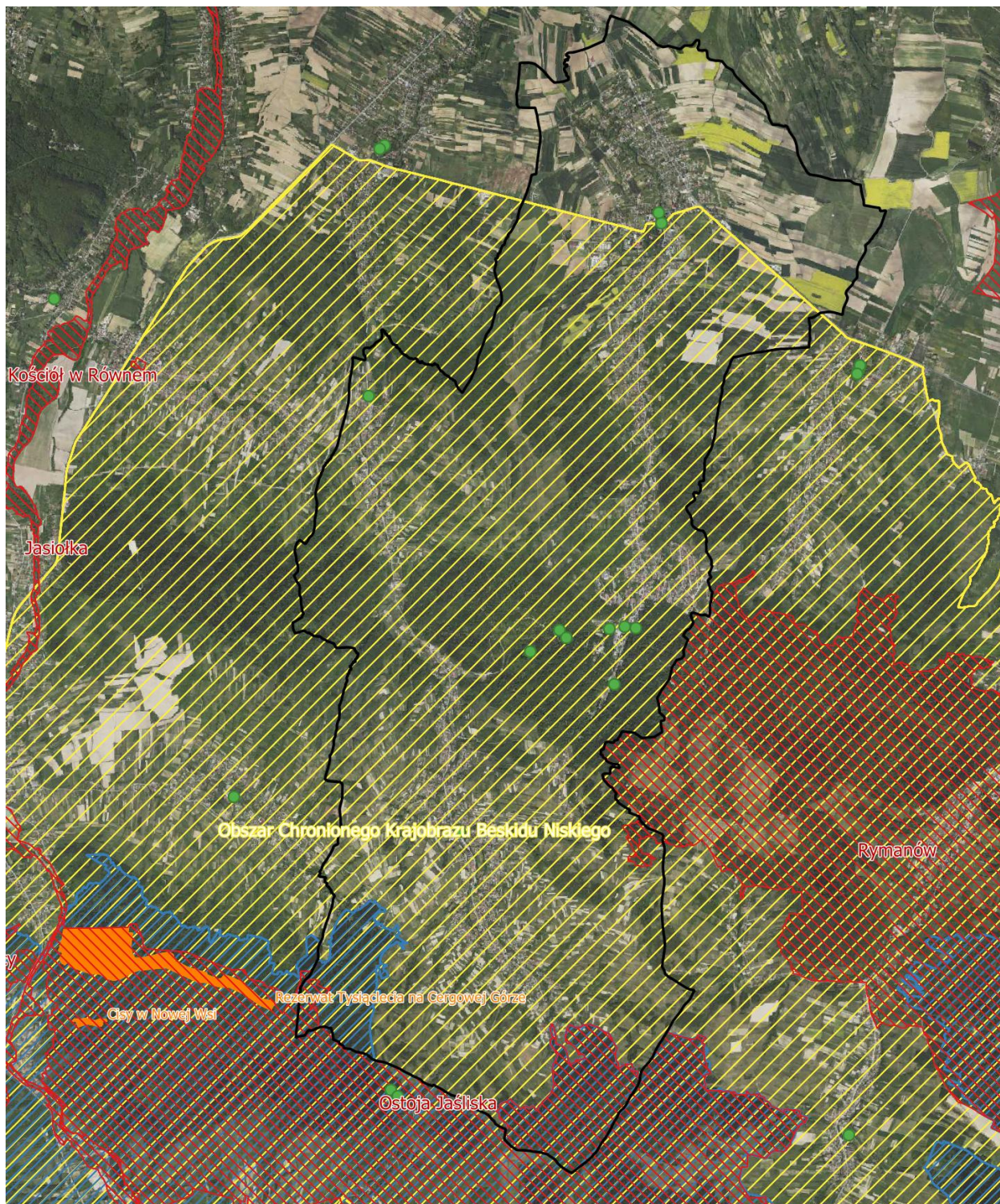
1. Dąb - *Quercus robur*, o obwodzie pnia 370 cm, wiek ok. 400 lat, wysokość 22 m. Rośnie na działce nr 43/1 w miejscowości Lubatowa obok budynku „Stara Szkoła”. Wpisany do wykazu pomników przyrody w 1953 roku.
PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.451
2. Dąb szypułkowy - *Quercus robur*, o obwodzie pnia 330 cm, wiek ok. 250 lat, wysokość 20 m. Rośnie na działce nr 1304 w miejscowości Iwonicz-Zdrój przy Placu Oczki. Wpisany do wykazu pomników przyrody w 1970 roku.
PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.429
3. Dąb szypułkowy o obwodzie pnia 630 cm, wiek ok. 300 lat, wysokość 26 m. Rośnie na działce nr 96 w miejscowości Iwonicz nad Potokiem Iwonka obok Murowanego Mostu. Wpisany do wykazu pomników przyrody w 1978 roku.
PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.440
4. Lipa szerokolistna - *Tilia platyphyllos*, o obwodach pni 385, 330 cm wiek ok. 270 lat, wysokość 30 m. Rośnie na działce nr 43 w miejscowości Lubatówka koło stadionu w parku podworskim. Wpisana do wykazu pomników przyrody w 1980 roku.
PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.462

5. Iwoniczka Hydra - Lipa drobnolistna - *Tilia cordata*, lipa drobnolistna posiada 10 pni, które do wysokości ok. 200cm od podłoża są zrosnięte ze sobą, przechodząc następnie w oddzielne kłody o wysokości do 33m. Korona rozłożysta, wysoko wyniesiona, regularnie rozbudowana w każdym kierunku. Drzewo zdrowe, nie wymagające zabiegów konserwatorskich i arborystycznych. Według skali zdrowotności drzew Pacyniaka i Smólskiego – stopień 1 (drzewo zupełnie zdrowe, bez żadnych ubytków i obecności szkodników). Drzewo rośnie na działce leśnej oznaczonej numerem ewidencyjnym 1329/28 w Iwoniczu-Zdroju, oddział leśny 186b, stanowiącej własność Skarbu Państwa, będącej w zarządzie Nadleśnictwa Dukla.
PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.2310

6. Klon jawor (Jawor) - *Acer pseudoplatanus*, o obwodzie pnia 265 cm, wiek ok. 120 lat, wysokość 18 m. Rośnie w miejscowości Iwonicz obok Szkoły Podstawowej - ul. Zagrodniki 21, nr ewid. działki 581. Wpisany do wykazu zabytków przyrody w 1980 r.
PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.472
7. Miłorząb dwukłapowy (Miłorząb chiński, Miłorząb dwudzielny) - *Ginkgo biloba*, o obwodzie pnia 150 cm, wiek ok. 100 lat, wysokość 18 m. Rośnie na działce nr 1306/3 w miejscowości Iwonicz-Zdrój przy Al. Naftowej. Wpisany do wykazu pomników przyrody w 1983 roku.
PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.483
8. Grupa drzew - Jodły – 3 szt. o obwodach pni od 264 do 314 cm, wysokości od 39 do 43 m. Wszystkie drzewa rosną w miejscowości Iwonicz-Zdrój w kompleksie leśnym należącym do Lasów Państwowych w oddziałach leśnych 179a 1 szt., 180b 1 szt., 180a i 180d 1 szt. Wpisane do wykazu pomników przyrody w 1971 roku.
PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.505

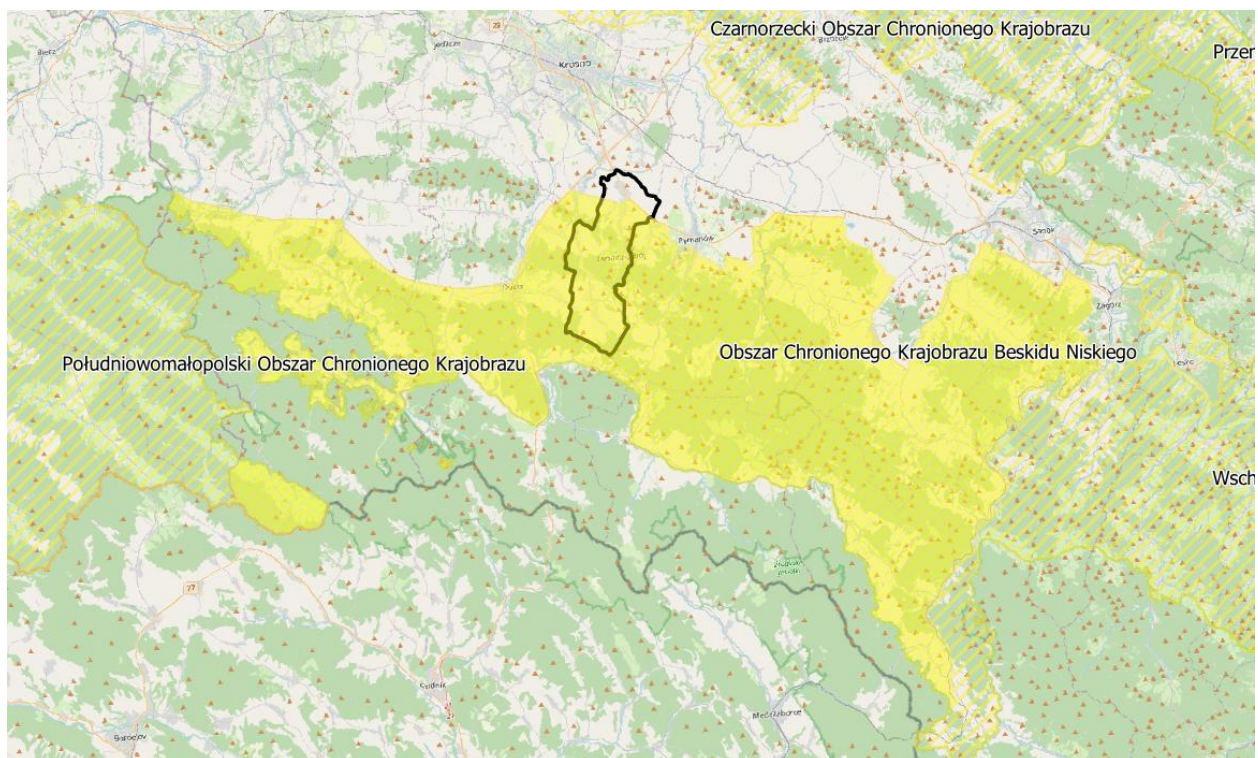
Pomnik przyrody nieożywionej:

Źródło pn. „Bełkotka” w Iwoniczu-Zdroju przy Al. Wincentego Pola – teren Lasów Państwowych, oddział 182. Wpisany do wykazu pomników przyrody w 1966 r. - PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.494

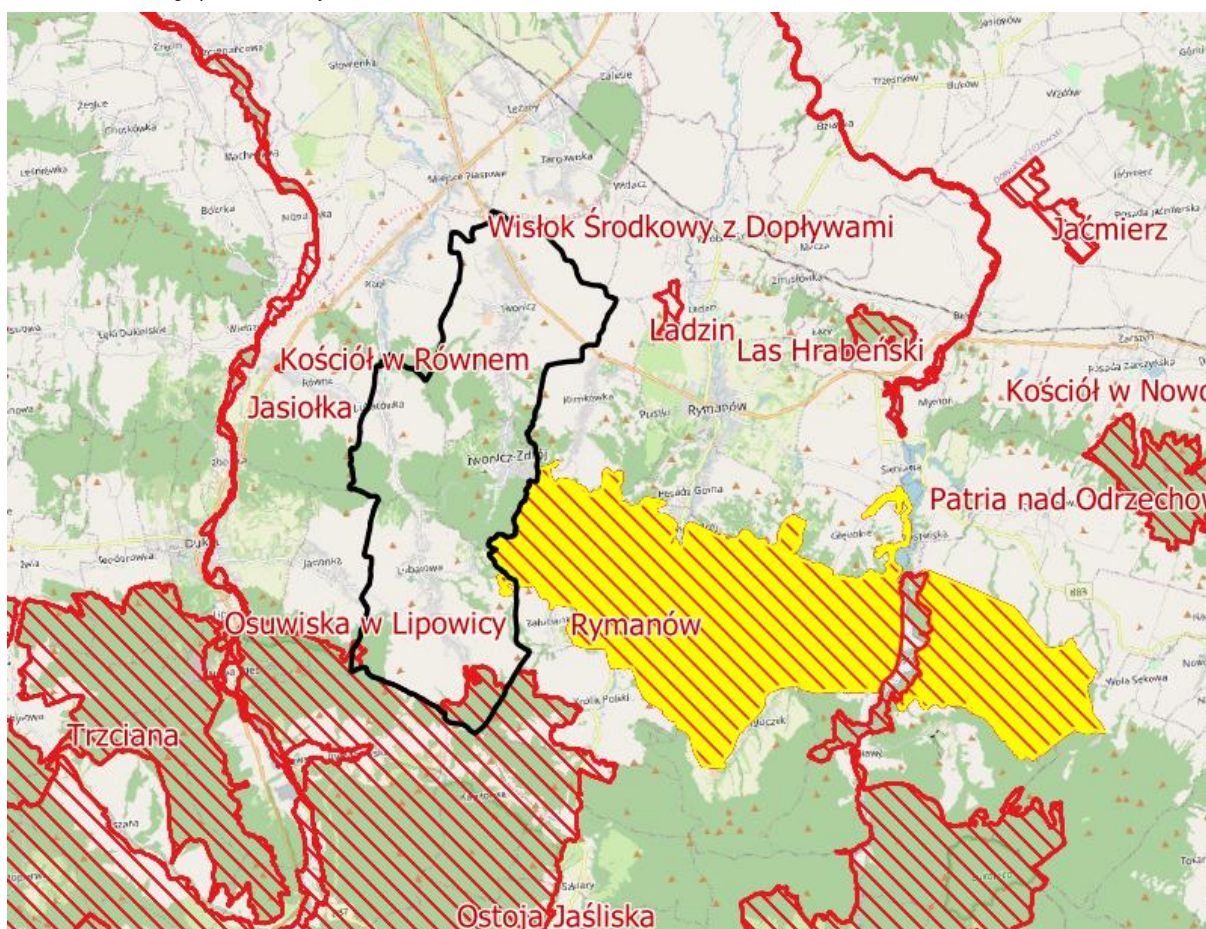
Rysunek 29. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Iwonicz - Zdrój

Źródło: GDOŚ usługa pobierania, styczeń, 2025 r.

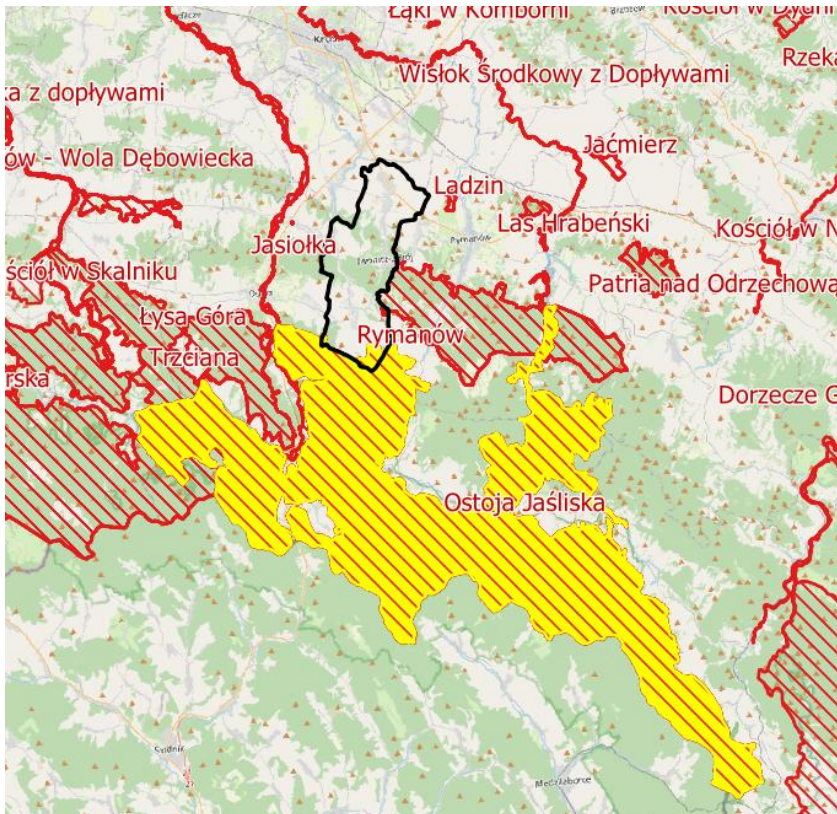
Rysunek 30. Lokalizacja gminy na tle granic Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego

Źródło: GDOŚ usługa pobierania, styczeń, 2025 r.

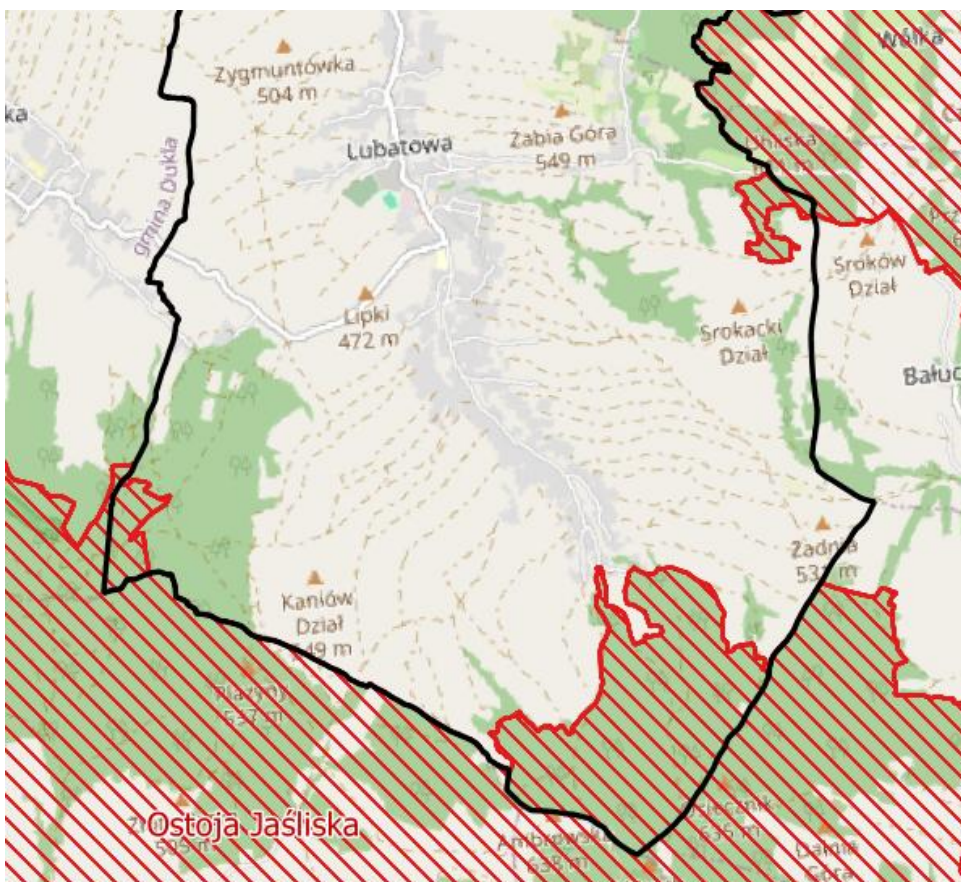
Rysunek 31. Lokalizacja gminy na tle granic Obszaru Natura 2000 Rymanów

Źródło: GDOŚ usługa pobierania, styczeń, 2025 r.

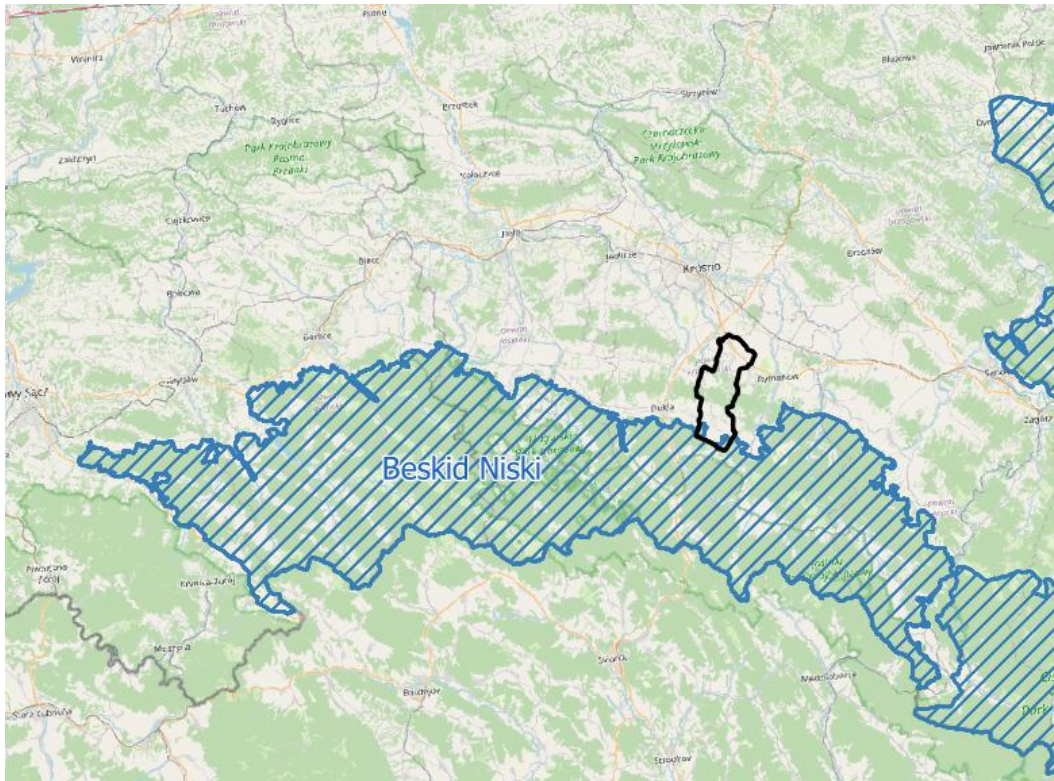
Rysunek 32. Lokalizacja gminy na tle granic Obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślicka

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ – usługa pobierania, grudzień 2024 r.

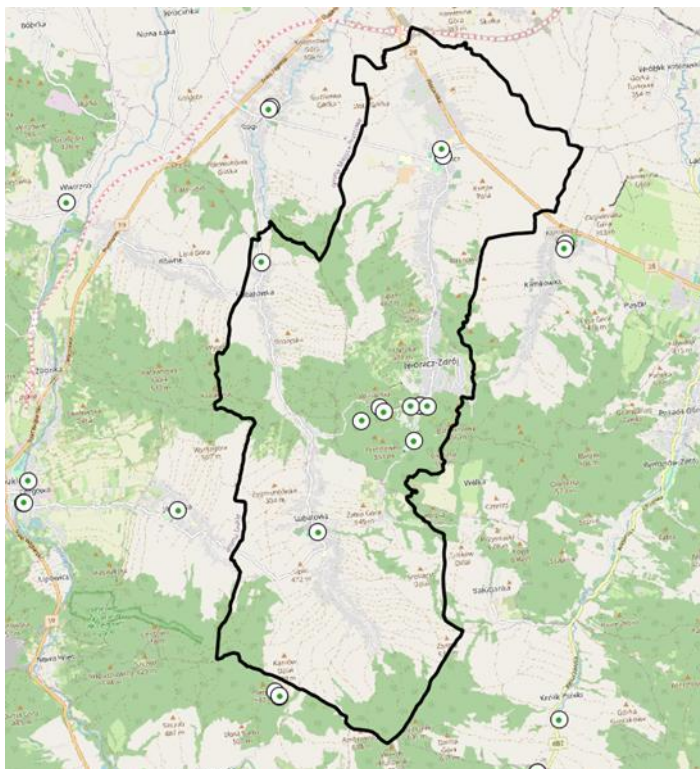
Rysunek 33. Lokalizacja gminy na tle granic Obszaru Natura 2000

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ – usługa pobierania, grudzień 2024 r.

Rysunek 34. Lokalizacja gminy na tle granic Obszaru Natura 2000 Beskid Niski

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ – usługa pobierania, luty 2024 r.

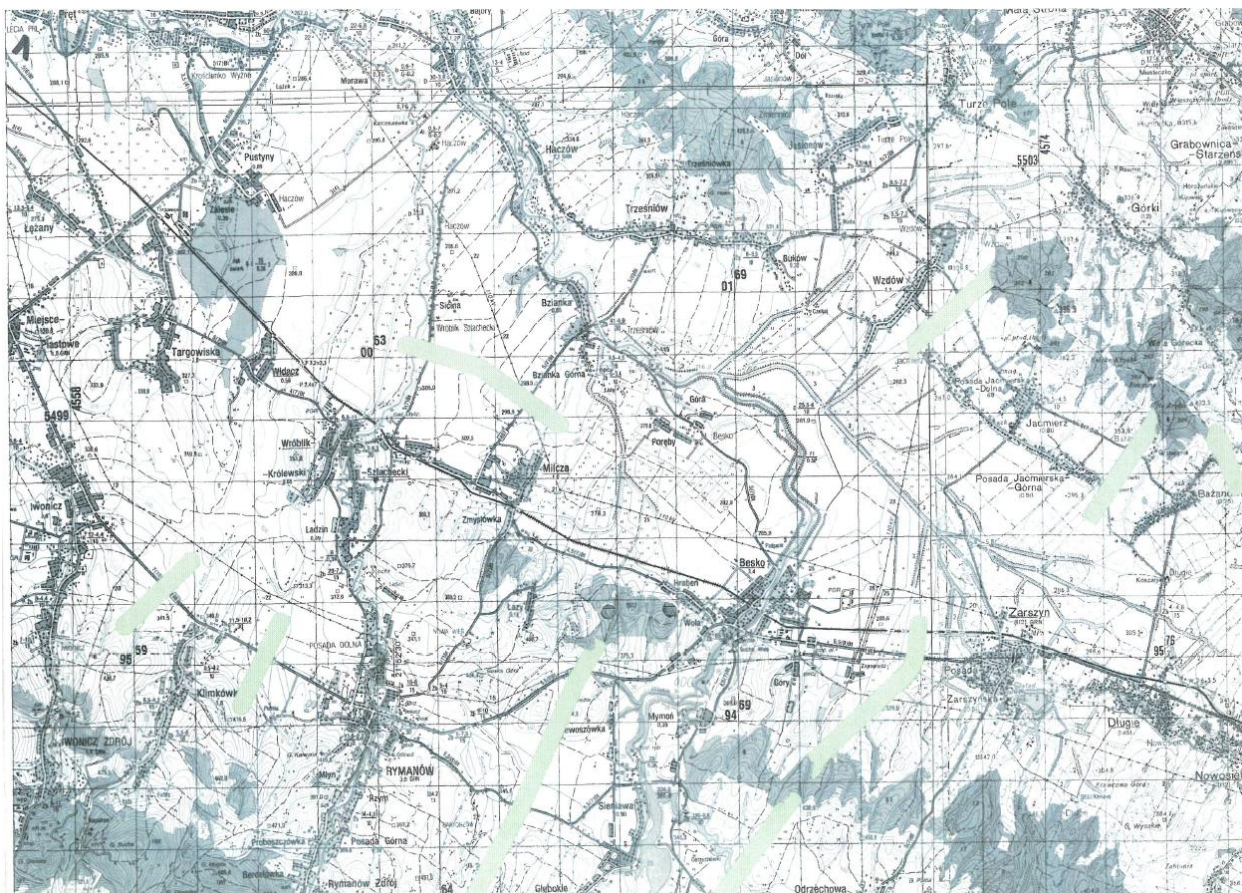

Rysunek 35. Lokalizacja pomników przyrody na terenie opracowania

źródło: opracowanie własne na podstawie danych GDOŚ – usługa pobierania, luty 2024 r.

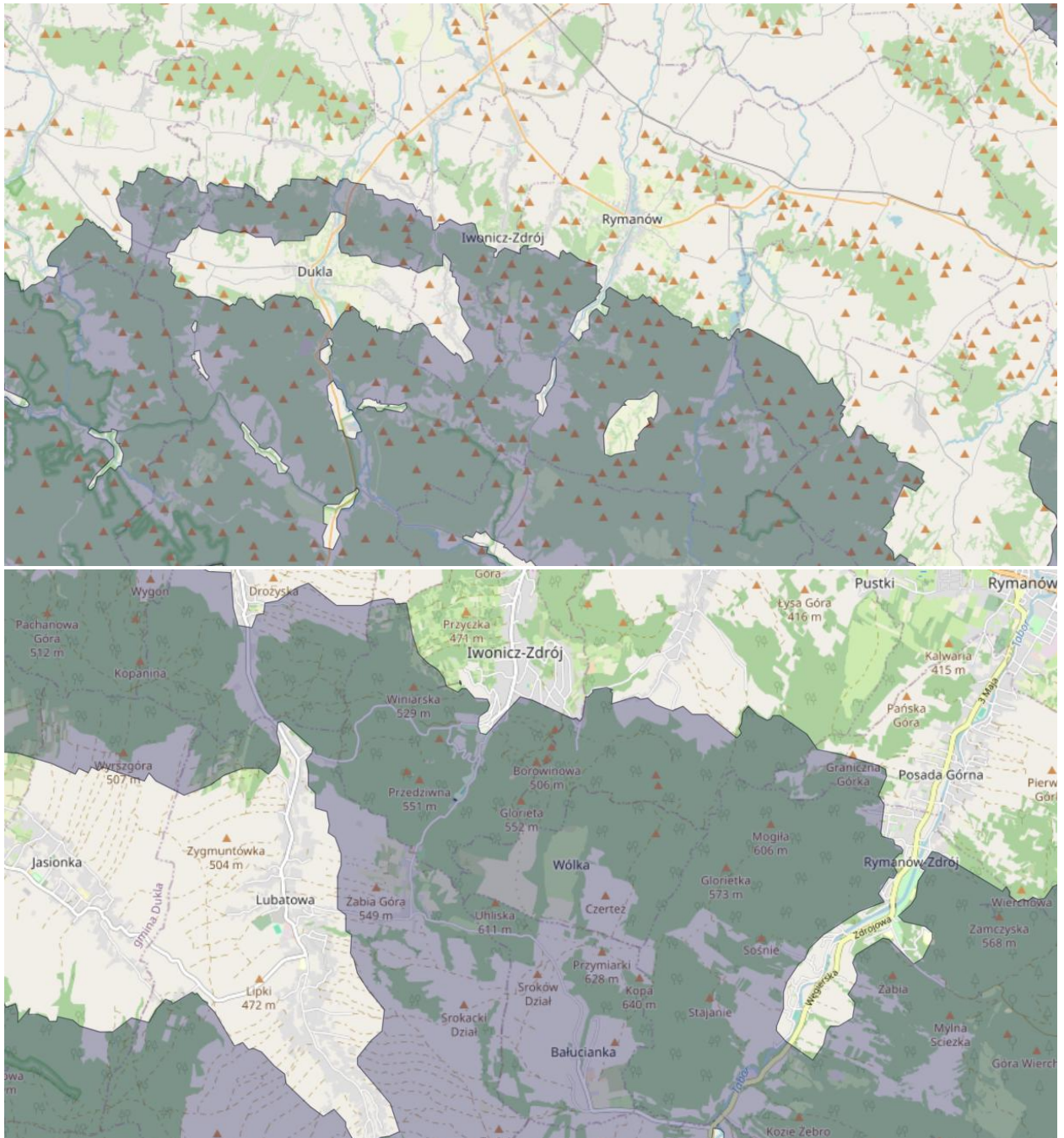
Zgodnie z korytarzami ekologicznymi wyznaczonymi w „Projekcie korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce” (Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R.W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J.M., Zalewska H., Pilot M. 2005, zaktualizowany w latach 2010 — 2012 przez Instytut Biologii Ssaków PAN w Białowieży), analizowany teren wchodzi w skład korytarza ekologicznego: GKK — 2 Beskid Niski.

W ramach projektu Stowarzyszenia na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia „Pro Carpathia” pn: „Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej — korytarze migracyjne” (realizowany w latach 2012-2016 przy współpracy z Bieszczadzkim i Magurskim Parkiem Narodowym, Regionalną Dyrekcją Lasów Państwowych w Krośnie oraz 11 Nadleśnictwami) wskazano, że przez obszar gminy przebiega korytarz ekologiczny.

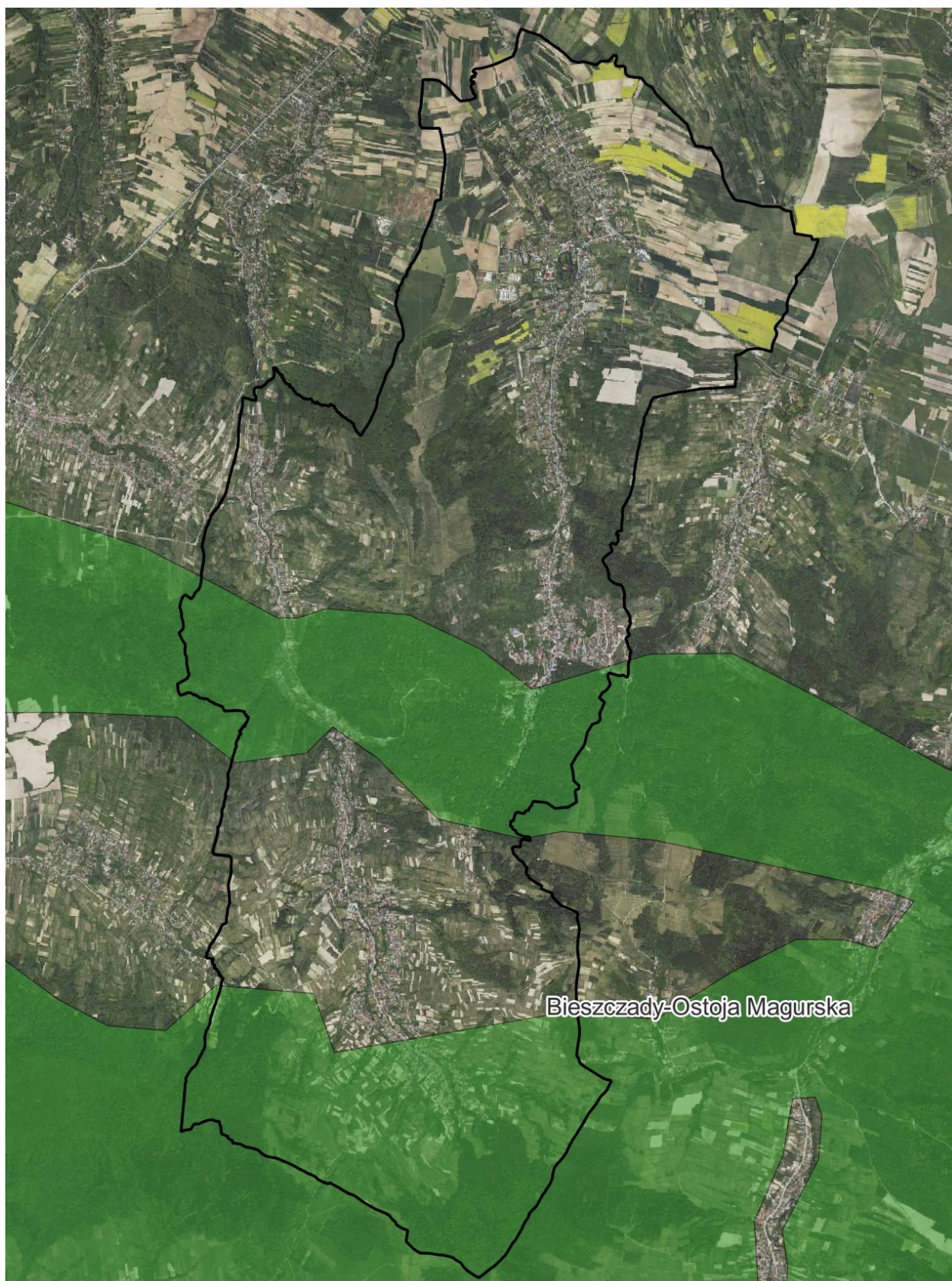
Rysunek 36. Korytarze ekologiczne jeleni i dużych drapieżników wg. PZŁ

źródło: Komisja Ochrony Środowiska i Obszarów Naturalnych Okręgowej Rady Łowieckiej w Krośnie (PZŁ)

Rysunek 37. Przebieg korytarzy migracji zwierząt Beskid Niski

źródło: Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R. W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J. M., Zalewska H., Pilot M., Górny M., Kurek R.T., Ślusarczyk R. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską Sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża 2011; <https://mapa.korytarze.pl/>

Rysunek 38. Przebieg głównego korytarza migracji „Wschodnia Dolina Noteci”

źródło: Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, funkcja przeglądania WMS, styczeń 2025 r.

3.2. Położenie geograficzne, geologia i geomorfologia

3.2.1. Podział fizyczny – geograficzny i ukształtowanie terenu

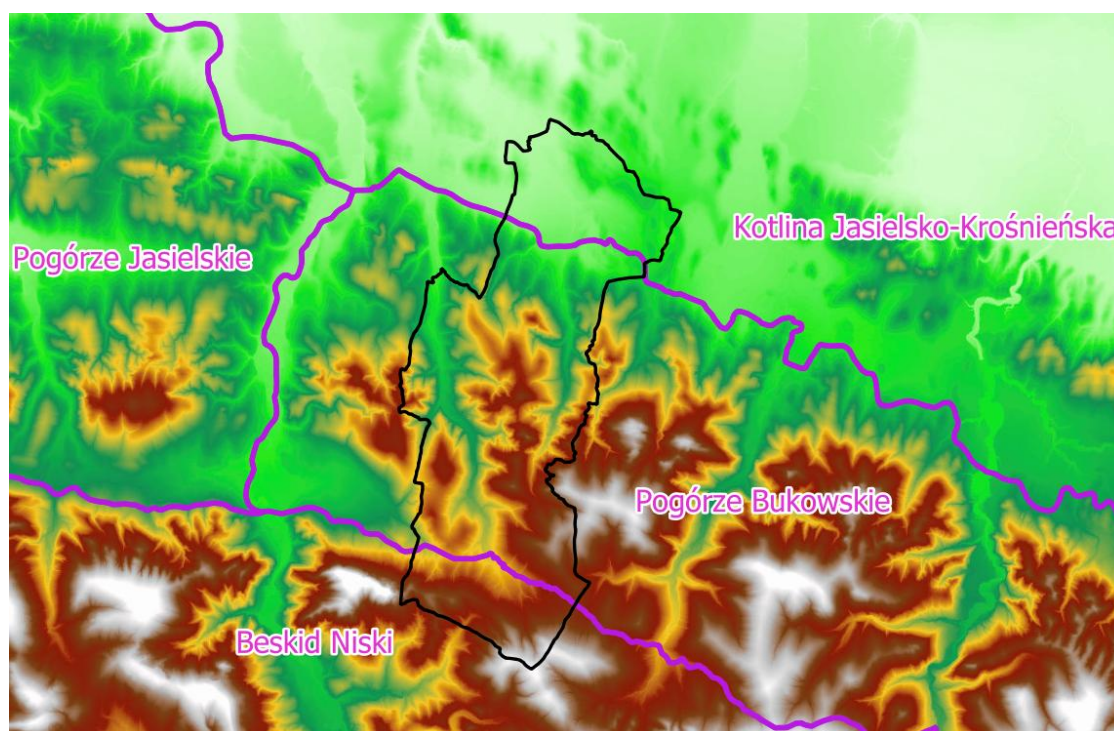
Pod względem fizyczno-geograficznym [J. Solon i in. 2018] obszar opracowania znajduje się w obrębie megaregionu - Region Krapacki, prowincji - Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem Zachodnim i Północnym, podprowincji - Zewnętrzne Karpaty Zachodnie (513), makroregionie

- ❖ Pogórze Środkowobeskidzkie (513.6) – mezoregion - Pogórze Bukowskie (513.69) i Kotlina Jasielsko-Krośnieńska (513.67),
- ❖ Beskidy Środkowe (513.7) – mezoregion - Beskid Niski (513.71).

Rzędne terenu w północnej części gminy Iwonicz-Zdrój i w dolinach rzecznych wynoszą ok. 315 m n.p.m. (rejon wsi Iwonicz). Wzgórza mają wysokość od 400 do 500 m n.p.m. W południowej części gminy wysokość szczytów górskich dochodzi do 640 m n.p.m.

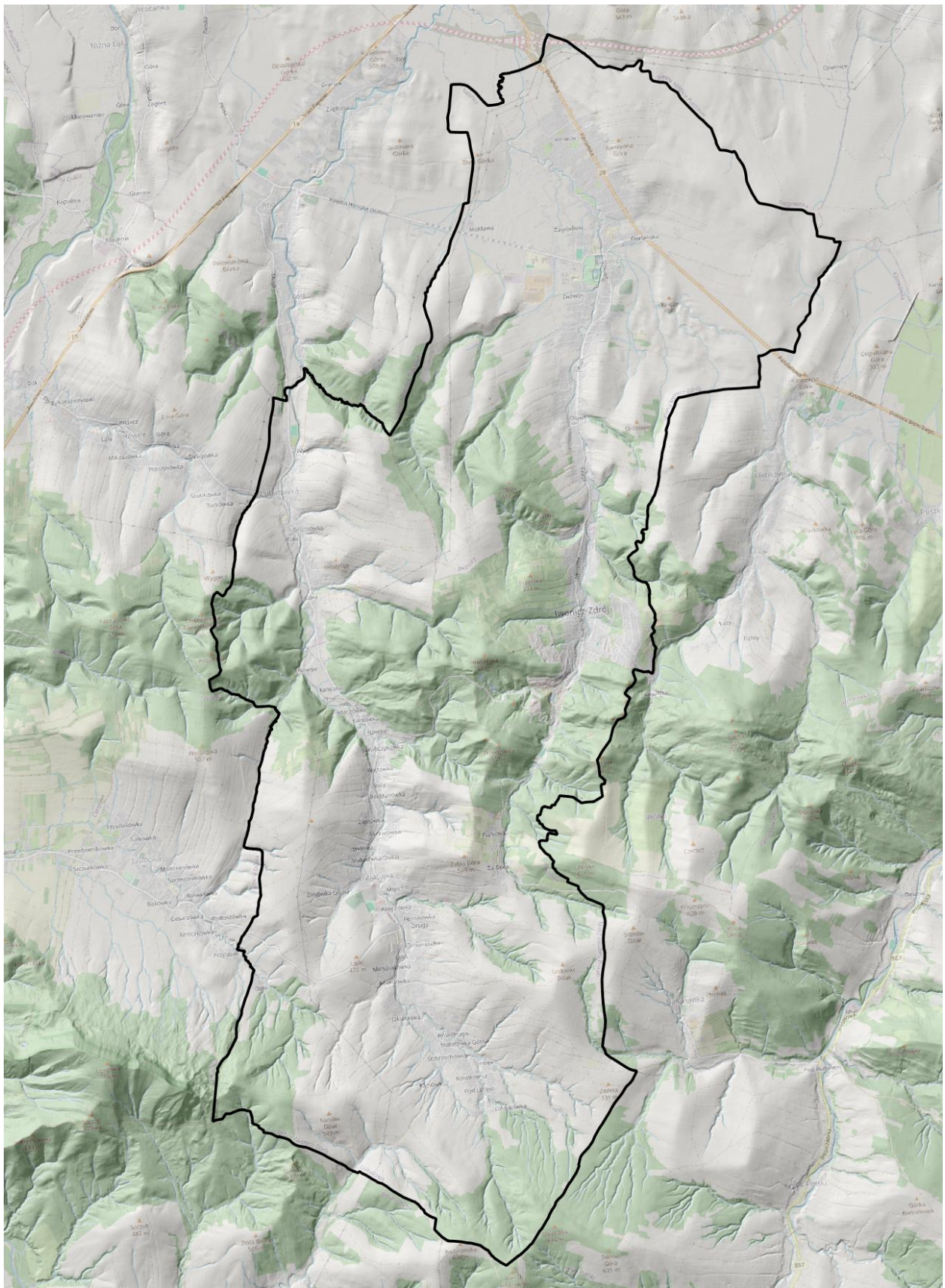
Kotlinę Jasielsko - Krośnieńską odwadniają główne rzeki karpackie – Jasiołka i Wisłok oraz na niewielkim zachodnim fragmencie – rz. Wisłoka. Płyną one w dolinach o wykształconym systemie różnowiekowych erozyjno-akumulacyjnych teras rzecznych. Rzeźbę tego

mezoregionu określa się jako dna dolin i kotlin z towarzyszącymi im fragmentami niskich pogórzy, słabo i płytko rozczłonkowanymi. Dominującym typem roślinności potencjalnej jest łąka subkontynentalna, odmiana małopolska w formie podgórskiej, ze znaczącym udziałem siedlisk różnych postaci łąk w dolinach cieków. Środowisko przyrodnicze regionu jest mocno przekształcone. Utworzono tutaj kilka obszarów Natura 2000, natomiast brak jest rezerwatów przyrody. Pogórze Bukowskie jest rozczłonkowane i odwadniane na północ przez kilka większych rzek: Jasiołkę, Wisłok, Oslawę i San, a także kilka mniejszych: Lubatówkę, Iwonkę, Tabor i Sanoczek. Dominującym typem roślinności potencjalnej jest łąka subkontynentalna, odmiana małopolska w formie podgórskiej, ze znaczącym udziałem siedlisk żyznej buczyny wschodniokarpackiej i z siedliskami różnych postaci łąk w dolinach cieków. Mezoregion ma charakter rolniczo-leśny, przy ogólnej lesistości przekraczającej 40%. Interesujące jest, że większość powierzchni leśnych występuje na wzniesieniach, będących siedliskami buczyny, szczególnie w części zachodniej mezoregionu.

Rysunek 39. Podział fizyczno - geograficzny na tle mapy hipsometrycznej

źródło: Dynamiczna hipsometria –usługa przeglądania, grudzień 2024 r., mezoregiony: GDOŚ usługa przeglądania, grudzień 2024 r., granica gminy – PRG usługa pobierania, grudzień 2024 r.

Rysunek 40. Ukształtowanie powierzchni terenu objętego opracowaniem

Źródło: Dynamiczna hipsometria – usługa przeglądania, listopad 2024 r., granica gminy – PRG usługa pobierania, listopad 2024 r.

3.2.2. Geologia

Rzeźba Beskidu Niskiego jest urozmaicona, występują zarówno szerokie, kopulaste pasma, jak i wąskie, ostre osiagające przeważnie wysokość 700–850 m n.p.m. Większość pasm górskich charakteryzuje przebieg o orientacji NW – SE, miejscami ich układ przybiera charakter rusztowy (Magura Wątkowska. Magura Małastowska i in.). Pokrywą glebową tworzą mozaiki gleb brunatnych, dominujących w całym łańcuchu Beskidu Niskiego; występują różne podtypy gleb brunatnych, najczęściej brunatne wylugowane i brunatne kwaśne. Dna większych dolin rzecznych wyścielają mady. Na północnym zachodzie występują gleby płowe, a w niektórych partiach szczytowych, zbudowanych z piaskowców, regosole i rankery. Graniczny grzbiet Beskidu Niskiego stanowi fragment Głównego Europejskiego Wododziału, który oddziela tu dorzecza Wisły i Dunaju.

Według „Przeglądowej mapy osuwisk i obszarów predysponowanych do występowania ruchów masowych w województwie podkarpackim” [PIG] - projekt Systemu Osłony Przeciw Osuwiskowej SOPO na terenie objętym opracowaniem występują tereny zagrożone ruchami masowymi, „osuwiska istniejące” i „obszary predysponowane do występowania ruchów masowych”.

Osuwiska:

40257 KRO - zsuw rotacyjny (6.797 ha) Zawadka Rymanowska - Dukla obszar wiejski
40375 KRO - zsuw rotacyjny (24.541 ha) Cergowa - Dukla obszar wiejski
40447 KRO - spelzwanie (0.02 ha) Cergowa - Dukla obszar wiejski
49727 KRO - zsuw rotacyjny (4.24 ha) Klimkówka - Rymanów obszar wiejski
54182 KRO - zsuw (8.525 ha) Rogi - Miejsce Piastowe gm. Wiejska
54187 KRO - zsuw (1.668 ha) Rogi - Miejsce Piastowe gm. Wiejska
62633 KRO - zsuw rotacyjny (0.44 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62634 KRO - zsuw (1.148 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62635 KRO - zsuw (0.174 ha) Iwonicz - Iwonicz-Zdrój

obszar wiejski

62636 KRO - zsuw (0.229 ha) Iwonicz - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62637 KRO - zsuw translacyjny (0.453 ha) Iwonicz - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62638 KRO - zsuw translacyjny (0.325 ha) Iwonicz - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62639 KRO - zsuw (0.088 ha) Iwonicz - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62640 KRO - zsuw translacyjny (0.175 ha) Iwonicz - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62641 KRO - zsuw translacyjny (0.09 ha) Iwonicz - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62642 KRO - zsuw translacyjny (0.393 ha) Iwonicz - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62643 KRO - zsuw translacyjny (1.267 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62644 KRO - zsuw translacyjny (0.605 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62645 KRO - zsuw translacyjny (0.324 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62645 KRO - zsuw translacyjny (0.324 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62647 KRO - zsuw translacyjny (0.568 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62648 KRO - zsuw translacyjny (1.233 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62649 KRO - zsuw translacyjny (0.892 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62650 KRO - zsuw translacyjny (2.121 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62651 KRO - zsuw translacyjny (0.55 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62652 KRO - zsuw translacyjny (0.441 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62653 KRO - zsuw translacyjny (0.171 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62654 KRO - zsuw translacyjny (0.19 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62655 KRO - zsuw translacyjny (0.186 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62656 KRO - zsuw translacyjny (0.188 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62657 KRO - zsuw translacyjny (0.223 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62658 KRO - zsuw translacyjny (0.486 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62659 KRO - zsuw translacyjny (0.805 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62660 KRO - zsuw translacyjny (0.13 ha) Iwonicz - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62661 KRO - zsuw translacyjny (0.377 ha) Iwonicz - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62662 KRO - zsuw (0.164 ha) Iwonicz - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62663 KRO - zsuw translacyjny (0.295 ha) Iwonicz - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62664 KRO - zsuw (0.274 ha) Iwonicz - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62665 KRO - zsuw translacyjny (0.125 ha) Iwonicz - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62666 KRO - zsuw translacyjny (1.159 ha) Iwonicz-Zdrój - Iwonicz-Zdrój miasto

62667 KRO - zsuw translacyjny (0.093 ha) Iwonicz - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62668 KRO - zsuw translacyjny (0.435 ha) Iwonicz - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62669 KRO - zsuw translacyjny (0.102 ha) Iwonicz - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62670 KRO - zsuw translacyjny (0.067 ha) Iwonicz - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62671 KRO - zsuw translacyjny (0.409 ha) Iwonicz - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62672 KRO - zsuw translacyjny (0.787 ha) Iwonicz - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62673 KRO - zsuw translacyjny (0.246 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62674 KRO - zsuw translacyjny (1.539 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62675 KRO - zsuw rotacyjny (1.562 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62676 KRO - zsuw translacyjny (2.471 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62677 KRO - zsuw (3.892 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62678 KRO - zsuw translacyjny (1.015 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62679 KRO - zsuw (3.013 ha) Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62680 KRO - zsuw (0.644 ha) Iwonicz-Zdrój - Iwonicz-Zdrój miasto

62681 KRO - zsuw (0.335 ha) Iwonicz-Zdrój - Iwonicz-Zdrój miasto

62682 KRO - zsuw (0.973 ha) Iwonicz-Zdrój - Iwonicz-Zdrój miasto

62683 KRO - zsuw (0.275 ha) Iwonicz-Zdrój - Iwonicz-Zdrój miasto

62684 KRO - zsuw (0.03 ha) Iwonicz-Zdrój - Iwonicz-Zdrój miasto

62685 KRO - zsuw translacyjny (0.173 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62686 KRO - zsuw translacyjny (0.107 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62687 KRO - zsuw translacyjny (0.139 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62688 KRO - zsuw (1.113 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62689 KRO - zsuw (0.612 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62690 KRO - zsuw (0.391 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62691 KRO - zsuw (0.485 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62692 KRO - zsuw (0.891 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski

62693 KRO - zsuw (0.149 ha) Iwonicz-Zdrój - Iwonicz-Zdrój miasto

62694 KRO - zsuw rotacyjny (0.86 ha) Iwonicz-Zdrój - Iwonicz-Zdrój miasto

62695 KRO - zsuw (1.428 ha) Iwonicz-Zdrój - Iwonicz-Zdrój miasto

62696 KRO - zsuw (2.493 ha) Iwonicz-Zdrój - Iwonicz-Zdrój miasto

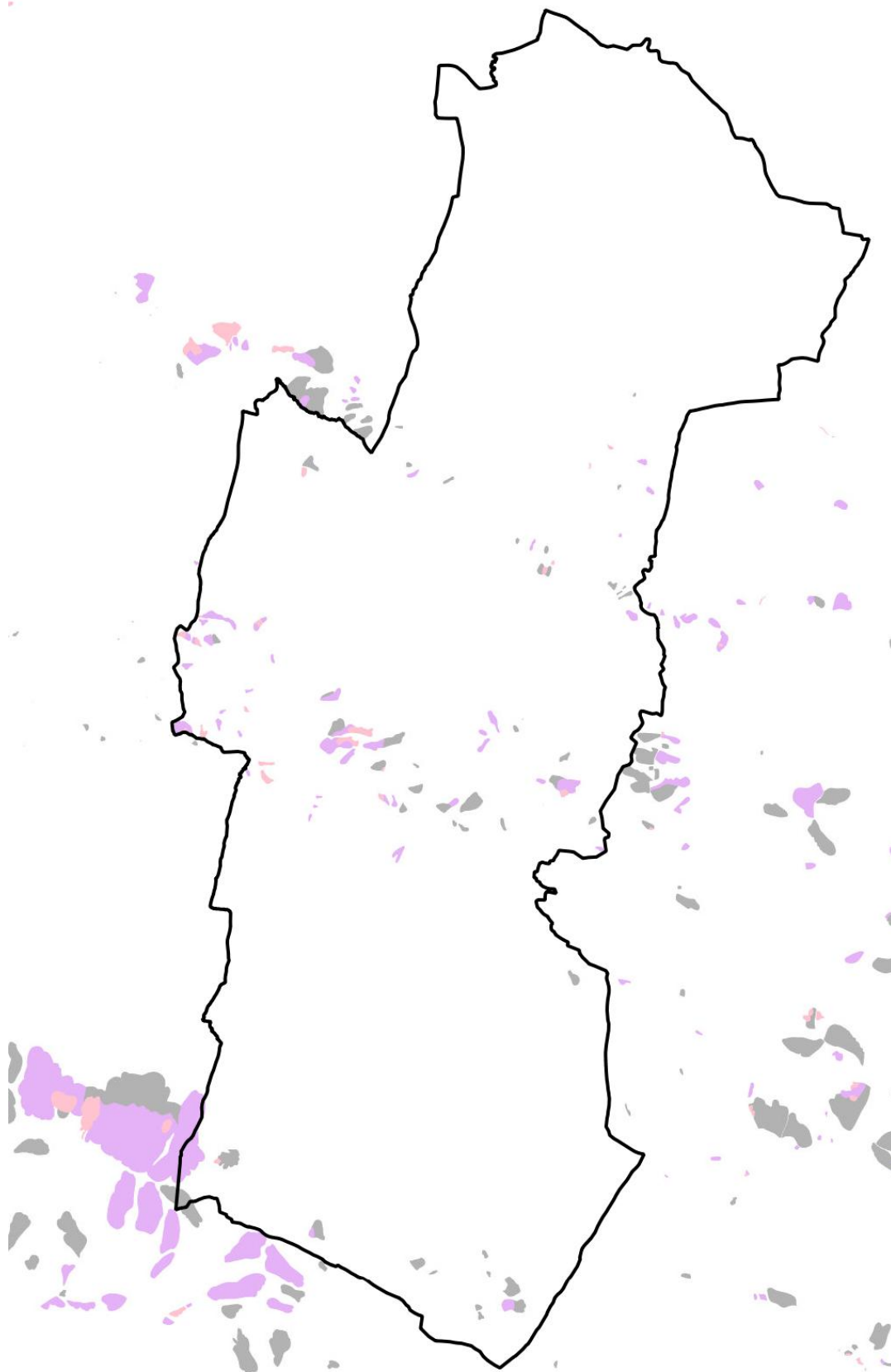
62698 KRO - zsuw (0.198 ha) Iwonicz-Zdrój - Iwonicz-Zdrój miasto

62699 KRO - zsuw (0.397 ha) Iwonicz-Zdrój - Iwonicz-Zdrój miasto

62700 KRO - zsuw (0.419 ha) Iwonicz-Zdrój - Iwonicz-Zdrój miasto

62701 KRO - zsuw (0.35 ha) Iwonicz-Zdrój - Iwonicz-Zdrój miasto
62702 KRO - zsuw (0.519 ha) Iwonicz-Zdrój - Iwonicz-Zdrój miasto
62702 KRO - zsuw (0.519 ha) Iwonicz-Zdrój - Iwonicz-Zdrój miasto
62702 KRO - zsuw (0.519 ha) Iwonicz-Zdrój - Iwonicz-Zdrój miasto
62702 KRO - zsuw (0.519 ha) Iwonicz-Zdrój - Iwonicz-Zdrój miasto
62706 KRO - zsuw (0.263 ha) Iwonicz-Zdrój - Iwonicz-Zdrój miasto
62707 KRO - złożony - zmienny (3.063 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62708 KRO - zsuw (2.057 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62709 KRO - zsuw (0.939 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62710 KRO - zsuw (1.12 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62711 KRO - zsuw (0.192 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój

obszar wiejski
62712 KRO - zsuw (0.309 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62713 KRO - zsuw (0.162 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62714 KRO - zsuw translacyjny (0.314 ha) - Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62715 KRO - zsuw (0.316 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62716 KRO - zsuw (2.052 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62717 KRO - zsuw (2.446 ha) Lubatowa - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
62718 KRO - zsuw translacyjny (0.45 ha) - Lubatówka - Iwonicz-Zdrój obszar wiejski
Tereny zagrożone - 5485 KRTZ, 5497 KRTZ, 6519 KRTZ, 6831 KRTZ, 8116 KRTZ, 8117 KRTZ, 8198 KRTZ, 8199 KRTZ, 8200 KRTZ, 8201 KRTZ, 8202 KRTZ, 8203 KRTZ, 8204 KRTZ, 8205 KRTZ, 8206 KRTZ, 8207 KRTZ, 8208 KRTZ, 8209 KRTZ.

Rysunek 41. Osuwiska na terenie gminy Iwonicz - Zdrój

źródło: Państwowy Instytut Geologiczny, System Ochrony Przeciwosuwiskowej

Tereny zagrożone ruchami masowymi:

- 18744 KRTZ,
- 18745 KRTZ,
- 18746 KRTZ,

- 18747 KRTZ,
- 18748 KRTZ,
- 18749 KRTZ,
- 18750 KRTZ,
- 22600 KRTZ.

3.2.3. Złóża kopalin

Na terenie gminy Iwonicz Zdrój występują złoża: wód leczniczych, ropy naftowej i gazu ziemnego:

1. Iwonicz - solanki, wody lecznicze i termalne-L+Ls+Lt - zasoby geologiczne bilansowe dyspozycyjne 66.25 m³/h, zasoby geologiczne bilansowe eksploatacyjne 41.09 m³/h, pobór - 13 247.50 m³/rok
2. Iwonicz-Zdrój – gaz ziemny – eksploatowane, zasoby bilansowe 4,68 mln m³, przemysłowe – 9,40 mln m³, Wydobyte 0,16 mln m³;
3. Iwonicz-Zdrój – ropa naftowa – eksploatowane, zasoby bilansowe 15,16 tys. t, przemysłowe 2,83 tys. t, wydobyte 0,40 tys. t.

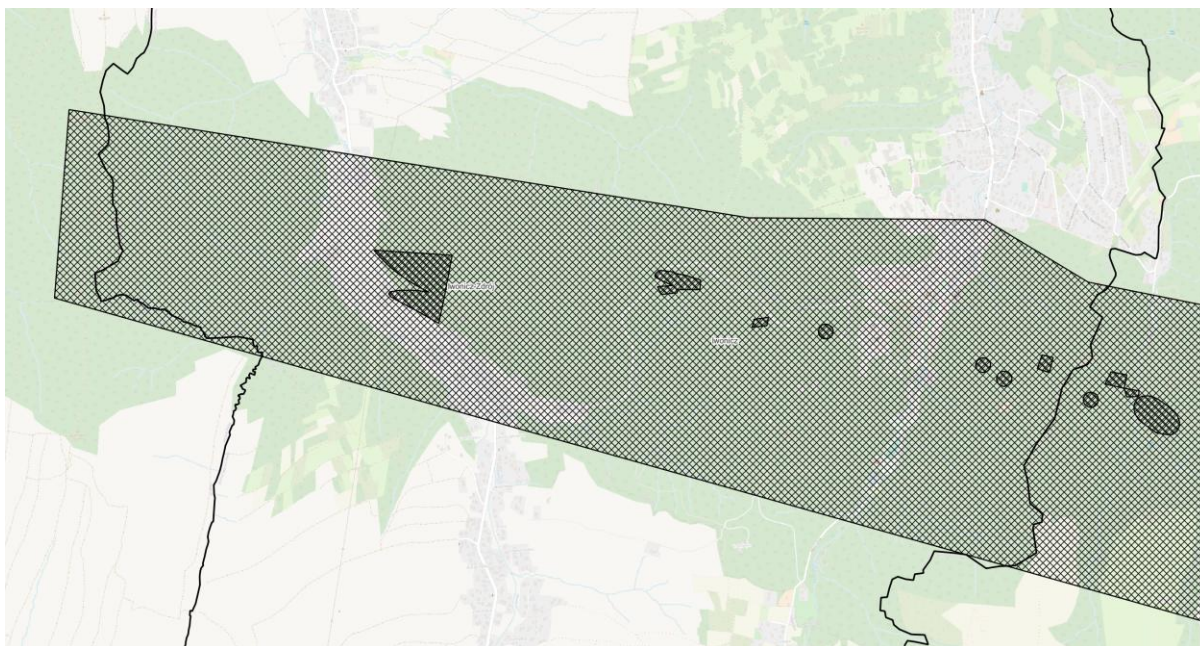
Warstwy roponośne zostały udokumentowane w obrębie trzeciorzędowych warstw krośnieńskich. Udokumentowano tu ropę naftową parafinową i bezparafinową oraz towarzyszący jej gaz ziemny. Kopaliny te są zaliczane do podstawowych, a koncesji na ich eksploatację udziela Minister Środowiska. Złóża ropy naftowej są eksploatowane metodami otworowymi. W obrębie obszaru górniczego czynnych jest zwykle od kilku do kilkudziesięciu otworów eksploatacyjnych. Ich ilość podlega ciągłym zmianom i jest zależna od wymogów technologicznych.

Na terenie gminy eksploatowane są złoża kopalin występujące na dwóch terenach górniczych:

- „Iwonicz-Zdrój 1” - ropy naftowe, gaz ziemny - teren górniczy wyznaczony decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 15.10.1997r. znak: GK/wk/MN/3783/97
- „Iwonicz” - wody lecznicze, teren górniczy wyznaczony decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 09.07.1998r. znak GK/hg/JW/487-2754/98.

Na terenie Iwonicza - Zdroju eksploatowane są złoża wód leczniczych spełniające wymogi zawarte w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2006 r. w sprawie złóż wód podziemnych zaliczonych do solanek, wód leczniczych i termalnych oraz złóż innych kopalin leczniczych, a także zaliczenia kopalin pospolitych z określonych złóż lub jednostek geologicznych do kopalin podstawowych:

1. „Klimkówka 27” - Mineralna woda lecznicza, swoista 1,31 % woda wodorowęglanowo chlorkowo-sodowa, jodkowa, kwasowęglowa - Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w wielkości – 0,54 m³/ h;
2. „Iwonicz II” - Mineralna woda lecznicza, swoista 0, 53 % woda chlorkowo wodorowęglanowo-sodowa, jodkowa, kwasowęglowa - Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w wielkości – 2,0 m³/ h;
3. „Elin 7” lub „Emma” (zamiennie) - Woda mineralna lecznicza, swoista, 0,62% woda chlorkowo wodorowęglanowo-sodowej, jodkowej, kwaso-węglowej - Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w wielkości – 5,5 m³/ h;
4. „Lubatówka 12” - Mineralna woda lecznicza, swoista 1,95% woda chlorkowo wodorowęglanowo-sodowa, bromkowa, termalna - Zatwierdzone zasoby eksplo-atacyjne w wielkości – 5,5 m³/ h;
5. „Lubatówka 14” - Mineralna woda lecznicza, swoista 1,88 % woda chlorkowo wodorowęglanowo-sodowa, jodkowa, termalna - Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w wielkości – 5,5 m³/ h;
6. „Zofia 6” - Mineralna woda lecznicza, swoista 1,21 % woda chlorkowo wodorowęglanowo-sodowa, jodkowa, kwasowęglowa - Zatwierdzone zasoby eksploatacyjne w wielkości – 2,5 m³/ h.

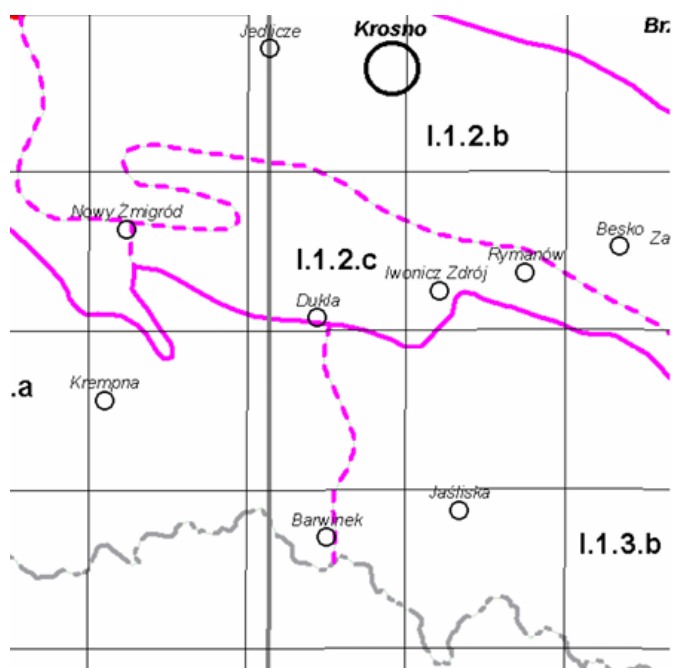
Rysunek 42. Udokumentowane złoża na terenie gminy Iwonicz - Zdrój

źródło: Udokumentowane złoża kopalin – Polski Instytut Geologiczny – usługa przeglądania <https://cbdgmapa.pgi.gov.pl>, listopad 2024 r.

3.3. Waloryzacja faunistyczna i florystyczna

Pod względem geobotanicznym (J.M. Matuszkiewicz), obszar opracowania położony jest:

- ❖ Dział – Wschodniokarpacki (I)
- ❖ Kraina - Karpat Wschodnich (I.1)
- ❖ Okręg - Dolów Jasielsko-Sanockich (I.1.2)
- ❖ Podokręg Dukielski (I.1.2.c)
- ❖ Okręg - Beskidu Niskiego Podokręg (I.1.3.)
- ❖ Podokręg - Beskidu Niskiego Wschodniego "Przełęcz Łupkowska - Przełęcz Dukielska" (I.1.3.b).

Rysunek 43. Podział geobotaniczny w obszarze opracowania

Źródło: Jan Marek Matuszkiewicz Geobotanical regionalization of Poland (Regionalizacja geobotaniczna Polski) IGI PAN, Warszawa, 2008

Roślinność opracowania ma charakter przejściowy pomiędzy Karpatami Wschodnimi, a Zachodnimi.

Lasy Gminy Iwonicz-Zdrój są zarządzane przez Nadleśnictwo Dukla. Można tu napotkać różne typy siedliskowe lasu. Opisano je poniżej:

- Las górski świeży – występuje na glebach brunatnych w reglu dolnym, gdzie duży jest wpływ wód glebowo-opadowych oraz stokowych. Główny drzewostan tworzą buki z udziałem jodły. Charakterystyczne dla runa tych siedlisk są rośliny takie jak: kosmatka olbrzymia, goryczka trojęściowa, przenęt purpurowy, szalwia lepka, żywokost sercowaty, kostrzewa górską.
- Las górski wilgotny – występuje w siedliskach pod umiarkowanym lub silnym wpływem, powoli spływających, wód stokowych i opadowych. Tworzy się w reglu dolnym na zwietrzelinach piaskowców, łupków, zlepieńców, margli, wapieni i dolomitów. Główny drzewostan tworzą świerki, jodły oraz buki z domieszką jaworów. W runie charakterystyczne dla tego typu siedliskowego lasu są: lepiężnik biały, czosnek niedźwiedzi, kokorycz pusta, modrzyk górski.
- Las mieszany górski świeży – występuje na uboższych typach gleb brunatnych, tam gdzie widoczny jest duży wpływ wód stokowych oraz opadowo-deszczowych. Główny drzewostan tworzą świerki buki oraz jodły. Charakterystyczne dla runa tych siedlisk są rośliny takie jak: żurawiec falistolistny, kosmatka, jeżyna fałdowana, malina właściwa, turzyca leśna, zachyłka trójkątna oraz nerecznica samcza.
- Las wyżynny świeży - występuje na glebach piaskowych oraz lessach. Główny drzewostan tworzą buki z domieszkami jodły, rzadziej świerka. Charakterystyczne dla runa tych siedlisk rośliny takie jak: starzec Fuchsa, jeżyna gruczołowata, starzec, paprotnik kolczysty czy szalwia lepka .
- Las wyżynny wilgotny – występuje w zagłębieniach terenu na obszarach zajmowanych przez lasy wyżynne świeże. Zajmuje obszary gdzie utrudniony jest odpływ wód opadowych. Tworzą się na glebach gliniastych, piaskowcach oraz łupkach. Charakterystyczne dla runa tych siedlisk rośliny takie jak: miesięcznica trwała, jęczyznik zwyczajny, czartawa drobna, kostrzewa olbrzymia, gwiazdnica gajowa, czyściec leśny.

Teren miasta i gminy Iwonicz-Zdrój zlokalizowany jest w granicach obszarów Natura 2000: Rymanów PLH180016, Ostoja Jaślicka PLH180014 i Beskid Niski PLB180002. Ponadto na przedmiotowym terenie zlokalizowany jest Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego oraz pomniki przyrody.

Dla Obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 nie został ustanowiony plany zadań ochrony. Na potrzeby sporządzania pzo opracowano dokumentację, udostępnioną na stronie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Zgodnie z projektem pzo dla Obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002, przedmiotami ochrony są:

- A168 Brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*
- A223 Włochatka *Aegolius funereus*
- A229 Zimorodek *Alcedo atthis*
- A091 Orzeł przedni *Aquila chrysaetos*
- A104 Jarząbek *Bonasa bonasia*
- A215 Puchacz *Bubo bubo*
- A224 Lelek *Caprimulgus europaeus* (konieczność zmiany SDF – nie stwierdzono)
- A030 Bocian czarny *Ciconia nigra*
- A264 Pluszcz *Cinclus cinclus*
- A089 Orlik krzykliwy *Aquila pomarina* (*Clanga pomarina*)
- A122 Derkacz *Crex crex*
- A239 Dzięcioł białogrzbiety *Dendrocopos leucotos*
- A429 Dzięcioł białoszyi *Dendrocopos syriacus*
- A103 Sokół wędrowny *Falco peregrinus*
- A321 Muchołówka białoszyja *Ficedula albicollis*
- A320 Muchołówka mała *Ficedula parva*
- A217 Sóweczka *Glaucidium passerinum*
- A338 Gąsiorek *Lanius collurio*
- A261 Pliszka górską *Motacilla cinerea*
- A072 Trzmielojad *Pernis apivorus*
- A241 Dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus*
- A234 Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*
- A220 Puszczyc uralski *Strix uralensis*
- A282 Drozd obroźny *Turdus torquatus*.

Dla Obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślicka PLH180014 obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora

Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 16 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślicka PLH180014 (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2015 r., poz. 1332) wraz ze zmianą z dnia 18 września 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2017 r., poz. 3079). Przedmiotami ochrony Obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślicka PLH180014 są:

- 3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków
- 6230 górskie i niżowe murawy bliźniaczkowe
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska
- 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
- 8310 Jaskinie nieudostępnione do zwiedzania
- 9110 Kwaśne buczyny
- 9130 Żyzne buczyny
- 9180 Jaworzyny i lasy klonowo – lipowe na stokach i zboczach
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe
- 1898 Ponikło kraińskie
- 1138 Brzanka
- 1163 Głowacz białopłetwy
- 1193 Kumak górski
- 1166 Traszka grzebieniasta
- 2001 Traszka karpacka
- 1014 Poczwarówka zwężona
- 1086 Zgniotek cynobrowy
- 1087 Nadobnica alpejska
- 4014 Biegacz urozmaicony

- 4026 Zagłębek bruzdkowany
- 1303 Podkowiec mały
- 1324 Nocek duży
- 1321 Nocek orzęsiony
- 1323 Nocek Bechsteina
- 1337 Bóbr europejski
- 1355 Wydra
- 1352 Wilk
- 1354 Niedźwiedź brunatny
- 1361 Ryś euroazjatycki

Dla Obszaru Natura 2000 Rymanów PLH180016 obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 28 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rymanów PLH180016 (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2014 r., poz. 1655) wraz ze zmianą z dnia 9 listopada 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2017 r., poz. 3700). Przedmiotami ochrony Obszaru Natura 2000 Rymanów PLH180016 są:

- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe
- 9130 Żyzne buczyny
- 1303 Podkowiec mały
- 1324 Nocek duży

Ponadto, z danych przyrodniczych, przekazanych do tut. Organu przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Krośnie (RDLP), zgromadzonych w ramach tematu badawczego BLP436 pn. „Ocena stanu różnorodności biologicznej w wybranych nadleśnictwach RDLP Krosno na podstawie wybranych elementów przyrodniczych i kulturowych” (zleconego przez Dyрекcję Generalną Lasów Państwowych), wynika, że na terenie gminy Iwonicz-Zdrój, zaobserwowano występowanie gatunków chronionych ptaków i ważki.

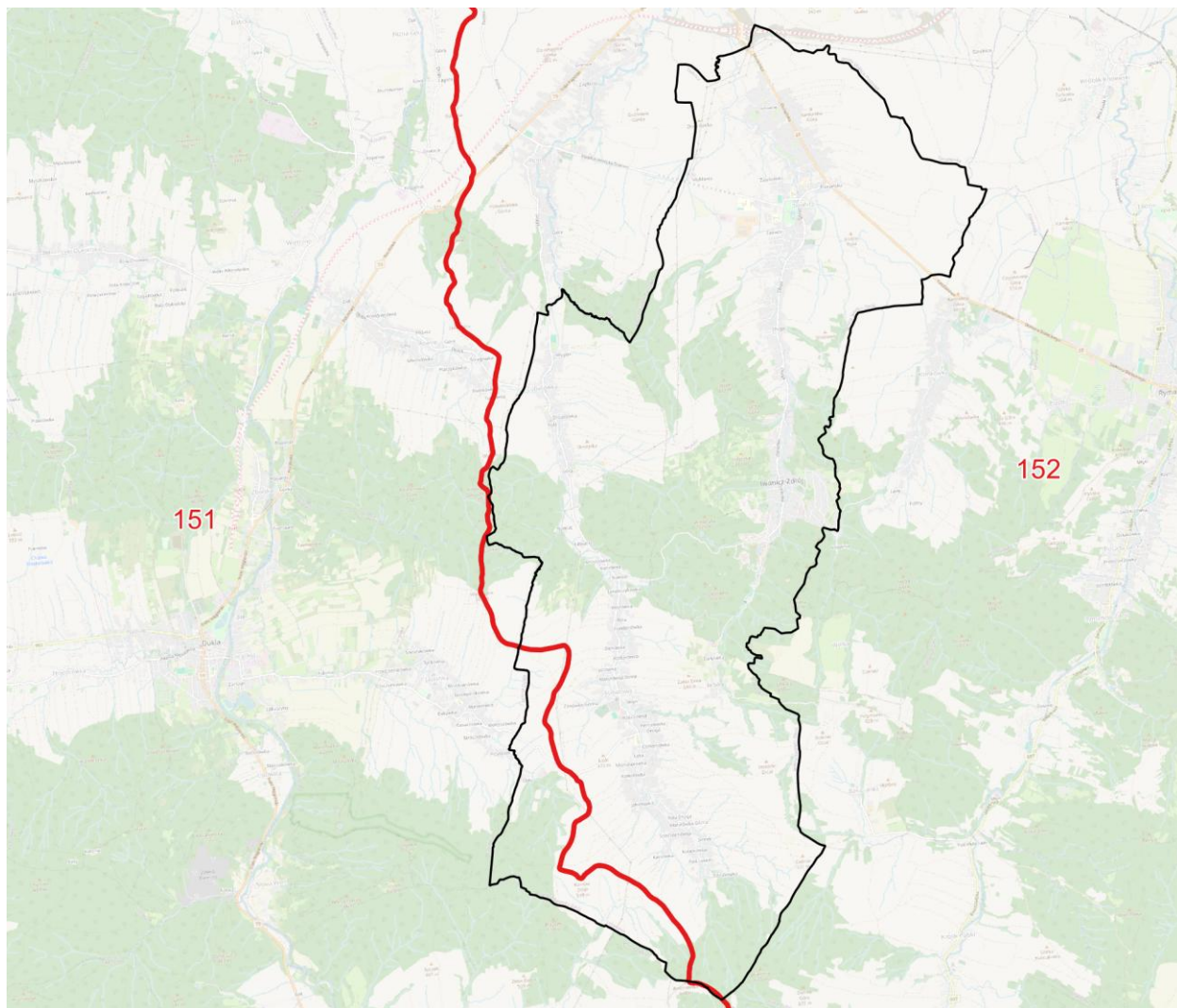
3.4. Charakterystyka warunków wodnych: wody powierzchniowe i podziemne

Gmina Iwonicz-Zdrój leży w dorzeczu dwóch dużych rzek karpackich: Wisłoki i Sanu. Teren ten generalnie należy do zlewni rzeki Wisłok (dopływu Sanu). Przez teren gminy przepływa duży lewobrzeżny dopływ Wisłoka - Lubatówka i Tabor. Miasto Iwonicz Zdrój odwadnia rzeka Potok Iwonicki o długości 12,2 km (o układzie odcinkowym), która wraz z innymi potokami tworzy sieć cieków powierzchniowych. Potok Iwonicki posiada

typowy odcinkowy układ. W Sieniawie wody Wisłoka zostały spiętrzone zaporą wysokości 32 m. Powstał wielo zadaniowy zbiornik retencyjny „Besko” o powierzchni 131 ha i średniej głębokości 12 m, który rozwiązał pojawiające się problemy z zaopatrzeniem w wodę pitną dla Krosna, Iwonicza Zdroju, Rymanowa oraz okolicznych gmin. Wody powierzchniowe na terenie gminy są na przeważającej swojej długości zanieczyszczone.

Badania przeprowadzone w ostatnich latach w Iwoniczu-Zdroju na potoku Iwonka (ujęcie powierzchniowe) zakwalifikowały tamtejsze wody do klasy A2, głównie ze względu na przekroczenia wskaźników mikrobiologicznych. Rzeki w większości mają naturalny

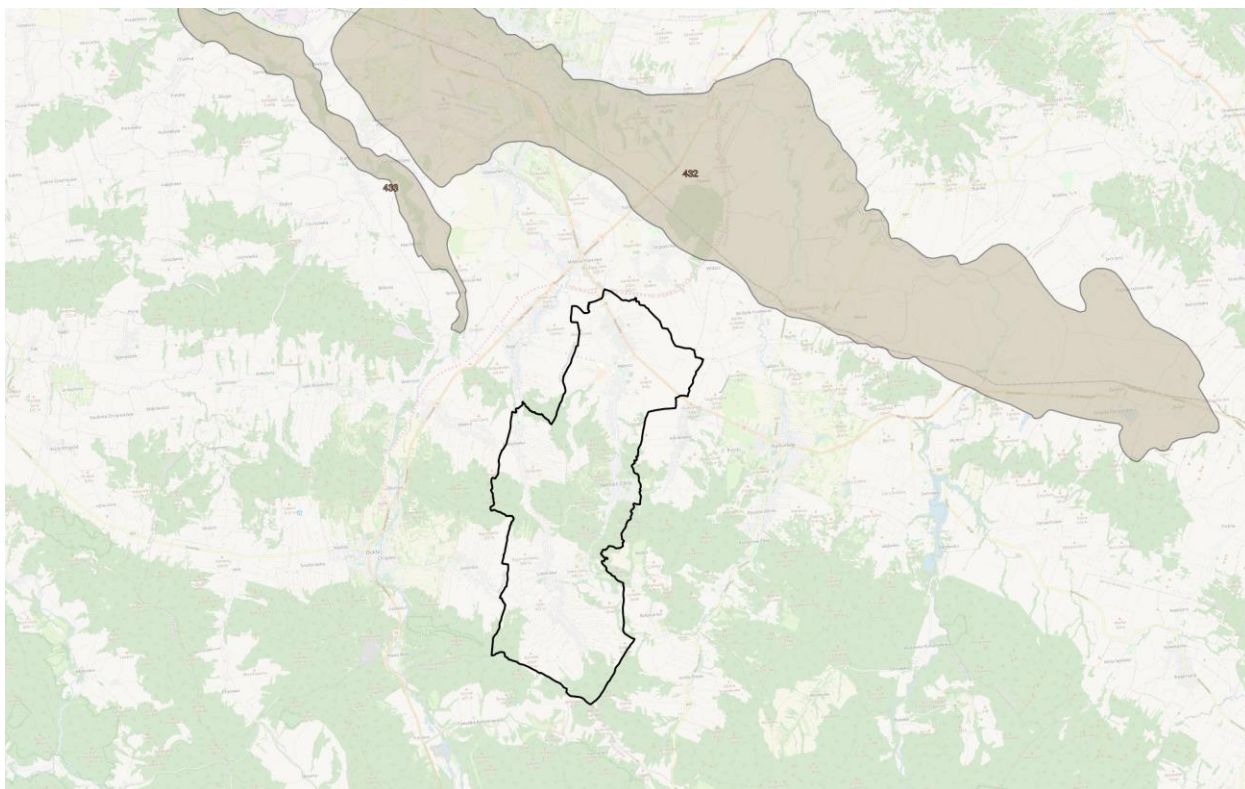
układ hydrologiczny (oprócz Potoku Iwonickiego na odcinku zabudowanym, w części strefy A i B ochrony uzdrowskiej, a najważniejszymi elementami jest meandrowanie z zakolami. Rzeka wykazuje w ciągu roku wahania stanu wód powodowane zmiennością zasilenia³.

Rysunek 44. Lokalizacja gm. Iwonicz - Zdrój na tle granic jednolitych części wód podziemnych

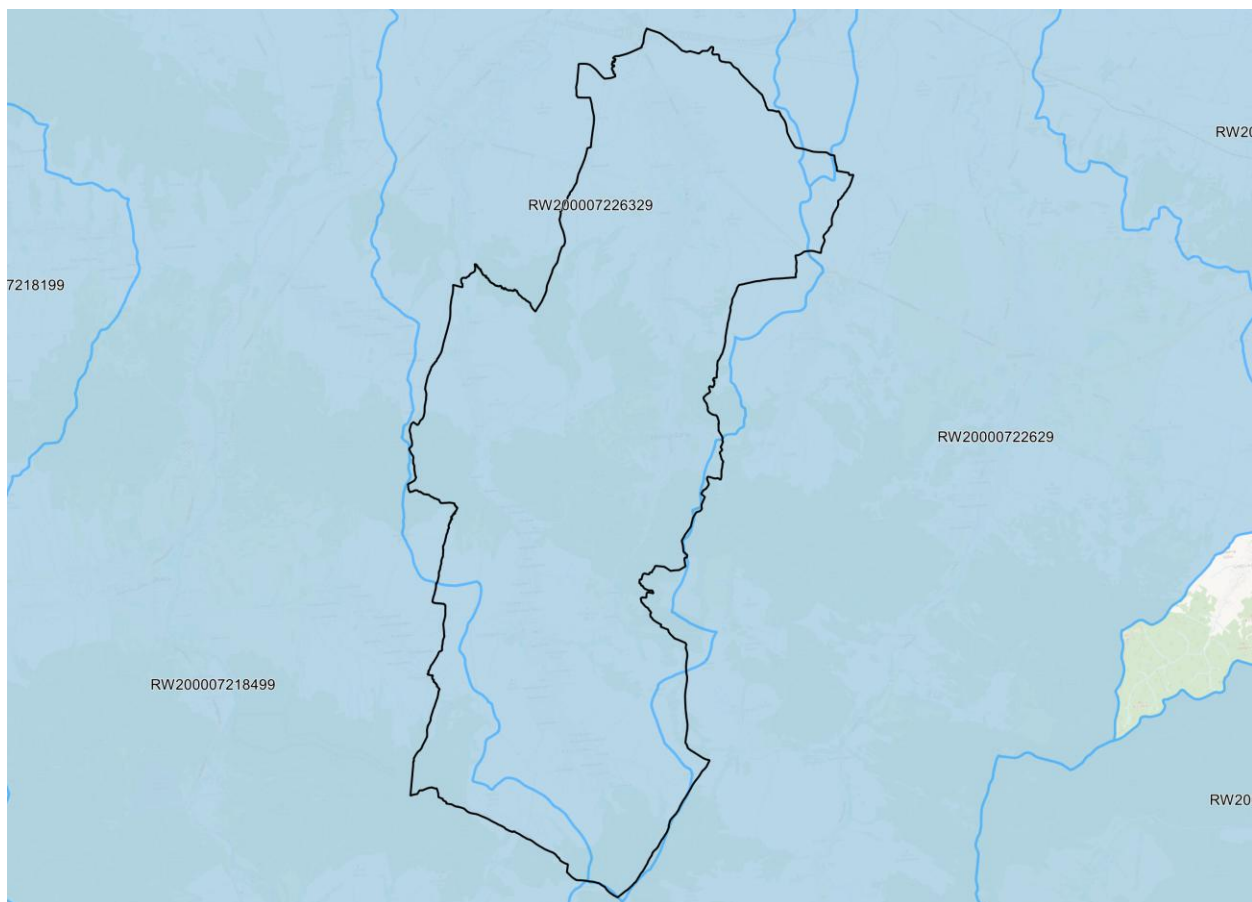
źródło: PGW Wody Polskie; OpenStreetMap – GUGiK usługa przeglądania, grudzień 2024 r.

³ Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Iwonicz - Zdrój

Rysunek 45. Gmina Iwonicz - Źródło położona jest poza zasięgiem GZWP

źródło: PGW Wody Polskie; OpenStreetMap – GUGiK usługa przeglądania, grudzień 2024 r.

Rysunek 46. Jednolite części wód powierzchniowych

Źródło: PGW Wody Polskie; OpenStreetMap – GUGiK usługa przeglądania, grudzień 2024 r.

Obszar położony jest w XIV karpackim rejonie hydrogeologicznym (Paczyński, 1995). Wydzielić tutaj można trzy użytkowe poziomy wodonośne: czwartorzędowy, czwartorzędowo-trzeciorzędowy i trzeciorzędowy (Chowanec, Witek, 2002; Radwan i in., 1993). Stanowią one podstawę dla zaopatrzenia ludności, rolnictwa i przemysłu. Czwartorzędowy poziom wodonośny związany jest z plejstoceńskimi i holoceńskimi osadami akumulacji rzek: Tabor i Wisłok oraz ich dopływów. Budują go osady piaszczysto żwirowe z otoczkami, lokalnie zaglinione. Miąższość warstwy wodonośnej nie przekracza zwykle kilku metrów, rzadziej osiąga 10 m. Występują w nich wody porowe, a zwierciadło tego horyzontu ma najczęściej charakter swobodny i stabilizuje się na głębokości 2-5 m pod powierzchnią terenu. Zasilanie wód tego poziomu odbywa się poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także bocznych dopływów z utworów fliszowych i okresową infiltrację wód powierzchniowych⁴.

Czwartorzędowy poziom wodonośny niemal w całości należy do głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) nr 432 - Dolina rzeki Wisłok. Zbiornik (nr 432) został zaliczony do głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce jako ten, który w przyszłości stanie się źródłem zaopatrzenia w wodę pitną wysokiej jakości. Zbiornik ten jednak do tej pory nie posiada dokumentacji hydrogeologicznej. Jest on niestety ze względu na słabą izolację (lub jej całkowity brak) narażony na zanieczyszczenia zewnętrzne. W związku z potrzebą ochrony GZWP nr 432 został wydzielony obszar wymagający najwyższej (ONO) i wysokiej ochrony (OWO) /na podst. opracowania A.S. Kleczkowskiego „Mapa obszarów głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce wymagających szczególnej ochrony”/. Dodatkowo wyznaczono tutaj obszar najwyższej ochrony dla występowania wód słodkich i mineralnych.

Wody podziemne JCWPd 151 zasilane są głównie poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także w niewielkim stopniu poprzez infiltrację wód powierzchniowych oraz dopływ z podłoża. Zasilanie piętra fliszowego zależy głównie od charakteru litologicznego zwietrzliny i kąta nachylenia stoków. Najdogodniejsze warunki infiltracji istnieją w obrębie dolin rzecznych. Przepływ wód podziemnych odbywa się w kierunku dolin rzecznych, które stanowią podstawę

drenażu. Granice hydrodynamiczne biegną po działach wód podziemnych, które pokrywają się z działami wód powierzchniowych. Północną granicę JCWPd stanowi wododział 3-go rzędu zamknięty ujściem Potoku Chołowskiego do Wisłoki powyżej Dębicy. Od wschodu i zachodu JCWPd ogranicza zasięg zlewni Wisłoki. Południowa granica przebiega wzdłuż granicy Polski ze Słowacją. Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i cieki powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych jest to głównie rzeka Wisłoka. Funkcję drenażu pełnią także ujęcia wód podziemnych (studnie wiercone i kopane, źródła). Kierunki krążenia wód podziemnych są często skomplikowane ze względu na wykształcenie litologiczne i tektonikę utworów fliszu karpackiego. Generalnie jednak wody wszystkich pięter/poziomów wodonośnych przepływają w kierunku naturalnych stref drenażu. Oddziaływanie ujęć zaburza ten kierunek tylko lokalnie na niewielkich obszarach.

Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania 352 751 m³/d. Stan ilościowy, chemiczny i ogólna ocena stanu JCWPd – dobry. Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – niezagrożona.

Cel środowiskowy JCWPd na lata 2022–2027 - dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy.

Wody podziemne JCWPd 152 zasilane są głównie poprzez bezpośrednią infiltrację opadów atmosferycznych, a także w niewielkim stopniu poprzez infiltrację wód powierzchniowych oraz dopływ z podłoża. Zasilanie piętra fliszowego zależy przede wszystkim od charakteru litologicznego zwietrzliny i kąta nachylenia stoków. Najdogodniejsze warunki infiltracji istnieją w obrębie dolin rzecznych. Przepływ wód podziemnych odbywa w kierunku dolin rzecznych, które stanowią podstawę drenażu. Granice hydrodynamiczne biegną po działach wód podziemnych, które pokrywają się z działami wód powierzchniowych. Północną granicę JCWPd nr 152 stanowi wododział 3-go rzędu zamknięty ujściem rzeki Strug do Wisłoka poniżej Rzeszowa. Od wschodu, zachodu i południa JCWPd ogranicza zasięg zlewni Wisłoka. Naturalnymi strefami drenażu wewnątrz JCWPd są rzeki i cieki powierzchniowe z tym, że dla głębiej położonych warstw wodonośnych jest to głównie rzeka Wisłok. Funkcję drenażu pełnią także ujęcia wód

⁴ Objaśnienia do mapy geośrodowiskowej Polski 1:50 000 Arkusz Rymanów (1040) PIG PIB, Warszawa 2007 r.

podziemnych (studnie wiercone i kopane, źródła). Kierunki krążenia wód podziemnych są często skomplikowane ze względu na wykształcenie litologiczne i tektonikę utworów fliszu karpackiego. Generalnie jednak wody wszystkich pięter/poziomów wodonośnych przepływają w kierunku naturalnych stref drenażu. Oddziaływanie ujęć zaburza ten kierunek tylko lokalnie na niewielkich obszarach.

Zasoby wód podziemnych dostępne do zagospodarowania 56 732 m³/d. Stan ilościowy, chemiczny i ogólna ocena stanu JCWPd – dobry. Ocena ryzyka niespełnienia celów środowiskowych – niezagrożona.

Cel środowiskowy JCWPd na lata 2022–2027 - dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy.

Wody mineralne

Rejon Iwonicza Zdroju jest obszarem współwystępowania na powierzchni i w strefie przypowierzchniowej wód zwykłych i mineralnych. Miejscowe wody mineralne zaliczane do szczaw, decyzją Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej zostały uznane za lecznicze, a miejscowości w których one występują mają status uzdrowisk (Karwan, 1989; Kruczek, Weseli, 1987). Pierwsze wzmianki o wodach iwonicznych pochodzą z 1578 r. i zawdzięczamy je Wojciechowi Oczko, nadwornemu lekarzowi króla Stefana Batorego. Genetycznie są to wody kopalne morskie, towarzyszące (okalające) złożom ropy naftowej. Eksploatowane są ze strefy głębokościowej 118-815 m, a warstwę wodonośną tworzą eoceńskie gruboławicowe, gruboziarniste piaskowce ciężkowickie (I, II, III) jednostki śląskiej. Występują tutaj wody typu Cl-HCO₃-Na, bromkowe, jodkowe, borowe, żelaziste z domieszką CO₂. Ich mineralizacja waha się od 6000 do 19 000 mg/dm³, a zawartość CO₂ od 150 do 600 mg/dm³. Jako jony swoiste zawierają: jod, brom, bar. Ich zasoby – określone na 19 m³/h – są ograniczone, gdyż wody te nie są odnawialne. Poważnym problemem wód mineralnych w tym rejonie jest ich stałe wysładzanie przez wody atmosferyczne (Sokołowski, Szarszewska, 1985). Dla celów leczniczych (kuracje pitne i kąpielowe) uzdrowisko wykorzystuje wody z odwiertów „Elin-7” lub „Emma” (zamiennie), „Zofia-6”, „Klimkówka-27”, „Iwonicz II”. Ponadto w pobliżu Lubatówki, położonej kilka kilometrów od Iwonicza Zdroju, zaadoptowano dla celów leczniczych dawne otwory naftowe (Lubatówka 12, Lubatówka 14, Lubatówka 15), skąd pozyskuje się

solankę do produkcji soli leczniczej (sól Iwonicza). Wykorzystywane dawniej w kuracji źródła mineralne, które były podstawą założenia uzdrowiska, ze względu na ich demineralizację i spadek wydajności, nie odgrywają obecnie żadnej roli. W profilu leczniczym Iwonicza Zdroju znajdują się przede wszystkim choroby narządów ruchu i reumatyczne, a w dalszej kolejności układu trawiennego i oddechowego (Karwan, 1989). Zgodnie z nowym podziałem (2022 r.) na jednolite części wód, obszar gminy leży w zasięgu jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- 1) Jasiołka od Panny do ujścia o kodzie RW200007218499,
- 2) Lubatówka o kodzie RW200007226329,
- 3) Morwawa o kodzie RW20000722629,
- 4) Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku RW2000072263337,
- 5) Jasiołka do Panny RW200004218439.

Jasiołka od Panny do ujścia o kodzie RW200007218499

1. Naturalna część wód
2. Ekstremalna temp. Dodatnia (prognozowane zmiany do 2100 r.) – wzrost,
3. Opady nawalne (prognozowane zmiany do 2100 r.) – wzrost,
4. Susza (prognozowane zmiany do 2100 r.) – wzrost,
5. Ocena ryzyka – zagrożona,
6. Presje znaczące - BIO_HM, BIO_FIZ, FIZ, CHEM_B, OCH,
7. Presje:
PRESJA_CHEM: rozproszone — rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznanne (substancje zakazane);
PRESJA_TROFI: nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone)
PRESJA_HYMO: budowle piętrzące rg, obiekty mostowe rp, górnictwo rg,
8. Cel środowiskowy JCWP na lata 2022–2027:

- cel środowiskowy stan/potencjał ekologiczny - dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisłok w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie

drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłok w obrębie JCWP (dla troci wędrownej).

- wskaźniki fizykochemiczne (powyżej II klasy (>2)) – ND

9. Klasa wskaźnika w przypadku którego ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy JCWP:

- wskaźniki fizykochemiczne (powyżej II klasy (>2)) – ND,

- wskaźniki biologiczne (klasa III) – ND,

- wskaźniki chemiczne (poniżej stanu dobrego) – ND

10. Odstępstwa

- art. 4 ust. 4 RDW – TAK

- art. 4 ust. 5 RDW – NIE

- art. 4 ust. 7 RDW – TAK

11. Wskaźnik, w przypadku którego cel środowiskowy JCWP może być odroczone w czasie

- azot ogólny, OWO, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; MIR, EFI+PL/ IBI_PL; bromowane difenyletery(b), heptachlor(b)

12. Wskaźnik, w przypadku którego ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy JCWP – ND

13. Uzasadnienie odstępstwa:

- art. 4 ust. 4 RDW

Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, OWO, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; MIR, EFI+PL/ IBI_PL; bromowane difenyletery(b), heptachlor(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 – dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

- art. 4 ust. 5 RDW - ND

14. JCW znajduje się w wykazie obszarów chronionych:

- Jaśliski Park Krajobrazowy,

- obszar Natura 2000 Beskid Niski,

- obszar Natura 2000 Jasiołka,

- obszar Natura 2000 Ostoja Jaśliska,

- obszar Natura 2000 Wisłoka z dopływami,

- obszar chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego,

15. Cel środowiskowy dla obszaru - zapewnienie drożności dla migracji gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym zgodnie z przeznaczeniem obszaru

Lubatówka o kodzie RW200007226329

1. Sztuczna część wód

2. Ekstremalna temp. Dodatnia (prognozowane zmiany do 2100 r.) – wzrost,

3. Opady nawalne (prognozowane zmiany do 2100 r.) – wzrost,

4. Susza (prognozowane zmiany do 2100 r.) – wzrost,

5. Ocena ryzyka – zagrożona,

6. Presje znaczące - BIO_HM, BIO_FIZ, FIZ, CHEM, OCH,

7. Presje:

PRESJA_CHEM: rozproszone — rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski;

PRESJA_ZASOLENIE: eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym)

PRESJA_HYMO: budowle piętrzące rg, rp, obiekty mostowe rp, górnictwo rg, rp,

PRESJA_TROFI: źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (rozproszone)

8. Cel środowiskowy JCWP na lata 2022–2027:

- cel środowiskowy stan/potencjał ekologiczny umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki wraz z klasą przedstawione w kolumnach nr 49-50, pozostałe wskaźniki - II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny o ile jest monitorowany wskaźnik diadromiczny D.

- wskaźniki fizykochemiczne (powyżej II klasy (>2)) - przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C

9. Klasa wskaźnika w przypadku którego ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy JCWP

- wskaźniki fizykochemiczne (powyżej II klasy (>2)) - przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C,

- wskaźniki biologiczne (klasa III) – IO, MIR, MMI, EFI+PL/ IBI_PL,

- wskaźniki chemiczne (poniżej stanu dobrego) – benzo(a)piren(w), benzo(g, h, i)perylen(w), fluoranten(w)

10. Odstępstwa

- art. 4 ust. 4 RDW – TAK

- art. 4 ust. 5 RDW – TAK

- art. 4 ust. 7 RDW – NIE

11. Wskaźnik, w przypadku którego cel środowiskowy JCWP może być odroczone w czasie

- OWO; benzo(b)fluoranten(w),

12. Wskaźnik, w przypadku którego ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy JCWP – przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MIR, MMI, EFI+PL/ IBI_PL; benzo(a)piren(w), benzo(g, h, i)perylen(w), fluoranten(w),

13. Uzasadnienie odstępstwa:

- art. 4 ust. 4 RDW

Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: OWO; benzo(b)fluoranten(w). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 – dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

- art. 4 ust. 5 RDW

Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO, MIR, MMI, EFI+PL/ IBI_PL; benzo(a)piren(w), benzo(g, h, i)perylen(w), fluoranten(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji

determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

14. JCW znajduje się w wykazie obszarów chronionych:

- obszar Natura 2000 Beskid Niski,

- obszar Natura 2000 Ostoja Jaślicka,

- obszar Natura 2000 Rymanów,

- obszar Natura 2000 Wisłok Środkowy z Dopływami

- obszar chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego,

- pomnik przyrody Belkotka,

- użytek ekologiczny Dolina potoku Badoń

15. Komentarz w przypadku korekty eksperckiej - HIRmax bliski 0,6, a WMA

Potencjał elementów fizykochemicznych - Według przedziałów klas JCWP RW określonego typu. uwaga: dla części wskaźników załącznik nr 18 IIaPGW przewiduje zastosowanie odstępstwa od osiągnięcia wartości stanu ekologicznego elementów fizykochemicznych określonych w Załączniku nr 7 r.kl.jcwp.

Morawa o kodzie RW20000722629

1. Sztuczna część wód

2. Ekstremalna temp. Dodatnia (prognozowane zmiany do 2100 r.) – wzrost,

3. Opady nawalne (prognozowane zmiany do 2100 r.) – wzrost,

4. Susza (prognozowane zmiany do 2100 r.) – wzrost,

5. Ocena ryzyka – zagrożona,

6. Presje znaczące - BIO_HM, BIO_FIZ, FIZ, OCH,

7. Presje:

PRESJA_TROFI: nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe)

PRESJA_ZASOLENIE: eutrofizacja (źródło zgodne ze źródłem troficznym)

PRESJA_HYMO: budowle piętrzące rg, rp, obiekty mostowe rg, rp, górnictwo rg, rp,

8. Cel środowiskowy JCWP na lata 2022–2027:

- cel środowiskowy stan/potencjał ekologiczny - dobry potencjał ekologiczny.

- wskaźniki fizykochemiczne (powyżej II klasy (>2)) - ND

9. Klasa wskaźnika w przypadku którego ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy JCWP

- wskaźniki fizykochemiczne (powyżej II klasy (>2)) – ND

- wskaźniki biologiczne (klasa III) – ND

- wskaźniki chemiczne (poniżej stanu dobrego) – ND

10. Odstępstwa

- art. 4 ust. 4 RDW – TAK

- art. 4 ust. 5 RDW – NIE

- art. 4 ust. 7 RDW – NIE

11. Wskaźnik, w przypadku którego cel środowiskowy JCWP może być odroczone w czasie

- azot ogólny, azot azotanowy, fosfor ogólny, OWO, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO,

12. Wskaźnik, w przypadku którego ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy JCWP – ND

13. Uzasadnienie odstępstwa:

- art. 4 ust. 4 RDW

Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: azot ogólny, azot azotanowy, fosfor ogólny, OWO, przewodność elektrolityczna właściwa w 20°C; IO. Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 – dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE)”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

- art. 4 ust. 5 RDW - ND

14. JCW znajduje się w wykazie obszarów chronionych:

- obszar Natura 2000 Beskid Niski,

- obszar Natura 2000 Ladzin,

- obszar Natura 2000 Ostoja Jaśliska,

- obszar Natura 2000 Rymanów,

- obszar Natura 2000 Wisłok Środkowy z Dopływami

- obszar chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego,

15. Komentarz w przypadku korekty eksperckiej - zrezygnowano z indeksu D

Potencjał elementów fizykochemicznych - Według przedziałów klas JCWP RW określonego typu

Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku RW2000072263337

1. Naturalna część wód

2. Ekstremalna temp. Dodatnia (prognozowane zmiany do 2100 r.) – wzrost,

3. Opady nawalne (prognozowane zmiany do 2100 r.) – wzrost,

4. Susza (prognozowane zmiany do 2100 r.) – wzrost,

5. Ocena ryzyka – zagrożona,

6. Presje znaczące - BIO_HM, BIO_FIZ, FIZ, CHEM, CHEM_B, OCH,

7. Presje:

PRESJA_CHEM: rozproszone — rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka, odpływ miejski; nieznanne (substancje zakazane);

PRESJA_TROFI: nawożenie i depozycja oraz odpływ miejski (wody opadowe) oraz źródła przemysłowe oraz źródła bytowe i komunalne (punktowe i rozproszone)

PRESJA_HYMO: budowle piętrzące rg, obiekty mostowe rp, górnictwo rg,

8. Cel środowiskowy JCWP na lata 2022–2027:

- cel środowiskowy stan/potencjał ekologiczny - dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Wisłok w obrębie JCWP (dla łososia); zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Wisłok w obrębie JCWP (dla troci wędrownej).

- wskaźniki fizykochemiczne (powyżej II klasy (>2)) - ND

9. Klasa wskaźnika w przypadku którego ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy JCWP

- wskaźniki fizykochemiczne (powyżej II klasy (>2)) – ND
- wskaźniki biologiczne (klasa III) – ND
- wskaźniki chemiczne (poniżej stanu dobrego) – benzo(a)piren(w), związki tributylowy(w)

10. Odstępstwa

- art. 4 ust. 4 RDW – nie wskazano
- art. 4 ust. 5 RDW – nie wskazano
- art. 4 ust. 7 RDW – nie wskazano

11. Wskaźnik, w przypadku którego cel środowiskowy JCWP może być odroczone w czasie

- nie wskazano,

12. Wskaźnik, w przypadku którego ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy JCWP – nie wskazano

13. Uzasadnienie odstępstwa:

- art. 4 ust. 4 RDW - nie wskazano
- art. 4 ust. 5 RDW - nie wskazano

14. JCW znajduje się w wykazie obszarów chronionych:

- rezerwat przyrody Bukowica,
- Czarnorzecko Strzyżowski Park Krajobrazowy,
- obszar Natura 2000 Beskid Niski,
- obszar Natura 2000 Jaćmierz,
- obszar Natura 2000 Łąki w Komborni,
- obszar Natura 2000 Ostoja Czarnorzecka,
- obszar Natura 2000 Ostoja Jaśliska,
- obszar Natura 2000 Patria nad Odrzechową,
- obszar Natura 2000 Rymanów,
- obszar Natura 2000 Wisłok Środkowy z Dopływami,
- obszar chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego,
- Czarnorzecki Obszar Chronionego Krajobrazu
- pomnik przyrody Bogumiła,

15. Cel środowiskowy dla obszaru - zapewnienie drożności dla migracji gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym zgodnie z przeznaczeniem obszaru

Jasiołka do Panny RW200004218439

1. Naturalna część wód

2. Ekstremalna temp. Dodatnia (prognozowane zmiany do 2100 r.) – wzrost,

3. Opady nawalne (prognozowane zmiany do 2100 r.) – wzrost,

4. Susza (prognozowane zmiany do 2100 r.) – wzrost,

5. Ocena ryzyka – zagrożona,

6. Presje znaczące - BIO_HM, CHEM, CHEM_B,

7. Presje:

PRESJA_CHEM: rozproszone — rozwój obszarów zurbanizowanych: transport, turystyka,

odpływ miejski; nieznane (substancje zakazane);

PRESJA_HYMO: obiekty mostowe rp,

8. Cel środowiskowy JCWP na lata 2022–2027:

- cel środowiskowy stan/potencjał ekologiczny - dobry stan ekologiczny; zapewnienie drożności cieku według wymagań gatunków chronionych; zapewnienie drożności cieku dla migracji gatunków o znaczeniu gospodarczym na odcinku cieku głównego Jasiołka w obrębie JCWP (dla troci wędrownej)

- wskaźniki fizykochemiczne (powyżej II klasy (>2)) - ND

9. Klasa wskaźnika w przypadku którego ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy JCWP

- wskaźniki fizykochemiczne (powyżej II klasy (>2)) – ND

- wskaźniki biologiczne (klasa III) – ND

- wskaźniki chemiczne (poniżej stanu dobrego) – związki tributylowy(w)

10. Odstępstwa

- art. 4 ust. 4 RDW – TAK

- art. 4 ust. 5 RDW – TAK

- art. 4 ust. 7 RDW – TAK

11. Wskaźnik, w przypadku którego cel środowiskowy JCWP może być odroczone w czasie

- bromowane difenyloetery(b), heptachlor(b),

12. Wskaźnik, w przypadku którego ustalono mniej rygorystyczny cel środowiskowy JCWP – związki tributylowy(w)

13. Uzasadnienie odstępstwa:

- art. 4 ust. 4 RDW

Odstępstwa: Odstępstwo polegające na odroczeniu terminu osiągnięcia celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte (lub są zagrożone) cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: bromowane difenyloetery(b), heptachlor(b). Jest to spowodowane warunkami naturalnymi (wskazanymi w kolumnie pn. „Warunki naturalne uniemożliwiają

osiągnięcie celów środowiskowych w perspektywie do końca 2027 r. (lub roku 2039 – dla substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE”) a w odniesieniu do substancji priorytetowych wprowadzonych dyrektywą 2013/39/UE – brakiem możliwości technicznych (w tym: niewystarczającymi danymi na temat źródeł zanieczyszczenia) i nieproporcjonalnością kosztów. Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

- art. 4 ust. 5 RDW

Odstępstwo polegające na złagodzeniu celów środowiskowych jest związane z tym, że nie są osiągnięte cele środowiskowe JCWP w zakresie wskaźników: związku tributylcyny(w). Jest to spowodowane czynnikami wskazanymi w zestawie kolumn pn. „Wskazanie dominującego rodzaju presji determinujących stan wód”, które trwale uniemożliwiają osiągnięcie celów środowiskowych. presje trwale uniemożliwiające osiągnięcie celów środowiskowych zaspokajają ważne potrzeby społeczno-gospodarcze (określone w kolumnie pn. „Potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych”) i na obecnym etapie stwierdza się brak alternatywnych opcji zaspokojenia tych potrzeb (zob. kolumna pn. „Uzasadnienie braku alternatywnych opcji”). Warunkiem odstępstwa jest pełne i terminowe wdrożenie programu działań (którego zakres i skuteczność określono w zestawach działań).

14. JCW znajduje się w wykazie obszarów chronionych:

- rezerwat przyrody Kamień nad Jaśliskami,
- rezerwat przyrody Przełom Jasiołki,
- rezerwat przyrody Źródlika Jasiołki,
- Jaśliski Park Krajobrazowy,
- obszar Natura 2000 Beskid Niski,
- obszar Natura 2000 Jasiołka,
- obszar Natura 2000 Łysa Góra,
- obszar Natura 2000 Ostoja Jaśliska,
- obszar Natura 2000 Ostoja Magurska,
- obszar chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego,
- 9 użytków ekologicznych bez nazwy,
- użytek ekologiczny Deszczanka,

- użytek ekologiczny Moczeliska,

15. Cel środowiskowy dla obszaru - zapewnienie drożności dla migracji gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym zgodnie z przeznaczeniem obszaru

W dokumentach planistycznych obligatoryjnie ujawniane są być obszary szczególnego zagrożenia powodzią. Zgodnie z art. 16 pkt 34 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1478, z późn.zm.), obszary szczególnego zagrożenia powodzią to:

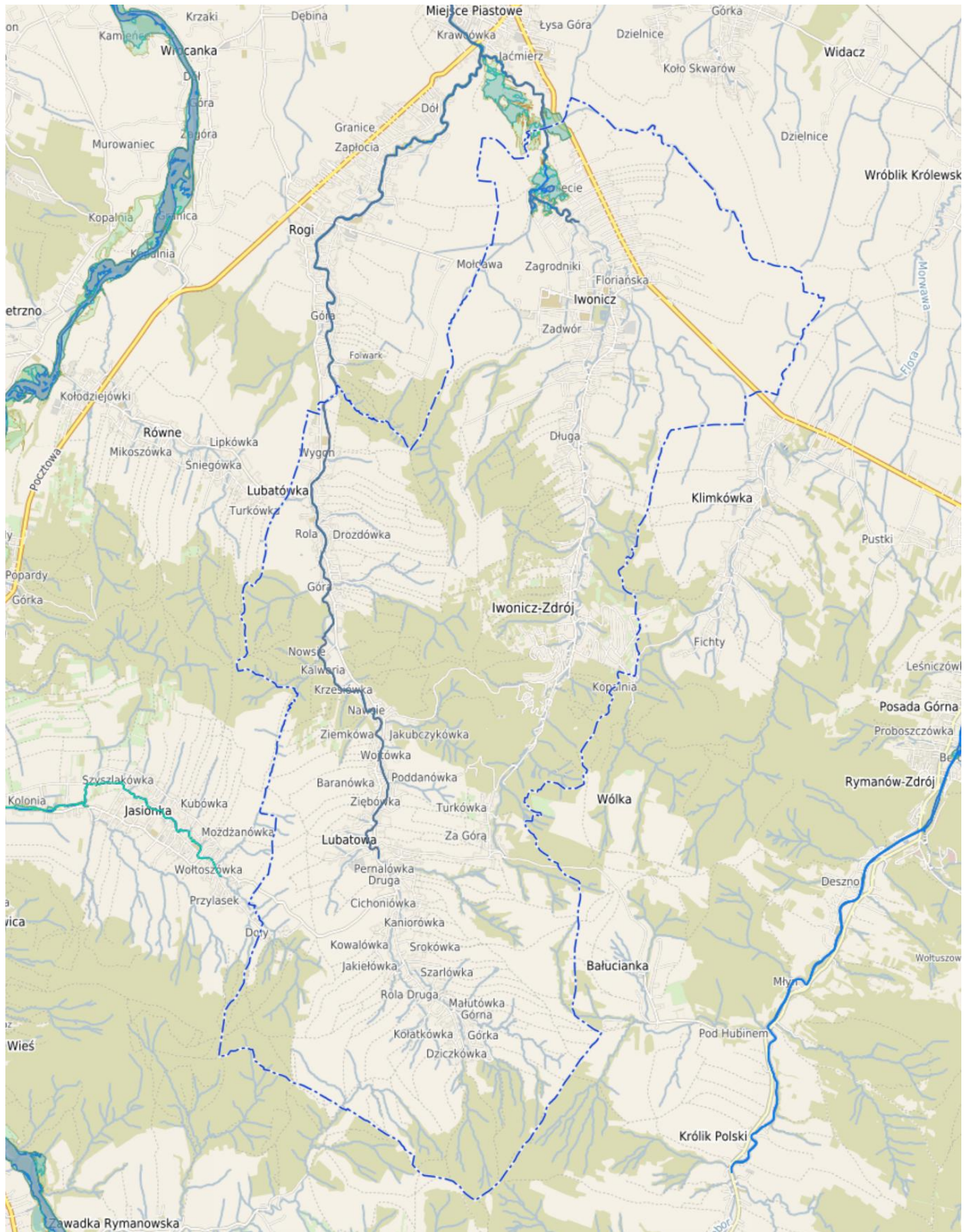
- ❖ obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%,
- ❖ obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi 10%,
- ❖ obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano
- ❖ wał przeciwpowodziowy, a także wyspy i przymuliska (o których mowa w art. 224 ww. ustawy), stanowiące działki ewidencyjne,
- ❖ pas techniczny brzegu morskiego stanowiący strefę wzajemnego bezpośredniego oddziaływania morza i lądu.

Na terenie gminy występują obszary zagrożone powodzią zarówno Q1% i Q10%.

W celu obniżenia istniejącego ryzyka powodziowego przyjmuje się następujące kierunki działań:

- ❖ ochrona lub zwiększanie retencji na obszarach zurbanizowanych,
- ❖ wyeliminowanie lub unikanie wzrostu zagospodarowania na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.
- ❖ wypracowanie zaleceń dla istniejących obiektów, w zakresie możliwych sposobów ochrony przed stratami wskutek zalania obszarów chronionych obwałowaniami,
- ❖ wprowadzenie w miastach i terenach zurbanizowanych (tam, gdzie to będzie zasadne) obowiązku stosowania mobilnych systemów ochrony przed powodzią dla wody o Q1%,
- ❖ regulacje oraz prace utrzymaniowe rzek i potoków,
- ❖ usprawnienie reguł sterowania obiektami i urządzeniami technicznej ochrony przed powodzią,

- ❖ propagowanie stosowania rozwiązań konstrukcyjnych zapewniających zwiększoną odporność nieruchomości na zalanie,
- ❖ uszczelnianie budynków, stosowanie materiałów wodoodpornych,
- ❖ trwałe zabezpieczenie terenu wokół budynków,
- ❖ doskonalenie prognozowania i ostrzegania o zagrożeniach meteorologicznych i hydrologicznych.

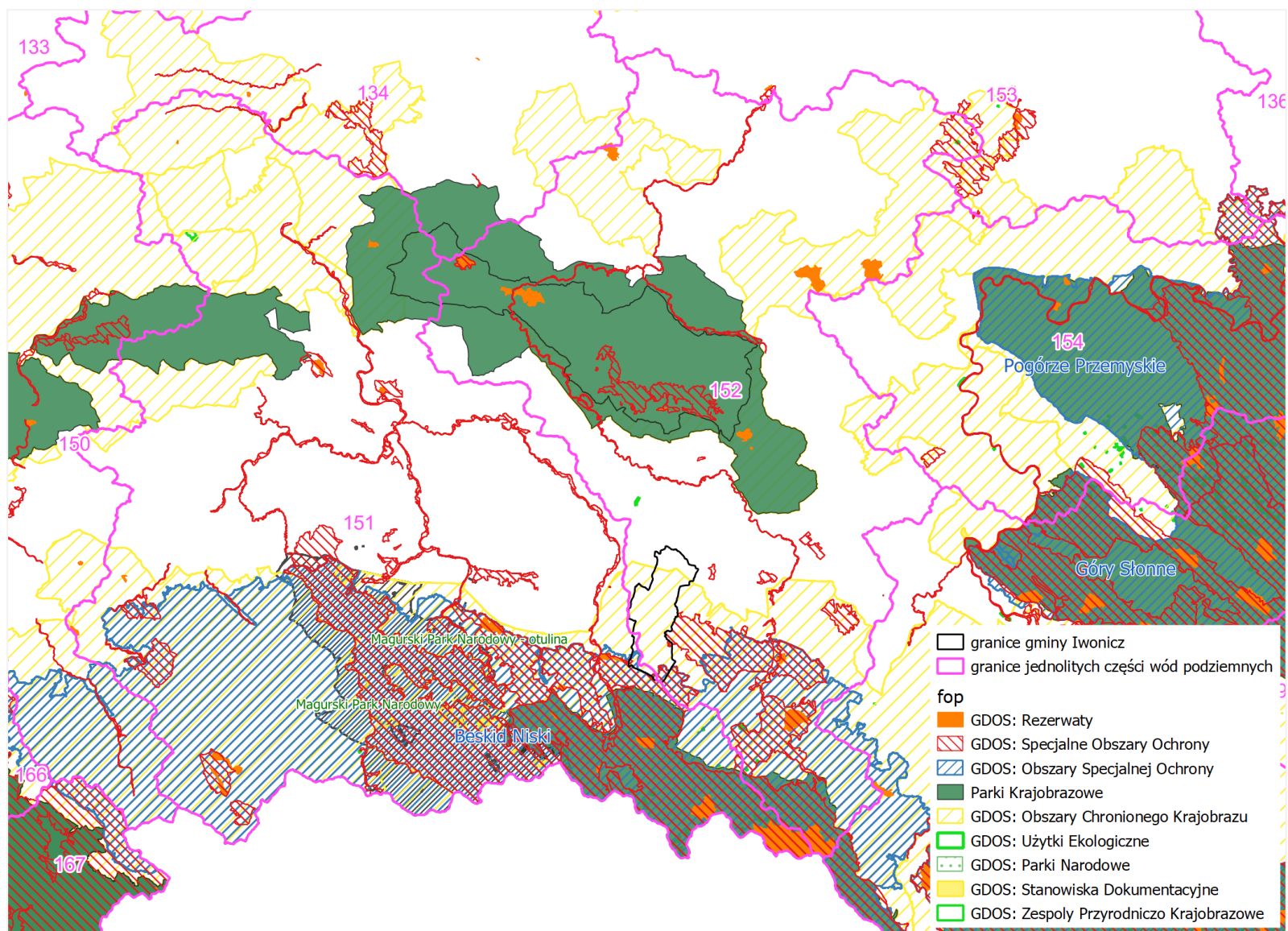
Rysunek 47. Zagrożenie powodziowe na terenie gminy Iwonicz - Zdrój

źródło: Informatyczny System Ochrony Kraju ISOK, Państwowe Gospodarstwo Wodne „Wody Polskie”: System Informacji Przestrzennej Gminy Iwonicz Zdrój

JCW	OCENA STANU 2014–2019 (r.kl.jcwp do 2022 r.)			OCENA STANU 2014–2019 (r.kl.jcwp od 2022 r.) na podstawie danych monitoringowych i analizy eksperckiej			OCENA STANU 2014–2019 (r.kl.jcwp od 2022 r.) na podstawie oceny stanu GIOŚ i analizy eksperckiej			ocena ryzyka ZAGROŻONA/ NIEZAGROŻONA
	ocena stanu/ potencjału ekologicznego	ocena stanu chemicznego	ocena stanu wód	ocena stanu/ potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	ocena stanu wód	ocena stanu/ potencjału ekologicznego	Ocena stanu chemicznego	ocena stanu wód	
Jasiołka od Panny do ujścia o kodzie RW200007218499	slaby stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	Zagrożona
Lubatówka o kodzie RW200007226329	slaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	umiarkowany potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	Zagrożona
Morawa o kodzie RW20000722629	slaby potencjał ekologiczny	brak danych	zły stan wód	slaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny dobry	zły stan wód	umiarkowany potencjał ekologiczny	brak danych	brak danych	Zagrożona
Wisłok od zb. Besko do Czarnego Potoku RW200007226337	slaby potencjał ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	Zagrożona
Jasiołka do Panny RW200004218439	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	umiarkowany stan ekologiczny	stan chemiczny poniżej dobrego	zły stan wód	Zagrożona

Tabela 1. Charakterystyka jcw na terenie gminy Iwonicz - Źródł

Źródło: Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (2022 r.)

Rysunek 48. Formy ochrony przyrody w granicach jednolitych części wód podziemnych położonych na terenie gminy Iwonicz - Źródło: 151 i 152

3.5. Charakterystyka warunków klimatycznych, stanu jakości powietrza i higieny atmosfery

Według regionalizacji klimatycznej Polski (Romera) teren gminy należy do klimatu górskiego i podgórskiego oraz klimatu zaciśy śródgórskich. Występujący tutaj klimat został zaliczony do piętra klimatycznego umiarkowanie ciepłego.

Region klimatyczny górski charakteryzuje się piętrowością klimatu, ze spadkiem temperatury średnio 0,5°C/100 m wysokości i przyrostem opadów o ok. 60 mm/100m wysokości. Roczne amplitudy temperatury zmniejszają się wraz z wysokością. Średnia roczna temperatura waha się od +6 do +7,5°C, średnia roczna temperatura powietrza w miesiącu styczniu wynosi od –4 do 4,5°C, w lipcu +16 do +18°C. Natomiast średnioroczne sumy opadów wahają się od 700 – 1000 mm. Pokrywa śnieżna zalega średnio 80-90 dni. Stosunki wietrzne wykazują duże zróżnicowanie. Panujące tu wiatry wieją głównie z kierunku południowego i południowo – zachodniego. Ilość dni wietrznych w roku wynosi 21. Najbardziej porywiste wiatry występują w zimie. Powodują one duże anomalie w stanach pogodowych, głównie w postaci nagłego ocieplenie lub wyraźnego obniżenia temperatury. W zimie powodują one odwilże, zmiatanie śniegu oraz osadzanie zwałów śniegowych na zboczach odwietrznych i w dolinach. Cechą charakterystyczną tego obszaru są wiatry typu fenowego, zwane „dukielskimi” lub „rymanowskimi”. Są to wiatry bardzo silne, wiejące z południa, podnoszące temperaturę. W czasie ich trwania (od 2 do 7 dni) następuje spadek ciśnienia i wilgotności powietrza. Mimo przewagi wiatrów południowych cisze stanowią około

45%, przy czym ponad 55% cisz występuje latem. Średnia długość meteorologicznego okresu wegetacji (wyrażona liczbą dni z ustaloną średnią dobową temperaturą powietrza powyżej lub równej 5°C) dla omawianego obszaru wynosi 190-210 dni.

Na terenie gminy uchwalono Statut Uzdrawiska Iwonicz – Zdrój Uchwałą Nr XXIX/242/09 z dnia 30 czerwca 2009 r.

Na obszarze Uzdrawiska wydziela się trzy strefy ochrony uzdrowskiej:

1. Strefę „A” ochrony uzdrowskiej – o powierzchni 155 ha, posiadającą 89% powierzchni terenów zielonych,
2. Strefę „B” ochrony uzdrowskiej – o powierzchni 434 ha dla której procentowy udział terenów biologicznie czynnych wynosi 90%, obejmuje obszar przyległy do strefy „A” –stanowiący otulinę dla tego obszaru, stanowiąc jednocześnie teren zabudowy usługowej, turystycznej i mieszkaniowej. Strefa „B” ochrony uzdrowskiej przebiega w granicach administracyjnych miasta Iwonicz-Zdrój.
3. Strefę „C” ochrony uzdrowskiej – o pow. 3961 ha stanowi granicę Uzdrawiska Iwonicz-Zdrój dla której wyliczony teren biologicznie czynny wynosi 85% powierzchni. Granica strefy „C” ochrony Uzdrawiska Iwonicz-Zdrój przebiega po granicach administracyjnych gminy. Strefa „C” przyległa do strefy „B” i stanowiąca jej otoczenie, obejmuje obszar mający wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę złóż naturalnych surowców leczniczych.

strefa podkarpacka	SO ₂	NO ₂	PM10	Pb	CdH ₆	CO	As	Cd	Ni	B(a)P	PM2,5	O ₃
	A	A	C	A	A	A	C	A	A	C	C ²⁾ C1	D2 ¹⁾ A

Tabela 2. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM2,5)

1) Dla ozonu – poziom celu długoterminowego, strefy uzyskały klasę D2

2) Dla pyłu zawieszonego PM2,5 – poziom dopuszczalny I faza, strefa uzyskała klasę C

źródło: GIOŚ

Zgodnie z ustawą Prawo Ochrony Środowiska (art. 89 ust. 1) na podstawie wyników pomiarów prowadzonych na stacjach Państwowego Monitoringu Środowiska, wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska co roku, dokonują oceny jakości powietrza w województwie za poprzedni rok kalendarzowy. Wyniki ocen publikowane są w formie raportów dostępnych na stronach internetowych GIOŚ. Wyniki ocen GIOŚ przekazuje zarządowi województwa, który w razie konieczności opracowuje i wdraża program ochrony powietrza w województwie dla wybranych stref, w których zanotowano przekroczenia norm jakości powietrza. Wynikiem przeprowadzonej oceny jakości powietrza w województwie w roku 2023 jest zaliczenie wszystkich substancji podlegających ocenie, do jednej z klas A lub C. Zaliczenie strefy do określonej klasy zależy od stężeń zanieczyszczeń występujących na jej obszarze i wiąże się z określonymi wymaganiami, co do działań na rzecz poprawy jakości powietrza (w przypadku, gdy nie są spełnione określone kryteria) lub na rzecz utrzymania tej jakości (jeżeli spełnia ona przyjęte standardy). Wynikiem przeprowadzonej oceny jakości powietrza w województwie w roku 2023 jest zaliczenie wszystkich substancji podlegających ocenie, do jednej z klas A lub C.

Ocena pod kątem ochrony zdrowia ludzi została wykonana odrębnie dla 12 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO), ozonu (O₃), benzenu (C₆H₆), pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu zawieszonego PM_{2,5} oraz zanieczyszczeń oznaczanych w pyłe zawieszonym PM₁₀: benzo(a)pirenu (B(a)P), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i ołowiu (Pb).

Uzyskane wyniki oceny jakości powietrza dla województwa przedstawiają się następująco.

- dwutlenek siarki - nie zanotowano przekroczeń norm jakości powietrza określonych dla SO₂. dwutlenek azotu
- tlenek węgla - w 2023 r. na terenie stref województwa podkarpackiego nie zanotowano przekroczeń obowiązującego dla tlenku węgla poziomu dopuszczalnego. Wszystkie strefy zostały zaklasyfikowane do klasy A.
- benzen - w 2023 r. stężenia średnioroczne benzenu na żadnej stacji nie przekroczyły 30% normy rocznej. W 2023 r. na terenie stref województwa podkarpackiego nie zanotowano przekroczeń

obowiązującego dla benzenu poziomu dopuszczalnego. Wszystkie strefy zostały zaklasyfikowane do klasy A.

- ozon - dotrzymanie poziomu docelowego dla ozonu w odniesieniu do kryterium ochrony zdrowia sprawdza się w okresach 3-letnich, a w przypadku braku danych pomiarowych z 3 lat analizuje się dane z co najmniej 1 roku. Na podstawie 3-letnich serii pomiarowych (2019-2021) na żadnej stacji nie stwierdzono przekroczenia poziomu docelowego ozonu (wszystkie stacje wykazały średnią liczbę dni z przekroczeniem poziomu docelowego mniejszą niż 25 dni). W odniesieniu do poziomu celu długoterminowego, który nie dopuszcza żadnych dni ze stężeniami ozonu powyżej 120 µg/m³, przekroczenia w 2023 r. stwierdzono we wszystkich stacjach pomiarowych w województwie podkarpackim. W odniesieniu do poziomu celu długoterminowego określonego dla ozonu wszystkie strefy zostały zakwalifikowane do klasy D2.
- pył zawieszony PM₁₀ - pomiary prowadzone w 2023 r. nie wykazały przekroczenia normy średniorocznej i zostały zaliczone do klasy A.
- pył zawieszony PM_{2,5} - najniższe stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5} notowano w latach 2019-2020, natomiast w 2022 r. wszystkie stacje zarejestrowały wzrost stężeń średniorocznych.
- ołów w pyłe PM₁₀ - w 2023 r. na terenie stref województwa podkarpackiego nie zanotowano przekroczeń obowiązującego dla ołowiu poziomu dopuszczalnego. Wszystkie strefy zostały zaklasyfikowane do klasy A.
- arsen w pyłe PM₁₀ - pomiary prowadzone w 2023 r. nie wykazały przekroczenia normy średniorocznej i zostały zaliczone do klasy A.
- kadm w pyłe PM₁₀ - w 2022 r. na terenie stref województwa podkarpackiego nie zanotowano przekroczeń poziomu docelowego obowiązującego dla kadmu. Wszystkie strefy zostały zaklasyfikowane do klasy A.
- nikiel w pyłe PM₁₀ - w 2023 r. na terenie stref województwa podkarpackiego nie zanotowano przekroczeń poziomu docelowego obowiązującego dla niklu w pyłe zawieszonym PM₁₀. Wszystkie strefy zostały zaklasyfikowane do klasy A.
- benzo(a)piren w pyłe PM₁₀ - w 2023 r. na terenie wszystkich stref województwa podkarpackiego zanotowano przekroczenia średniorocznego poziomu

docelowego benzo(a)pirenu. Wszystkie strefy zostały zakwalifikowane do klasy C. W 2023 r. na wszystkich stanowiskach pomiarowych benzo(a)pirenu stwierdzono przekroczenie poziomu docelowego. W wieloleciu 2012-2019 obserwowano poprawę jakości powietrza w odniesieniu do rejestrowanych stężeń benzo(a)pirenu. Jednak w latach 2020-2021 większość stacji zarejestrowała wzrost stężeń średniorocznych B(a)P.

Za główne źródła hałasu na terenie gminy należy uznać szlaki komunikacyjne - drogi – hałas komunikacyjny, w dalszej kolejności zakłady i lokalne źródła hałasu w postaci zakładów usługowych i rzemieślniczych (hałas przemysłowy).

Gmina Iwonicz - Zdrój nie należy do aglomeracji o liczbie powyżej 100 tys. w związku z tym nie ma obowiązku przeprowadzania oceny akustycznej (sporządzenia map hałasu) – zgodnie z art. 118 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska.

Źródłami niejonizującego promieniowania elektromagnetycznego mającego negatywny wpływ na środowisko są linie przesyłowe energii elektrycznej, stacje elektroenergetyczne, stacje radiowe i telewizyjne, stacje telefonii komórkowej, urządzenia diagnostyczne, niektóre urządzenia przemysłowe.

W celu umożliwienia właściwego użytkowania terenu oraz zapewnienia warunków bezpieczeństwa, stosownie do odrębnych przepisów ustalono strefy techniczne wzdłuż tych linii. Linia napowietrzna 110 kV posiada pasy ochronne o szerokości 30 m (po 15 m od osi linii),

3.6. Gleby

Gmina Iwonicz-Zdrój, za wyjątkiem obszaru miasta, jest gminą o charakterze rolniczym i występują tu dwa typy obszarów rolniczych:

- a) pierwszy na terenie sołectwa Iwonicz to obszar będący strefą przejściową pomiędzy terenami równin śródgórskich i terasów akumulacyjnych,
- b) drugi to obszar wsi Lubatowa i Lubatówka, gdzie znaczne spadki terenu, gorsze gleby i rozdrobnienie gruntów utrudnia prowadzenie gospodarki rolnej, zwłaszcza uprawowej.

Na terenie gminy dominują gleby brunatne wylugowane wytworzone na glinach średnich pylastych. W dolinach cieków wodnych występują mady. W południowej części gminy (obręb Iwonicz) dominują gleby o dość słabych

natomiast dla linii napowietrznych 15 kV szerokość pasów ochronnych wynosi 15 m (po 7,5 m od osi linii). Ponadto, szerokości tych pasów mogą ulec zmianom, w wyniku wytycznych i decyzji zarządów sieci elektroenergetycznych.

Stacje telefonii komórkowej są obecnie najbardziej rozpowszechnionym rodzajem obiektów radiokomunikacyjnych. W otoczeniu typowych stacji bazowych telefonii komórkowych pola elektromagnetyczne o wartościach wyższych od dopuszczalnych występują nie dalej niż kilkadziesiąt metrów od samych anten, na wysokości ich zainstalowania.

Sposób prowadzenia badań poziomów pól elektromagnetycznych określa rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2020 r. poz. 2311). Rozporządzenie określa zakres i sposób prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, w tym: sposób wyboru punktów pomiarowych, wymaganą częstotliwość prowadzenia pomiarów oraz sposoby prezentacji wyników pomiarów. Punkty pomiarowe, w których wykonuje się okresowe badania poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku, wyznacza się dla każdego województwa w ramach państwowego monitoringu środowiska dla stałej sieci monitoringu oraz dla monitoringu badawczego.

wartościach uprawowych – gleby kompleksu pszennego górskiego. Nielicznie, głównie w północno zachodniej części obrębu występują gleby nieco lepsze, zaliczane do kompleksu pszennego dobrego. Południowa część obrębu Iwonicz, północne części obrębu Lubatówka i Iwonicz Zdrój oraz niemal cały obręb Lubatowa to gleby bardzo słabe, zaliczane do kompleksu owsiano-pastewnego górskiego oraz owsiano-pszenicznego górskiego.

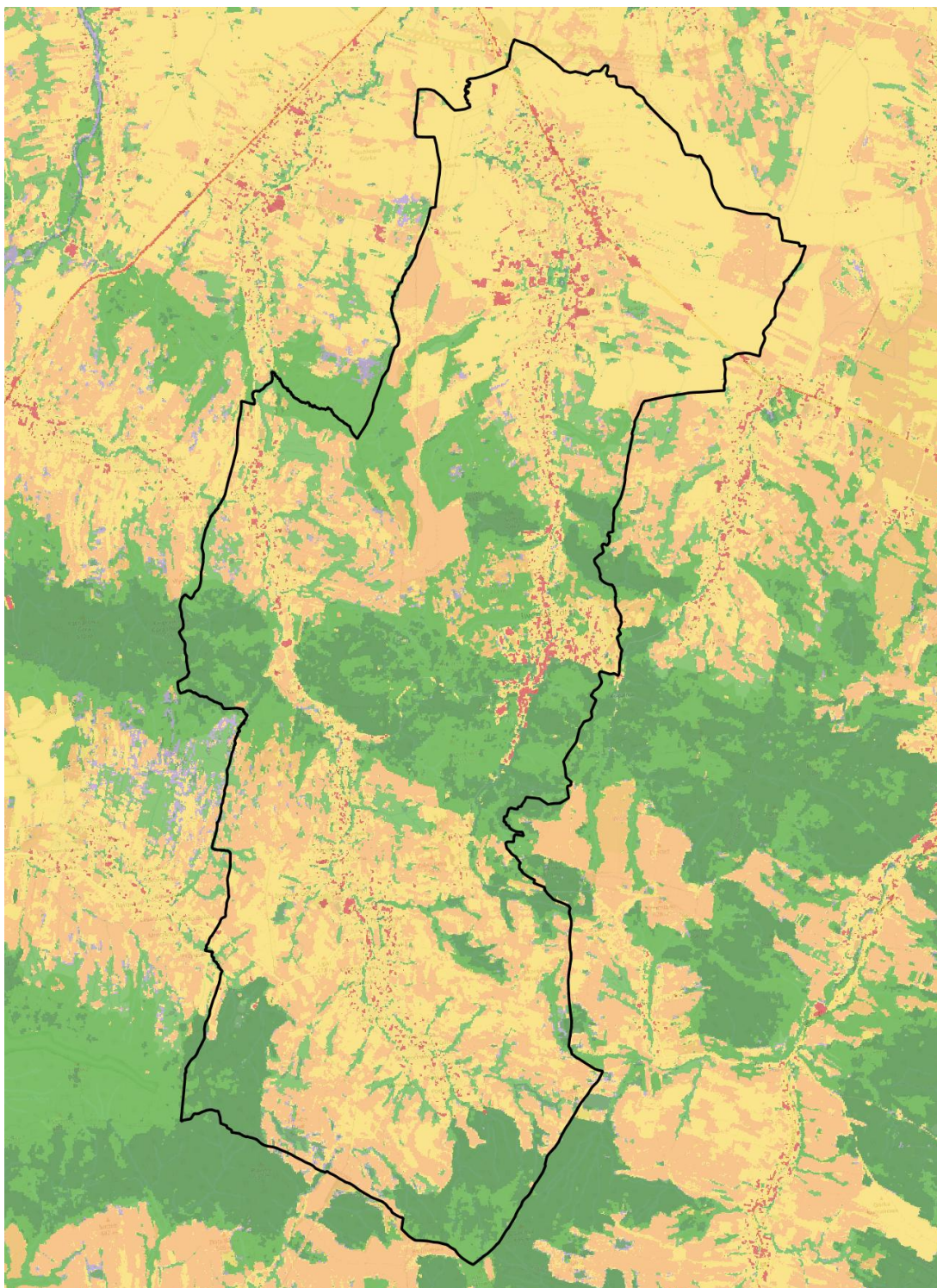
Zmienność glebowa ma związek ze zróżnicowaną rzeźbą tego terenu. Występują tu gleby wietrzeniowe o składzie granulometrycznym glin, pyłów i ilów. Na przeważającym obszarze gminy wytworzyły się gleby brunatne i bielcowe. Lokalnie, w dolinie rzek Lubatówki

i Iwoniczanki, można spotkać gleby zaliczane do typu mady.

Występujące tu gleby są bardzo kwaśne, gliniaste. Określa się je jako bardzo ciężkie. Są to gleby zaliczane głównie do klas od III do VI, jednak na terenie gminy najczęściej spotykane są gleby klas IV, które posiadają średnią przydatność dla rolnictwa. Uprawa orna tych gleb, możliwa jest tylko po regularnym wapnowaniu oraz wysokim nawożeniu organicznym i mineralnym. Gleby klas V-VI występują przede wszystkim na wzniesieniach i pochyłościach oraz na terenach narażonych na ciągle nadmierne uwilgotnienie. Gleby są tu płytkie.

Do najważniejszych zagrożeń prowadzących do degradacji gleby należą:

- ❖ monokultury, które prowadzą do zubożenia gleby,
- ❖ pożary roślinności wzmagające erozję gleby, co prowadzi do pustynnienia danego obszaru,
- ❖ osuszanie podmokłych terenów i regulacja rzek obniżająca poziom wód gruntowych,
- ❖ zbyt intensywne nawożenie mineralne,
- ❖ niewłaściwa irygacja pól nawozami naturalnymi – gnojówką, gnojowicą, itp.,
- ❖ ścieki i różnego rodzaju odpady niewłaściwie składowane,
- ❖ intensywne zabiegi agrotechniczne,
- ❖ stosowanie nadmiernych ilości chemicznych środków owadobójczych, chwastobójczych i grzybobójczych,
- ❖ eksploatacja powierzchniowa surowców mineralnych;
- ❖ zajmowanie obszarów rolniczych pod budownictwo przemysłowe i mieszkalne;
- ❖ emisje i imisje gazów i pyłów.

- Tereny antropogeniczne
- Tereny rolne
- Lasy liściaste
- Lasy iglaste
- Roślinność trawiasta
- Wrzosowiska i zakrzaczenia
- Tereny podmokłe
- Torfowiska
- Tereny naturalne pozbawione roślinności
- Obszary wodne

Rysunek 49. Klasyfikacja pokrycia terenu – grunty leśne, grunty rolne, tereny przekształcone antropogenicznie

źródło: Polska Agencja Kosmiczna - usługa pobierania, styczeń 2025 r.:

https://mapy.geoportal.gov.pl/wss/service/img/guest/POLSA2021_OrtofotomapaSatelitarna/MapServer/WMS/Server

3.7. Zasoby dziedzictwa kulturowego⁵

Gmina Iwonicz Zdrój posiada zaktualizowaną gminną ewidencją zabytków (Zarządzenie Nr 157.2023 Burmistrza Gminy Iwonicz – Zdrój z dnia 21 grudnia 2023 r.). Wykazano 72 zabytki nieruchome, z czego 31 obiektów to wpisane do rejestru zabytków województwa podkarpackiego. Na terenie gminy zewidencjonowano 102 stanowiska archeologiczne, z czego 4 obiekty objęte są wpisem do rejestru zabytków.

Centrum iwoniczkiego uzdrowiska posiada dobrze zachowany układ przestrzenny oraz zespół zabudowy (głównie drewnianej) o wyjątkowej wartości zabytkowej docenionej poprzez wpis do rejestru zabytków województwa podkarpackiego. Dodać należy, że uzdrowisko nie jest tworem jednorodnym lecz zespołem budynków i obiektów małej architektury oraz zieleni kształtującym się dość spontanicznie w przeciągu ok. 70 lat. Ten powstały w I. 30. XIX w. a wykształcony głównie w II poł. XIX w. oraz w początkach XX w. układ zabudowy zdroju zasadniczo przetrwał do dzisiaj.

Zabudowę najstarszej części Iwonicza-Zdroju stanowią w większości drewniane budynki stosunkowo jednolite stylistycznie. Architektura iwoniczkiego uzdrowiska stanowi swoistą syntezę rozpowszechnionego wówczas w całej Europie tzw. stylu alpejskiego (zwanego też szwajcarskim lub tyrolskim a występującego powszechnie zwłaszcza w miejscowościach turystycznych i kuracyjnych, obejmującego przede wszystkim hotele, pensjonaty i domy kuracyjne), z późnoklasycystycznym nurtem rodzimej architektury polskiej. W późniejszej fazie krzyżują się w niej elementy eklektyczne z różnymi formami ciesiołki i budownictwa ludowego, przy czym wyraźnie rozpoznawalne są w tej architekturze charakterystyczne formy, a zwłaszcza motywy dekoracyjne przetworzonego wernakularyzmu alpejskiego.

Osią zabudowy historycznego uzdrowiska jest obecnie deptak z usytuowanym pośrodku placem J. Dietla przechodzący w plac Karola i Józefa. Tu zachowały się budynki oraz elementy małej architektury z czasu tworzenia uzdrowiska takie jak dawna rezydencja Załuskich – tzw. Stary Pałac, Pawilon nad Źródłami „Karola” i „Amelii” czy Zegar Słoneczny. Tu znajdują się także nieco późniejsze Stare Łazienki i tzw. Łazienki Borowinowe (wielokrotnie przebudowywane), dawny

Hotel Główny, pensjonat Bazar oraz usytuowana na stoku wzniesienia willa Belweder. Zabudowę uzdrowiskową zamykają zlokalizowane na południe od centrum pensjonaty Krakowiak, Pod Jodłą, Biały Orzeł i Ustronie. Na wschód od pensjonatu Bazar, u podnóża porośniętej lasem Góry Borowinowej, położony jest drewniany kościół pw. św. Iwona.

Stary Pałac – dawna rezydencja Załuskich – jest najstarszym zachowanym obiektem kurortu. Wybudowany został w latach 1837-38 wg rysunku Amelii Załuskiej. Jest to budynek drewniany o konstrukcji zrębowej, otynkowany, na rzucie prostokąta, dwukondygnacyjny z czterokolumnowym portykiem od frontu i loggią w elewacji tylnej, nawiązujący do późnoklasycystycznej architektury murowanej.

Do obiektów z I poł. XIX w. należy też drewniany pawilon nad źródłami „Karola” i „Amelii” usytuowany za łazienkami borowinowymi, wzniesiony w formie ośmiobocznej gloriety, z ustawionymi na postumentach kolumnami i doryckim belkowaniem.

Dom Zdrojowy (Hotel Główny) wzniesiony został w 1861 r. i nieco rozbudowany w 1887 r. Jest to duży, bogato dekorowany drewniany budynek o konstrukcji zrębowej oraz słupowej (weranda), oszalowany deskami w poziomie, na rzucie zbliżonym do litery F, piętrowy o zryzalitowanej bryle, kryty dachami dwuspadowymi.

Willa Belweder wybudowana została w 1871 r. jako letnia rezydencja Załuskich. Usytuowana jest na stoku wzniesienia, na wysokim podmurowaniu. Jest to budynek drewniany o konstrukcji zrębowej, oszalowany deskami w poziomie, wzniesiony na rzucie zbliżonym do kwadratu, dwukondygnacyjny o urozmaiconej bryle, z podcieniem wnękowym w elewacji frontowej (zachodniej), dwukondygnacyjnym wgłębnym gankiem na słupach w elewacji południowej oraz pięciobocznym ryzalitem w elewacji północnej. Budynek nakryty jest trzema dachami dwuspadowymi.

Piętrowy budynek tzw. Bazaru wzniesiony został w latach 1876-1880 z fundacji Michała Załuskiego. W budynku mieścił się urząd pocztowy i telegraf, a w późniejszym czasie liczne sklepy. Jest to budynek drewniany o konstrukcji zrębowej, oszalowany deskami w poziomie, wzniesiony na rzucie prostokąta z alkierzowo

⁵ Informacje z Narodowego Instytutu Dziedzictwa: <https://zabytek.pl/pl/obiekty>

wykształconymi narożami, trzykondygnacyjny o urozmaiconej bryle, z czworoboczną wieżą zegarową zwieńczoną altaną na słupach w narożniku południowo-zachodnim oraz dwukondygnacyjnymi galeriami na słupach w elewacji południowej i wschodniej, z nadwieszonymi balustradami w elewacjach zachodniej, północnej i wschodniej. Budynek kryty jest dwu i trójspadowymi dachami.

Usytuowane przy deptaku naprzeciw pałacu Żałuskich Stare Łazienki (Łazienki Mineralne) wzniesione zostały wg projektu Feliksa Księżarskiego w latach 1869-1875 w miejscu pierwszych, drewnianych łazienek. Jest to budynek murowany z cegły, otynkowany, na rzucie wydłużonego prostokąta, dwukondygnacyjny, zryzalitowany w części środkowej i bocznych w elewacjach dłuższych oraz w części środkowej w elewacjach krótszych. Budynek został nadbudowany i rozbudowany po II wojnie światowej. Otrzymał m. in. wejście w elewacji północnej (krótszej) ukształtowane w formie półkolistego portyku kolumnowego. Nad ryzalitami w elewacjach dłuższych trójkątne ściany szczytowe dachów poprzecznych. Wszystkie dachy dwuspadowe.

Łazienki Borowinowe zlokalizowane tuż przy Starych Łazienkach wzniesione zostały w 1837 r., zmodernizowane w l. 70. XIX w. a gruntownie przebudowane w 1922 i w 1970 r. Jest to budynek murowano-drewniany, wzniesiony na rzucie wydłużonego prostokąta, parterowy z krytym deptakiem wzdłuż całej elewacji wschodniej w formie lekkiej loggii arkadowej na filarach.

Pensjonat Ustronie wzniesiony został w latach 1870-1879 przez budowniczego Jacka Matusińskiego. W 1900 r. zabudowano otwartą wcześniej werandę na parterze. Budynek swoją bryłą wyraźnie nawiązuje do neowernakularyzmu alpejskiego, a ściślej tyrolskiego i jest w Iwoniczu-Zdroju najbardziej reprezentatywnym przykładem tego stylu. Budynek usytuowany jest w południowej części uzdrowiska. Obiekt posadowiony na kamiennych piwnicach, wzniesiony został w konstrukcji zrębowej, na rzucie prostokąta z alkierzowo wysuniętą trójkondygnacyjną wieżą w narożniku południowo-wschodnim. Budynek dwukondygnacyjny, z galerią zabezpieczoną balustradą z ozdobnie wyrzynanych desek obiegającą na piętrze cały budynek (z wyjątkiem wieży). Na parterze galeria z balustradą obiegająca dawniej cały budynek, biegnie obecnie

jedynie wzdłuż ściany wschodniej (od północy galeria została zastąpiona wtórnie werandą). W elewacji krótszej, od strony południowej znajduje się zewnętrzna klatka schodowa z dekoracyjnie wycinaną balustradą. Galeria z trzech stron wsparta na słupach biegnących przez obie kondygnacje, a od wschodu na wysuniętych belkach stropowych. Dach nad budynkiem dwuspadowy. Wieża jest oszalowana deskami w poziomie, na budynku pozostawiono bielony zrąb.

Jednym z najbardziej malowniczych budynków Iwonicza-Zdroju jest Pensjonat Biały Orzeł wzniesiony w 1912 r. przez majstra ciesielskiego Floriana Wajsa z Klimkówki. Budynek posadowiono na wysokim, kamiennym podpiwniczeniu wysuniętym znacznie przed budynek i pełniącym funkcję obszernego tarasu. Budynek zbudowano z drewna w konstrukcji zrębowej, na rzucie wydłużonego prostokąta. Elewacje boczne i frontowa z balkonami w formie dwukondygnacyjnych, ażurowych wykuszy wspartych na dekoracyjnych kroksztynach i krytych dachami dwuspadowymi. Dach nad budynkiem czterospadowy.

Kaplica zdrojowa – obecnie kościół pw. św. Iwona – wzniesiona w 1895 r. wg projektu Austriaka Favorgera, a zbudowana przez Franciszka Nadera ze Lwowa. Świątynia położona jest w północno-wschodniej części źródła, u podnóża porośniętej lasem Góry Borowinowej. Zbudowana została z drewna w konstrukcji szkieletowej, na kamiennym podmurowaniu, o ścianach szalowanych deskami w układzie pionowym z listwowaniem. Założona na rzucie prostokąta, trójnawowy, bazylikowy, bez wyodrębnionego prezbiterium. Nawa główna nakryta jest dachem dwuspadowym z dwiema wieżyczkami na sygnaturkę o hełmach w formie graniastopuła. Nawy boczne o dachach pulpitowych. Wszystkie dachy pokryte są blachą. Wewnątrz nawa główna wydzielona została od bocznych trzema parami drewnianych słupów połączonych spłaszczonymi arkadami. Elementem charakterystycznym jest otwarta do wnętrza wieżba dachowa. Świątynia jest wyjątkowym na terenie województwa podkarpackiego przykładem drewnianego kościoła zdrojowego o cechach neogotyckich.

Z innych budynków należy wspomnieć jeszcze o niewielkim murowanym budynku wzniesionym w l. 20. XX w. na źródłem „Józef”, nieco oddalonej od centrum uzdrowiska drewnianej willi Zacisze z 1905 r., drewnianym pensjonacie Zofiówka przy ul. Kulczyckiego z 1908 r., murowanym Pensjonacie Pod Jodłą

wybudowanym w 1898 i przekształconym w l. 50 XX w. Archaniola, zegarze słonecznym i obelisku oraz obiektach małej architektury: figurze św. Michała upamiętniającym założycieli uzdrowiska.

Rysunek 50. Zespół pałacowy Załuskich w Iwoniczu

Źródło: Narodowy Instytut Dziedzictwa <https://mapy.zabytek.gov.pl/nid/>

Rysunek 51. Układ przestrzenny Iwonicza Zdrój

źródło: Narodowy Instytut Dziedzictwa <https://mapy.zabytek.gov.pl/nid/>

3.8. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Analizując dane dotyczące stanu środowiska przyrodniczego, a także zaplanowane działania gminy na najbliższe lata można zauważyć duże potrzeby w zakresie gospodarki wodno – ściekowej, w szczególności w zakresie kanalizacji sanitarnej (brak oczyszczalni ścieków i sieci kanalizacyjnej).

Zdiagnozowane zagrożenia na terenie opracowania dotyczą głównie:

- przepustowości turystycznej,
- zagrożenia powodziowego,
- ruchów masowych ziemi,
- barier fizjograficznych (droga krajowa Nr 28, linie elektroenergetyczne, zwarta zabudowa),
- emisja zanieczyszczeń (głównie z domowych palenisk).

3.9. Ocena potencjalnych zmian stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu Planu

Ustalenia projektu *Planu* nie wskazują konkretnych działań inwestycyjnych czy pozainwestycyjnych, a wskazują możliwości projektowe na etapie formułowania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w warunkach konsultacji społecznych. Oznacza to, że zarówno organy nadzorujące jak i osoby fizyczne mogą zapoznać się z jego treścią i wnieść uwagi. Również procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko

pozwała wypracować optymalne działania. Konsultacje społeczne zapobiegają też konfliktom przestrzennym. Gwarantuje to rozwój gminy oparty na jawnej i akceptowanej polityce rozwoju.

W przypadku zaniechania realizacji ustaleń projektu planu, środowisko omawianego terenu, w zakresie wielu geokomponentów pozostanie niezmienione w stosunku do stanu istniejącego.

4. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, ratyfikowane przez Polskę, m.in.:

1. Konwencja Berneńska- Konwencja o ochronie gatunków dzikiej flory i fauny europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych, zawarta w Bernie w 1979 r., zobowiązująca poszczególne państwa do ochrony siedlisk dzikiej fauny na swoim terytorium, zwłaszcza gatunków ginących i zagrożonych, migrujących i endemicznych. Gatunki te zostały wymienione w załącznikach. Ponadto określono ściśle zakazane sposoby i środki odłowu dzikich zwierząt. Państwa, które ratyfikowały Konwencję zgadzają się na ochronę siedlisk tych gatunków w swoich

planach i polityce rozwoju oraz na zwrócenie szczególnej uwagi na obszary, które są ważne dla gatunków wędrownych podanych w załącznikach do tej Konwencji. Na terenie opracowania występują zwierzęta umieszczone w II załączniku do tej Konwencji jako ściśle chronione.

2. Konwencja o różnorodności biologicznej podpisana w Rio de Janeiro w 1992 r.;

3. Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo);

4. Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.;

5. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro – 1992 r.;

6. Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto – 1997 r. wraz Protokołem.;

7. Konwencja Bońska – Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt, zawarta w Bonn w 1979r., zobowiązująca do ochrony i w miarę możliwości odtworzenia siedlisk gatunków wędrownych, zapobiegania, usuwania, rekompensowania lub zmniejszania skutków uniemożliwiających lub pogarszających wędrówkę gatunków;

8. Europejska Konwencja Krajobrazowa, sporządzona we Florencji dnia 20 października 2000 r.

Ramy działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie ochrony środowiska oparte są o programy. Polska jako członek Unii Europejskiej jest zobowiązany do dostosowania swoich działań do polityki Unii Europejskiej. Cele określone w powyższych dokumentach ustanowionych na szczeblu światowym są zbyt ogólne, aby odnieść się do celów działań określonych w Planie Zrównoważonej Mobilności dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego. Stąd odniesiono się do obecnie obowiązującego 8 Programu Działań Wspólnoty Europejskiej w dziedzinie Środowiska do roku 2030 (8.EAP) przyjętego decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2022/591 z dnia 8 kwietnia 2022 roku w sprawie ogólnego unijnego programu działań do 2030 r. Decyzja zobowiązuje instytucje Unii i państwa członkowskie do podejmowania działań służących osiągnięciu celów priorytetowych, a wszelkie organy publiczne do współpracy z przedsiębiorstwami, partnerami społecznymi, społeczeństwem europejskim i obywatelami w realizacji programu. Wniosek wspiera cele **Europejskiego Zielonego Ładu** w zakresie środowiska i klimatu. Jest okazją do ponownego wyrażenia zaangażowania UE w realizację **wizji na rok 2050** zawartej w poprzednim programie, tj. 7. EAP, tj. zapewnienia wszystkim dobrostanu przy jednoczesnym poszanowaniu granic możliwości planety.

Cele priorytetowe Ósmego Programu to:

- ❖ osiągnięcie celu redukcji emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. oraz neutralności klimatycznej do 2050 r.,
- ❖ wzmocnienie zdolności przystosowawczych, zwiększenie odporności i zmniejszenie podatności na zmianę klimatu,

- ❖ dążenie do modelu regeneracyjnego wzrostu, uniezależnienie wzrostu gospodarczego od wykorzystania zasobów i degradacji środowiska oraz przyspieszenie przejścia na gospodarkę o obiegu zamkniętym,
- ❖ osiągnięcie zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, w tym zanieczyszczeń powietrza, wody i gleby, oraz ochrona zdrowia i dobrostanu Europejczyków,
- ❖ ochrona, zachowanie i przywrócenie różnorodności biologicznej oraz wzmocnienie kapitału naturalnego (zwłaszcza powietrza, wody, gleby oraz ekosystemów leśnych, słodkowodnych, podmokłych i morskich),
- ❖ redukcja presji na środowisko i klimat związanej z produkcją i konsumpcją (zwłaszcza w dziedzinie energii, rozwoju przemysłowego, mieszkalnictwa i infrastruktury, mobilności i systemu żywnościowego).

Projekt dokumentu uwzględni powyższe cele.

Na szczeblu krajowym:

1. „*Postanowienia dokumentów ustanowionych na szczeblu krajowym - Strategia Zrównoważonego Rozwoju Wsi, Rolnictwa i Rybactwa 2030*”

Głównym celem SZRWRiR 2030 jest rozwój gospodarczy wsi umożliwiający trwały wzrost dochodów jej mieszkańców przy minimalizacji rozwarstwienia ekonomicznego, społecznego i terytorialnego oraz poprawie stanu środowiska naturalnego.

Strategia obejmuje 5 celów szczegółowych, z których ostatni – piąty stanowi: „5. Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich”.

SZRWRiR 2030 będzie realizowała założenia SOR wskazane w jej trzech celach szczegółowych przez działania zaprojektowane w poszczególnych kierunkach interwencji.:

Cel szczegółowy I. Zwiększenie opłacalności produkcji rolnej i rybackiej

Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska

Cel szczegółowy III. Rozwój przedsiębiorczości, pozarolniczych miejsc pracy i aktywnego społeczeństwa

2. „*Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030*”

Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu.

Wśród kluczowych działań o charakterze horyzontalnym, które powinny być realizowane we wszystkich województwach wymieniono uwzględnienie trendów klimatycznych w procesie projektowania i budowy infrastruktury transportowej (climate proofing).

Wśród głównych celów określono Cel 3. Rozwój transportu w warunkach zmian klimatu. Do działań priorytetowych tego celu zaliczono:

- Stworzenie zintegrowanego systemu transportowego;
- Rozbudowa i modernizacja lokalnej infrastruktury drogowej;
- Stworzenie warunków dla sprawnego funkcjonowania rynków transportowych i rozwoju efektywnych systemów przewozowych.

Powyższe działania uwzględnia projekt *Planu*.

3. „*Polityka energetyczna Polski do 2030 roku*”

Cele w zakresie ograniczania oddziaływania energetyki na środowisko:

- Ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego.
- Ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (PM10 i PM 2,5) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych.
- Ograniczenie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych.
- Minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszerze wykorzystanie ich w gospodarce.
- Zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnej.

Projekt dokumentu *uwzględnia powyższe cele*.

5. ANALIZA I OCENA PRZEWIDYWANEGO ZNACZĄCEGO ODDZIAŁYWANIA, W TYM NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ NA INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

5.1. Ocena zgodności postanowień projektu dokumentu z aktami prawnymi dotyczącymi form ochrony przyrody

Teren miasta i gminy Iwonicz-Zdrój zlokalizowany jest w granicach obszarów Natura 2000: Rymanów PLH180016, Ostoja Jaślińska PLH180014 i Beskid Niski PLB180002. Ponadto, na przedmiotowym terenie zlokalizowany jest Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego oraz pomniki przyrody.

Dla Obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 nie został ustanowiony plany zadań ochrony. Na potrzeby sporządzania pzo opracowano dokumentację, udostępnioną na stronie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Dla Obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślińska PLH180014 obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 16 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślińska PLH180014 (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2015 r., poz. 1332) wraz ze zmianą z dnia 18 września 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2017 r., poz. 3079).

Dla Obszaru Natura 2000 Rymanów PLH180016 obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 28 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rymanów PLH180016 (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2014 r., poz. 1655) wraz ze zmianą z dnia 9 listopada 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2017 r., poz. 3700).

Wobec Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego obowiązuje Uchwała Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Woj. Podkarpackiego z 2014 r. poz. 1950) wraz ze zmianami:

- Uchwała Nr VI/116/15 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLVIII/997/14 z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu

Beskidu Niskiego (Dz. Woj. Podkarpackiego z 2015 r. poz. 1185),

- Uchwała Nr XXIV/437/16 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 czerwca 2016 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Woj. Podkarpackiego z 2016 r. poz. 2161),
- Uchwała Nr L/832/18 z dnia 26 lutego 2018 r. zmieniająca uchwałę Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego (Dz. Woj. Podkarpackiego z 2018 r. poz. 987),
- Uchwała nr LII/866/22 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 29 sierpnia 2022 r. w sprawie zmiany uchwał Sejmiku Województwa Podkarpackiego w sprawach obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Woj. Podkarpackiego z 2022 r. poz. 3300).

Na terenie Obszaru zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jedn. Dz. U. z 2013 r. poz. 1235 z późn. zm.) z wyłączeniem przedsięwzięć, o których mowa w art.24 ust 3 ustawy o ochronie przyrody

- projekt przewiduje powstanie strefy usługowej na terenie obecnie użytkowanym rolniczo – strefy 49SU i 50SU.

Na tych terenach należy projektować planowane zainwestowanie (w profilu dodatkowym wymienia się też teren zieleni naturalnej, teren wód i teren lasu) tak by nie powstały tu przedsięwzięcia mogące znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów

odrębnych. Projekt Planu Ogólnego uwzględnia uwarunkowania środowiskowe i otwiera możliwości projektowania przeznaczenia terenów na etapie MPZP.

2) zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;

- na skutek realizacji planu nie dojdzie do umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, w pozostałych okolicznościach ustalenia projektu planu nie dotyczą (umyślne zabijanie);

3) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;

- realizacja założeń Planu może być realizowana bez likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych i in. ze względu na możliwość realizacji profili dodatkowych;

4) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:

a) linii brzegów rzek: Wiśloka, Jasiołka, Osława, Wisłok, zgodnie z załącznikiem mapowym nr 1, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,

- projekt respektuje zapisy Uchwały

b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej,

- projekt respektuje zapisy Uchwały

c) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;

- projekt nie przewiduje przedsięwzięć na znacznych powierzchniach jak powierzchniowe wydobywanie złóż czy powstania węzłów drogowych, które mogłyby trwale zniekształcić rzeźbę. Przewidywane w projekcie Planu strefy stanowią kontynuację istniejącej zabudowy wewnątrz istniejących jednostek osadniczych; skala tego zjawiska będzie niewielka;

5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;

- j.w.; na skutek realizacji ustaleń projektu Planu może dojść do tymczasowej zmiany stosunków wodnych w zakresie nowo powstałej zabudowy

6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych.

- ustalenie projektu Planu dają możliwość kształtowania przestrzeni zgodnie z istniejącym zagospodarowaniem na tych terenach;

Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt. 4) nie dotyczy:

1) terenów ogólnodostępnych kąpielisk i plaż wyznaczonych na podstawie odrębnych przepisów oraz przystani wodnych;

2) odbudowy, nadbudowy i rozbudowy obiektów budowlanych w granicach zabudowanej budynkiem działki budowlanej w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, pod warunkiem niezmnieszenia dotychczasowej odległości zabudowy od brzegów wód, ustalonej w odniesieniu do zabudowy na tej

3) działce;

4) siedlisk rolniczych w zakresie uzupełnienia istniejącej zabudowy zagrodowej o obiekty służące do prowadzenia gospodarstwa rolnego lub agroturystyki do 10 miejsc noclegowych, pod warunkiem niezmnieszenia dotychczasowej odległości zabudowy od brzegów wód ustalonej w odniesieniu do zabudowy na tej działce;

5) oczyszczalni ścieków.

Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt. 2) nie dotyczy:

1) czynności podlegających zakazom w stosunku do gatunków chronionych, wykonywanych na podstawie zezwoleń lub aktów prawa miejscowego

- wydanych przez uprawnione organy oraz wydawania tych zezwoleń i aktów prawa miejscowego,
- 2) czynności w stosunku do gatunków wymienionych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 września 2011 r. w sprawie listy roślin i zwierząt gatunków obcych, które w przypadku uwolnienia do środowiska przyrodniczego mogą zagrozić gatunkom rodzimym lub siedliskom przyrodniczym,
 - 3) realizacji działań zapewniających bezpieczeństwo sanitarno - epidemiologiczne oraz mających na celu ochronę zdrowia lub życia.

Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt. 1) obowiązuje na obszarze:

- 1) 100 m od linii brzegów rzek: Wisłoka, Wisłok, Jasiołka i Osława, zgodnie z załącznikiem mapowym nr 1,
- 2) udokumentowanych złóż geologicznych.

Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt. 1) nie dotyczy:

- 1) realizacji przedsięwzięć dopuszczonych w obowiązujących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, uzgodnionych z właściwym organem ochrony środowiska w ramach postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- 2) rozbudowy, przebudowy istniejących obiektów budowlanych oraz realizacji przedsięwzięć w istniejących obiektach budowlanych.

Zakazy, o których mowa w ust.1 pkt. 2), 5), 6) nie dotyczą:

- 1) realizacji zapisów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, dla których w wyniku postępowania przeprowadzonego zgodnie z art. 23 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody wykazano brak znacząco negatywnego wpływu na ochronę przyrody Obszaru,
- 2) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć;
- 3) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody.

Zakaz, o którym mowa w ust.1 pkt. 3) nie dotyczy:

- 1) czynności wykonywanych w ramach przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu, w zakresie niezbędnym do realizacji tych przedsięwzięć;
- 2) zabiegów czynnej ochrony przyrody wykonywanych przez organy ochrony przyrody;
- 3) zadrzewień rosnących na działkach oznaczonych w ewidencji gruntów jako grunty orne, za wyjątkiem zadrzewień rosnących w obrębie tych działek w odległości do 1 m od ich granic.

Zwolnienie, o którym mowa w ust. 9 nie dotyczy drzew o parametrach określonych w zał. Nr 4 niniejszej uchwały oraz siedlisk priorytetowych wymienionych w załączniku nr 1 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000.

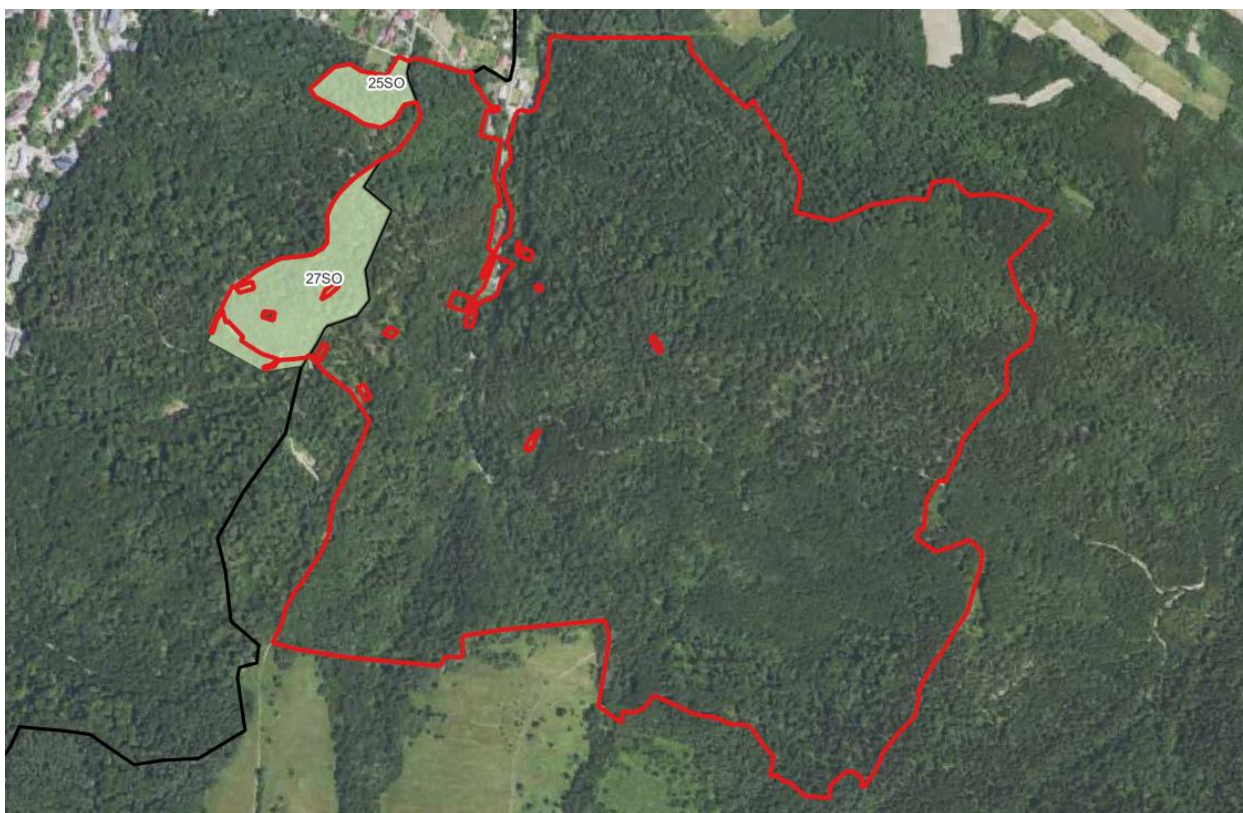
Pomniki przyrody ożywionej:

1. Dąb - *Quercus robur* - PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.451
2. Dąb szypułkowy - PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.429
3. Dąb szypułkowy - PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.440
4. Lipa szerokolistna - PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.462
5. Iwonicka Hydra - Lipa drobnolistna - *Tilia cordata* - PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.2310
6. Klon jawor (Jawor) - *Acer pseudoplatanus* - PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.472
7. Miłorząb dwuklapowy (Miłorząb chiński, Miłorząb dwudzielnny) - *Ginkgo biloba* - PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.483
8. Grupa drzew - Jodły - 3 szt. - PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.505

Pomnik przyrody nieożywionej - źródło pn. „Bełkotka” w Iwoniczu-Zdroju - PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.494.

Ustalenia projektu planu nie przewidują zmian najbliższego otoczenia pomników przyrody, stąd projektowany dokument nie złamie zakazów obowiązujących dla pomników przyrody.

W projekcie planu wyodrębniono strefę planistyczną SO (25SO i 27SO) w granicach projektowanego rezerwatu przyrody „Dolina potoku Flora”.

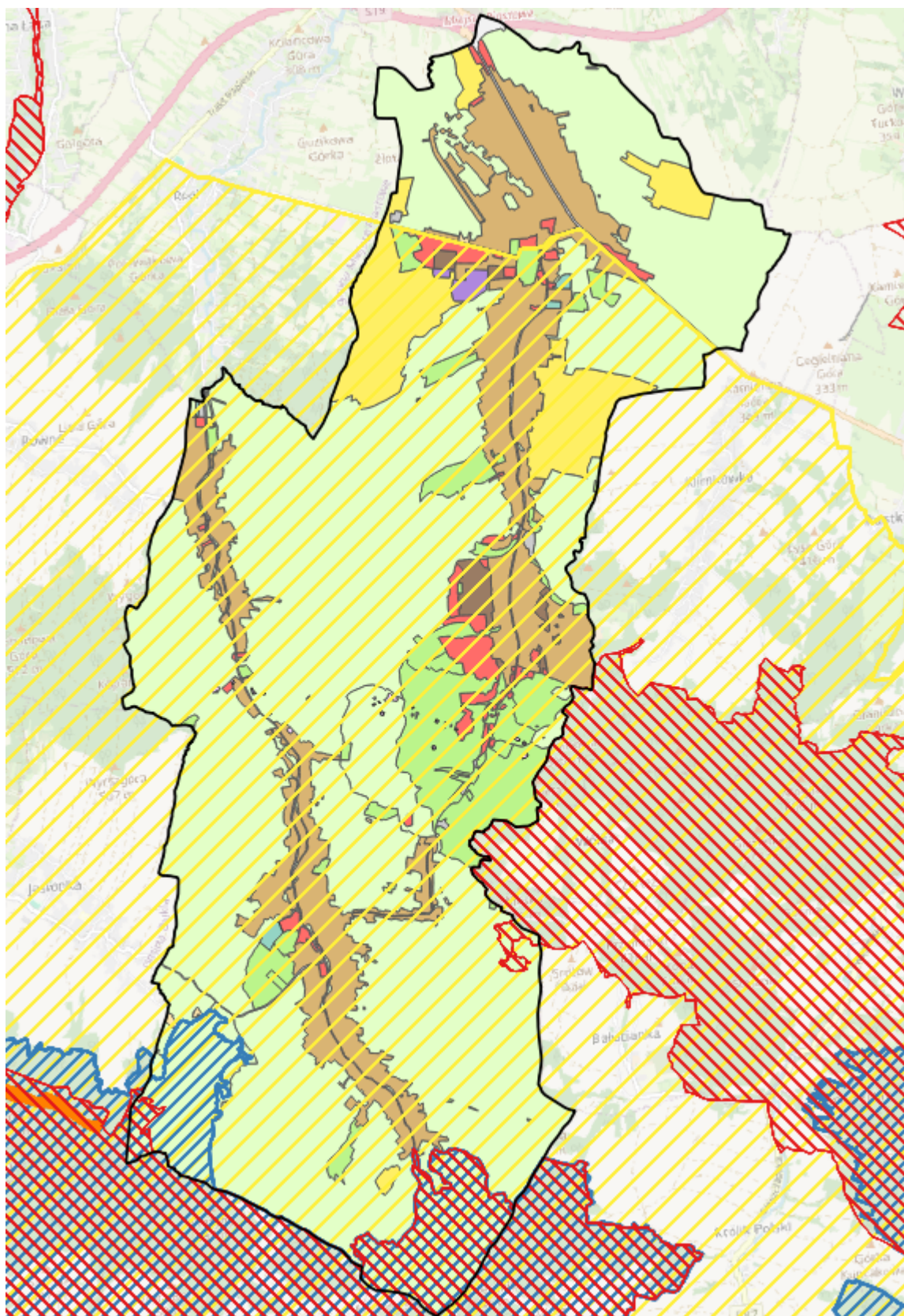
Rysunek 52. Granice projektowanego rezerwatu przyrody „Dolina potoku Flora” obejmują głównie obszar w gminie Rymanów. Na terenie gminy Iwonicz – Zdrój projekt planu wskazuje strefy otwarte

źródło: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Rzeszowie

Zgodnie z zasadami sporządzania planu ogólnego oprócz ogólnego zakwalifikowania terenu do danej strefy można wskazać tzw. profil dodatkowy uwzględniający specyfikę danego terenu. Należy podkreślić, że profil funkcjonalny (podstawowy i dodatkowy) określa jedynie jakie funkcje będą w ogóle dopuszczalne do wyznaczenia w planie miejscowym czy decyzji o warunkach zabudowy (w przypadku wyznaczenia obszaru uzupełnienia zabudowy). Profil funkcjonalny nie odnosi się w żadnym stopniu do proporcji między funkcjami i nie ma wpływu na udział tych funkcji w docelowym ani planowanym zagospodarowaniu na poziomie planu miejscowego. Szczegółowe warunki zagospodarowania są do ustalenia na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Wybierając profil dodatkowy w POG Iwonicz - Zdrój dla poszczególnych stref przeanalizowano indywidualny, lokalny charakter każdej wyodrębnionej jednostki

przestrzennej oraz uwarunkowania, w tym wynikające z odrębnych przepisów. Przykładowo z uwagi na położenie gminy w części w przyrodniczych obszarach chronionych w strefach związanych z możliwym zainwestowaniem dodano profil dodatkowy tylko tam, gdzie możliwa jest realizacja przy jednoczesnym zabezpieczeniu wartości przyrodniczych gminy.

Rysunek 53. Ustalenia Planu Ogólnego Gminy Iwonicz - Zdrój na tle obszarowych form ochrony przyrody

W rozdziale 2.2 znajduje się dokładny opis wyznaczonych stref. I tak, uwzględniono obowiązujące mpzp, a także zróżnicowano standardy urbanistyczne ze względu na zachowanie ład przestrzennego. Strefy

wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową jednorodzinną wyznaczono jako uzupełnienie lub kontynuację zabudowy w istniejących jednostkach osadniczych na terenie całej gminy.

Dodatkowo z uwagi na położenie gminy w zasięgu form ochrony przyrody wprowadzono w profilu dodatkowym teren zieleni naturalnej itp., tak aby na etapie sporządzania miejscowych planów umożliwić wprowadzenie zapisów pozwalających na realizację zadań ochronnych.

Z analizy uzasadnienia wynika, że strefy wyznaczone w granicach gminy oparto w znacznym stopniu na obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego lub jako kontynuacja zabudowy występującej w sąsiedztwie.

Analiza wykazała, że Plan Ogólny, zgodnie z zapisami rozdziału 2. „Obszary chronione i szczególnego zagospodarowania” uwzględnia warunki ochrony określone w poszczególnych aktach prawa ustanowionych dla tych form ochrony.

Funkcjonowanie stref wyznaczonych w Planie Ogólnym nie wpłynie negatywnie na ochronę Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.

5.2. Oddziaływanie na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000

5.2.1. Cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000

Teren miasta i gminy Iwonicz-Zdrój (niewielki fragment) zlokalizowany jest w granicach obszarów Natura 2000: **Rymanów** PLH180016, **Ostoja Jaślicka** PLH180014 i **Beskid Niski** PLB180002.

Dla Obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002 nie został ustanowiony plany zadań ochrony. Na potrzeby sporządzania pzo opracowano dokumentację, udostępnioną na stronie Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

Zgodnie z projektem pzo dla Obszaru Natura 2000 Beskid Niski PLB180002, przedmiotami ochrony są:

- A168 Brodziec piskliwy *Actitis hypoleucos*
- A223 Włochatka *Aegolius funereus*
- A229 Zimorodek *Alcedo atthis*
- A091 Orzeł przedni *Aquila chrysaetos*
- A104 Jarząbek *Bonasa bonasia*
- A215 Puchacz *Bubo bubo*
- A224 Lelek *Caprimulgus europaeus* (konieczność zmiany SDF – nie stwierdzono)
- A030 Bocian czarny *Ciconia nigra*
- A264 Pluszcz *Cinclus cinclus*
- A089 Orlik krzykliwy *Aquila pomarina* (*Clanga pomarina*)
- A122 Derkacz *Crex crex*
- A239 Dzięcioł białogrzbity *Dendrocopos leucotos*
- A429 Dzięcioł białoszyi *Dendrocopos syriacus*
- A103 Sokół wędrowny *Falco peregrinus*

- A321 Mucholówka białoszyja *Ficedula albicollis*
- A320 Mucholówka mała *Ficedula parva*
- A217 Sóweczka *Glauclidium passerinum*
- A338 Gąsiorek *Lanius collurio*
- A261 Pliszka górska *Motacilla cinerea*
- A072 Trzmielojad *Pernis apivorus*
- A241 Dzięcioł trójpalczasty *Picoides tridactylus*
- A234 Dzięcioł zielonosiwy *Picus canus*
- A220 Puszczyk uralski *Strix uralensis*
- A282 Drozd obroźny *Turdus torquatus*.

Dla Obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślicka PLH180014 obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 16 kwietnia 2015 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślicka PLH180014 (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2015 r., poz. 1332) wraz ze zmianą z dnia 18 września 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2017 r., poz. 3079). Przedmiotami ochrony Obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślicka PLH180014 są:

- 3220 Pionierska roślinność na kamieńcach górskich potoków
- 6230 górskie i niżowe murawy bliźniaczkowe
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska

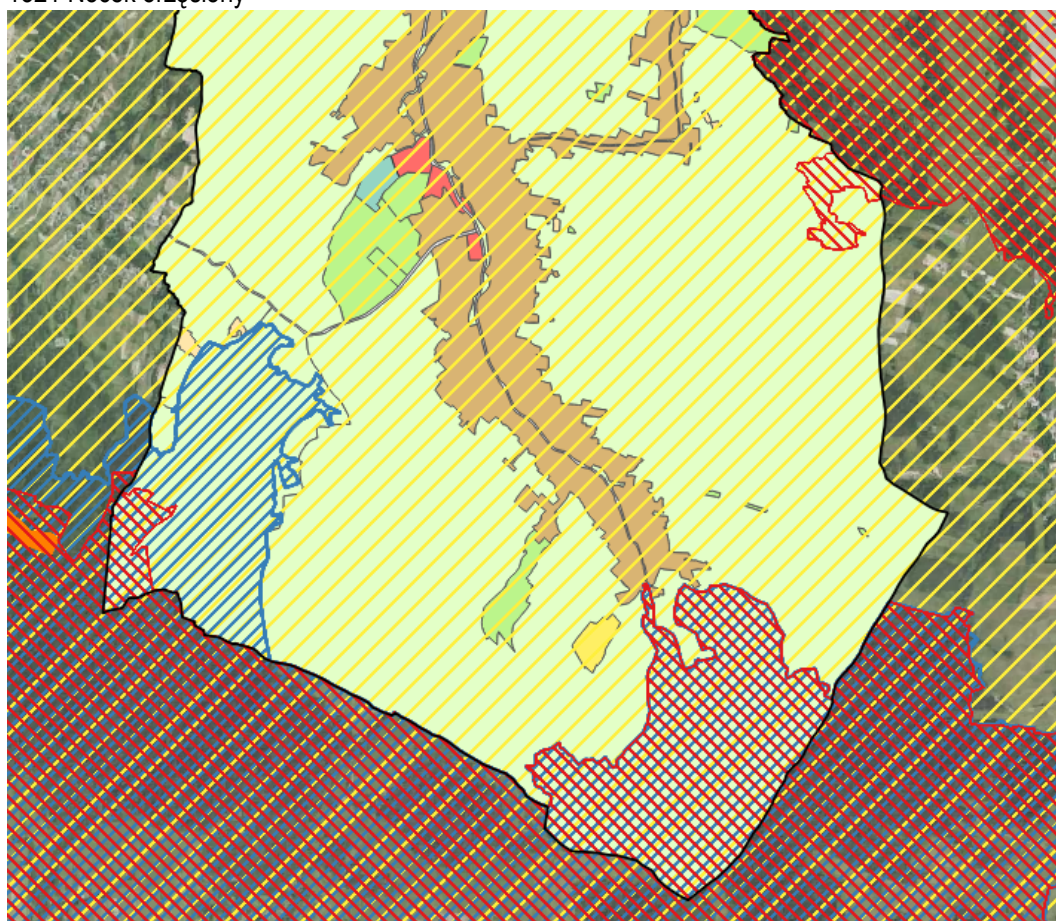
7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk
 8310 Jaskinie niedostępne do zwiedzania
 9110 Kwaśne buczyny
 9130 Żyzne buczyny
 9180 Jaworzyny i lasy klonowo – lipowe na stokach i zboczach
 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe
 1898 Ponikło kraińskie
 1138 Brzanka
 1163 Głowacz białopletwy
 1193 Kumak górski
 1166 Traszka grzebieniasta
 2001 Traszka karpacka
 1014 Poczwarówka zwężona
 1086 Zgniotek cynobrowy
 1087 Nadobnica alpejska
 4014 Biegacz urozmaicony
 4026 Zagłębek bruzdkowany
 1303 Podkowiec mały
 1324 Nocek duży
 1321 Nocek orzęsiony

1323 Nocek Bechsteina
 1337 Bóbr europejski
 1355 Wydra
 1352 Wilk
 1354 Niedźwiedź brunatny
 1361 Ryś euroazjatycki

Dla Obszaru Natura 2000 Rymanów PLH180016 obowiązuje zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 28 maja 2014 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rymanów PLH180016 (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2014 r., poz. 1655) wraz ze zmianą z dnia 9 listopada 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2017 r., poz. 3700). Przedmiotami ochrony Obszaru Natura 2000 Rymanów PLH180016 są:

91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe
 9130 Żyzne buczyny
 1303 Podkowiec mały
 1324 Nocek duży

W projekcie Planu ustalono w granicach ww. Obszarów strefy otwarte bez profili dodatkowych. Należy uznać, że projekt Planu uwzględnia istniejące zagospodarowanie.

Rysunek 54. Projekt Planu na tle granic Obszarów Natura 2000

Wskazuje się, że strefy, gdzie przewidziana jest zabudowa mieszkaniowa położone blisko granic Obszarów Natura 2000 uwzględniają zabudowę istniejącą i nie wprowadzają nowych terenów tego typu w sąsiedztwie Obszarów Natura 2000.

W przypadku terenów gospodarczych i przemysłowych wyznaczonych w strefach oddalonych od Obszarów Natura 2000 kluczowe znaczenie ma skala przedsięwzięcia. Wszystkie te tereny znajdują się poza granicami obszarów Natura 2000. Nie przewiduje się żadnego wpływu działania tych stref na przedmioty ochrony Obszarów jak i na ich ochronę.

W opracowanych dokumentach dla Obszaru Natura 2000 **Rymanów** PLH180016, **Ostoja Jaślicka** PLH180014

i **Beskid Niski** PLB180002 (SDF, PZO) nie wskazuje się wśród zagrożeń zewnętrznych takiego rodzaju działalności, który jest przewidziany projektem Planu. Działające tu od lat przedsiębiorstwa nie wykazywały dotąd negatywnego oddziaływania na Obszar stąd przyjęto, że brak jest tu podstaw do stwierdzenia możliwego oddziaływania stref na Obszary Natura 2000. Stwierdza się brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu Planu na Obszary Natura. Plan Ogólny nie przewiduje zmian w polityce przestrzennej gminy, które mogłyby zagrażać przedmiotom ochrony. Powyższe pozwala stwierdzić brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu Planu Ogólnego na Obszary Natura 2000 oraz na przedmioty ich ochrony.

5.2.2. Integralność obszaru Natura 2000

Ocenę oddziaływania ustaleń projektu planu na integralność obszaru przeprowadzono biorąc pod uwagę:

- ❖ stopień oddziaływania ustaleń na przedmioty ochrony,
- ❖ skalę zmian w stosunku do obecnego użytkowania terenów,
- ❖ skalę zmian w stosunku do optymalnego (pożądanego) użytkowania terenu.

Planowane strefy nie wprowadzają wielkopowierzchniowych jednostek czy obiektów

liniowych mogących zagrażać przecięciu, przerwaniu czy zwężeniu korytarza ekologicznego. Ustalenia projektu wykluczają niebezpieczeństwo negatywnego wpływu na integralność obszarów Natura 2000.

Na skutek wybranej polityki przestrzennej określonej w projekcie Planu, nie przewiduje się powstania negatywnych oddziaływań w zakresie integralności obszarów Natura 2000.

5.3. Oddziaływanie na świat roślin i zwierząt oraz bioróżnorodność

5.3.1. Ochrona różnorodności biologicznej, w tym ochrona terenów zieleni

Gmina Iwonicz - Zdrój leży w zasięgu występowania powierzchniowych form ochrony przyrody jak: obszary chronionego krajobrazu, Obszary Natura 2000, na terenie których występują cenne gatunki zwierząt i roślin. Można więc przypuszczać, że na obszarze gminy może występować część ze zinwentaryzowanych zwierząt lub roślin. Dotyczy to w szczególności obszarów zalesionych, łąkowych czy dolinnych. Ponieważ lokalizacja stanowisk roślin i zwierząt objętych ochroną stanowi dane wrażliwe, nie publikuje się informacji w niniejszej prognozie. Stanowi ona podstawę do analiz w zakresie oddziaływania ustaleń projektu planu.

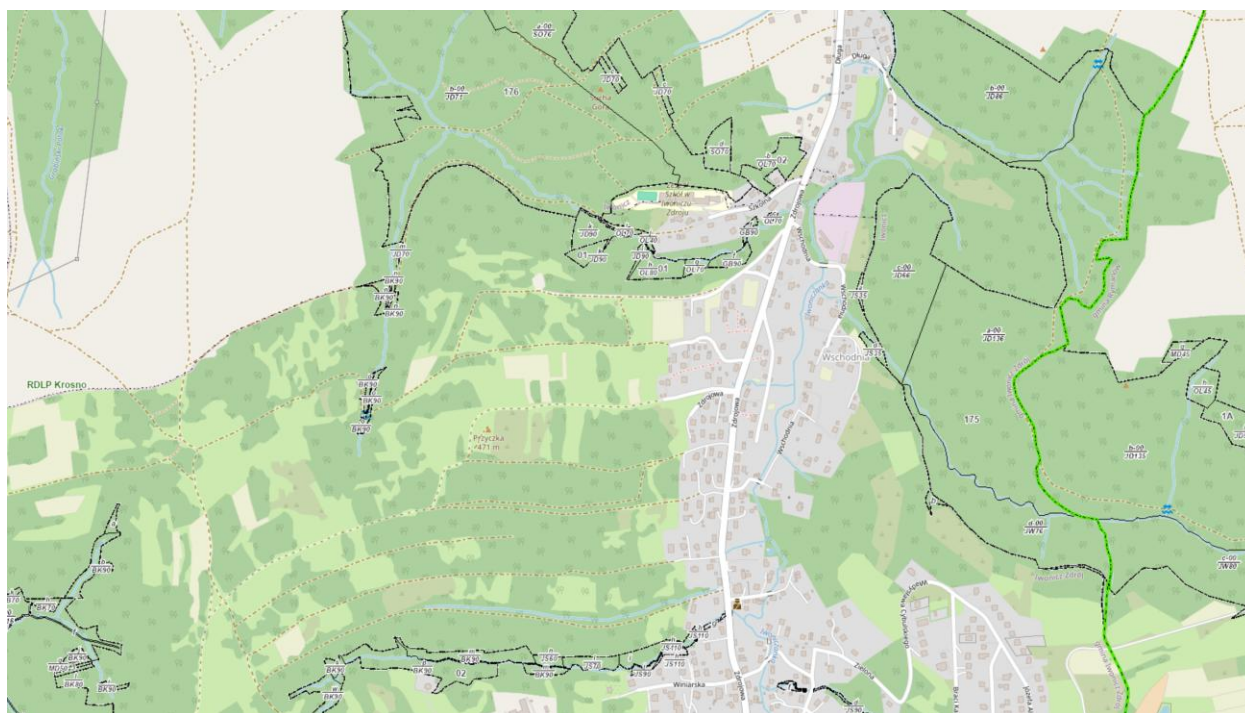
Na terenach przeznaczonych pod zabudowę czy infrastrukturę techniczną, siedliska utracą gatunki roślin i zwierząt co będzie mieć niewielki, lokalny wpływ na bioróżnorodność.

Wraz z rozpoczęciem prac budowlanych będzie generowany hałas mogący stanowić uciążliwość dla gatunków zamieszkujących tereny leśne i rolne występujące w pobliżu terenów budowy. Będzie to jednak oddziaływanie krótkoterminowe, „chwilowe”. Następnie pojawi się hałas związany z obsługą komunikacyjną nowopowstałych budowli lub z eksploatacją przedsięwzięć (drogi, ścieżka rowerowa). Oddziaływanie będzie miało już charakter stały i spowoduje zatrzymanie na tym terenie wyłącznie gatunków przystosowanych do antropopresji i działalności człowieka. Na terenach, gdzie dominuje szata roślinna o niewielkich wartościach przyrodniczych, częściowo zdegradowana przez człowieka, projektowane zainwestowanie będzie wiązać się z jego uporządkowaniem i wprowadzeniem ozdobnej

roślinności przydomowej, w tym zieleni wysokiej. Tym samym przekształcenia szaty roślinnej będą tu korzystne. Ze względu na oddziaływanie ustaleń Planu na bioróżnorodność należy zastosować działania minimalizujące (szeroko wskazane w rozdziale 6.2.):

- ❖ z uwagi na awifaunę – wycinkę drzew i krzewów przeprowadza się w okresie jesiennym i zimowym (od 16 października do końca lutego);

- ❖ pozostawianie starodrzewi oraz drzew dziuplastych w młodszych drzewostanach i na terenach rolniczych;
- ❖ tereny zajmujące znaczne powierzchnie (osiedla mieszkaniowe, tereny produkcji) należałoby pozostawić bez ogrodzenia lub grodzić je w sposób umożliwiający przemieszczanie się drobnych zwierząt tj. z niewielkim otworem – „świetłem” pod siatką.

Rysunek 55. Wydzielenia leśne na terenie Iwonicza Zdrój

Źródło: Bank Danych o Lasach

W Iwoniczu Zdrój projekt planu przewiduje strefy usługowe i wielofunkcyjne z zabudową wielorodzinną na terenach zadrzewionych. Tereny te stanowią grunty rolne i jako nieużytkowane są miejscem sukcesji wtórnej. Dla zminimalizowania wpływu prac budowlanych i montażowych należy przeprowadzać je poza okresem zimowania, jesiennego poszukiwania kryjówek do zimowania oraz wiosennego poszukiwania miejsc żerowania i rozrodu.

Wpływ samej budowy na tereny sąsiadujące, przy odpowiedniej organizacji robót i przy właściwym zabezpieczeniu adaptowanej roślinności powinien mieć charakter czasowy, a ograniczenie wycinki istniejącej zieleni do niezbędnego minimum w sposób znaczący ograniczy negatywne oddziaływanie fazy budowy w analizowanym zakresie. Realizacja ustaleń stref, gdzie

przewiduje się zabudowę, będzie się wiązała z przygotowaniem terenu. Roboty ziemne oraz inne roboty związane z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, prowadzone w pobliżu drzew lub krzewów albo ich zespołów, mogą być wykonywane wyłącznie w sposób nieszkodzący drzewom lub krzewom, nieprzeznaczonych do wycinki.

Ustalenia dokumentu mogą się przyczynić do pośredniego oddziaływania na świat zwierzęcy, które będą polegać głównie na:

- ❖ ryzyku degradacji środowiska życia zwierząt w obrębie zasięgu prowadzonych robót przy planowanych inwestycjach. Zagrożone będą zwierzęta (przede wszystkim drobne ssaki i ptaki) zamieszkujące tereny przyległe do istniejących cieków, a także okoliczne lasy i zarośla;

- ❖ wzmożonym ruchu pojazdów ciężkich po terenie, generujących hałas maszyn, a także ogólny ruch związany z funkcjonowaniem zaplecza budowy, co spowodować może płoszenie zwierząt bytujących w pobliżu realizowanej funkcji oraz wzrostem śmiertelności zwierząt w wyniku kolizji z pojazdami;
- ❖ fragmentacji siedlisk poprzez tworzenie efektu bariery na szlaku migracji zwierząt.

Przeważająca część obszaru gminy została ujęta w strefy otwarte. Profilem podstawowym tej strefy to: teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren komunikacji, teren

infrastruktury technicznej. Są to tereny otwarte, mało przeobrażone, których oddziaływanie na środowisko jest znikome. Funkcjonowanie tych stref wiąże się to z występowaniem na tych terenach gatunków ptaków i drobnych gryzoni, których często miejsce żeru i schronienia są zadrzewienia i zakrzaczenia śródpolne oraz miedze.

Pozytywnie na florę i faunę oddziałują tereny leśne i wód śródlądowych, które są miejscem schronienia liczny gatunków oraz pełnią rolę korytarzy ekologicznych. Staną się one potencjalnym siedliskiem licznych gatunków ptaków wodno-błotnych oraz prawdopodobnie staną się miejscem odpoczynku dla migrujących ptaków.

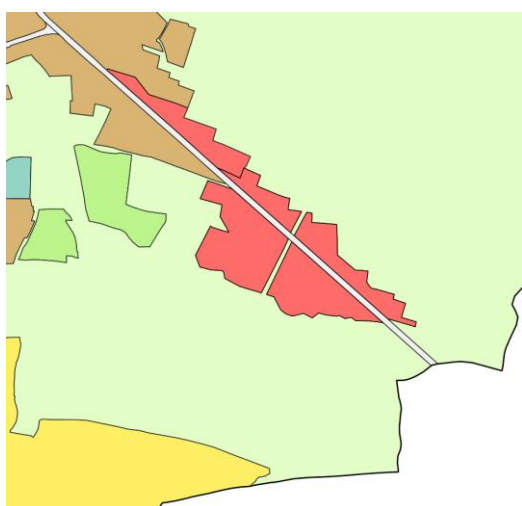
5.3.2. Ochrona gatunkowa okazów, siedlisk, ostoi roślin, zwierząt i grzybów

Na terenie gminy należy spodziewać się występowania gatunków roślin objętych ochroną, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz.U. 2014 poz. 1409) oraz gatunków zwierząt objętych ochroną, wymienionych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 poz. 2183).

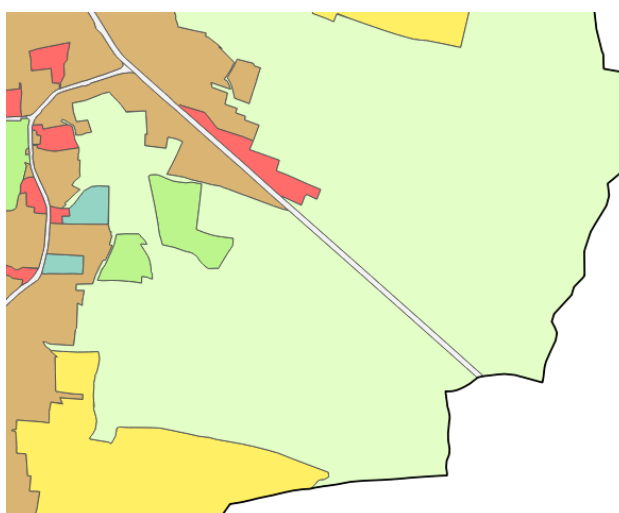
Ze względu na położenie w granicach form ochrony przyrody, należy założyć występowanie ww. gatunków roślin i zwierząt też na pozostałym obszarze gminy (nie tylko na terenie objętym ochroną). Zgodnie

z przekazanymi danymi przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, na terenie gminy znajdują się stanowiska przedmiotów ochrony Obszarów Natura 2000 (dane wrażliwe).

Z informacji wynika, że północna część terenu ochk może stanowić korytarz migracji wilka (wilki były to spotykane, korytarz nie jest wyznaczony). Stąd usunięto strefy usługowe, o których mowa na początku rozdziału 2.2. - strefy 49SU i 50SU. Projekt Planu Ogólnego uwzględni uwarunkowania środowiskowe i otwiera możliwości projektowania przeznaczenia terenów na etapie MPZP, tak by zapewnić drożność korytarzy ekologicznych.

Rysunek 56. Projekt POG - lipiec 2025 r.

Rysunek 57. Projekt POG - kwiecień 2026 r.

Strefy na terenie gminy wyznaczono z uwzględnieniem przekazanych z RDOŚ w Rzeszowie danych dla ww. form ochrony (w tym danych wektorowych z rozmieszczeniem

chronionych gatunków i siedlisk przyrodniczych będących przedmiotami ochrony). Stąd nie przewiduje

się negatywnego wpływu ustaleń *Planu* na gatunki chronione, siedliska i ostoje roślin i zwierząt.

Roślinność obszaru opracowania, będzie narażona na zagrożenia wynikające ze zniszczenia warstwy glebowej na terenach nowo zainwestowanych, a także skażenia gleb i wód w wyniku awarii sprzętu budowlanego. Wpływ samej budowy na tereny sąsiadujące, przy odpowiedniej organizacji robót i przy właściwym zabezpieczeniu adaptowanej roślinności powinien mieć charakter czasowy w sposób znaczący ograniczy negatywne oddziaływanie fazy budowy w analizowanym zakresie. Realizacja ustaleń dokumentu będzie się wiązała z przygotowaniem terenu do budowy.

Ryzyko degradacji środowiska życia zwierząt można zminimalizować odpowiednio chroniąc i zabezpieczając

to środowisko podczas budowy, m.in. przez unikanie lokalizacji zaplecza budowy na terenach atrakcyjnych dla zwierzyny, a przede wszystkim stosowanie przepisów w zakresie ochrony przyrody oraz tzw. dobrych praktyk np. prowadzenie wycinki drzew i krzewów w okresie poza lęgowym - jesiennym i zimowym (od 16 października do końca lutego) oraz nadzór przyrodniczy w procesie inwestycyjnym oraz na budowie.

Ze względu na możliwość występowania dziko występujących zwierząt gatunków objętych ochroną gatunkową stosuje się zapis art. 52 i art. 56 ustawy o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1336 ze zm.).

5.4. Oddziaływanie na zdrowie ludzi, krajobraz, zabytki i dobra materialne

5.4.1. Ochrona zdrowia ludzi oraz warunków i jakości życia mieszkańców

Wyznaczone strefy mają na celu polepszenie warunków życia i ogólnego dobrobytu mieszkańców Gminy Iwonicz - Zdrój. Jednak na etapie realizacji zabudowy, wydobywania kopalni, działalności gospodarczej, przemysłowej itp. mogą wystąpić uciążliwości. Chwilowe zagrożenia na zdrowie ludzi wiązać się będą z etapem realizacji poprzez pracę ciężkiego sprzętu i w związku z przemieszczaniem mas ziemnych. Wynikające z tych prac, emisje zanieczyszczeń do powietrza, pylenie, hałas oraz wibracje mają jednak charakter przejściowy, a jeżeli prace zostaną właściwie zorganizowane i dozorowane nie powinny powodować dużej uciążliwości. Działalność

gospodarcza prowadzona będzie na podstawie wydanych decyzji środowiskowych oraz koncesji. Strefy wyznaczone z uwzględnieniem odległości od zabudowy stąd na tym etapie wyklucza się możliwe uciążliwości na zdrowie ludzi. Istotne jest również prowadzenie prac przy użyciu sprawnego sprzętu i w odpowiednich warunkach BHP i przeciwpożarowych, co zapobiegnie zaistnieniu sytuacji awaryjnych. W projekcie POG Iwonicz - Zdrój wyznaczone dwie strefy gospodarcze. Obie strefy wyznaczone na terenie już zagospodarowanym z uwzględnieniem ich powiększenia.

Rysunek 58. Projekt planu na tle obszarów zagrożenia powodziowego (fragmentów)

W granicach gminy występują obszary zagrożenia powodziowego, na terenie których projekt planu wyznacza strefy przewidujące możliwość zabudowy. Z tego względu na etapie opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy uwzględnić w projektowaniu zabudowy obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi (należy uwzględnić profile dodatkowe Planu Ogólnego).

Dla istniejącej zabudowy zlokalizowanej na terenach osuwisk i zagrożonych osuwiskami należy prowadzić ciągle monitoring aktywności osuwiska. Monitoring szczegółowy polega na kompleksowych pracach wiertniczo-geodezyjno - geofizycznych zakończonych instalacją systemu pomiarowego na osuwisku. Monitoring ogólny powinien polegać na obserwacji oraz kontroli osuwisk i terenów zagrożonych ruchami masowymi, szczególnie tych, które stwarzają zagrożenie dla zabudowy czy infrastruktury komunikacyjnej. W przypadku planowania zabudowy na tych terenach wskazuje się, by zabezpieczyć tereny przed ruchami masowymi i nie zabudowywać ich otoczenia.

Zakazuje się więc działalności mogącej naruszyć stabilność zboczy poprzez podcinanie stoków, nadmierną zabudowę stoków, zmianę warunków wodnych czy wycinanie drzew i krzewów. Na wyznaczonych terenach zagrożonych ruchami masowymi po wykonaniu wcześniejszej dokumentacji geotechnicznej lub geologiczno-inżynierskiej może być dopuszczone budownictwo mieszkaniowe, jednak należy mieć na uwadze, że są to obszary o wyższym prawdopodobieństwie wystąpienia niszczących procesów geologicznych wywołanych przez siłę ciężkości.

Osuwisko stanowi¹ istotne zagrożenie dla ludności oraz różnego typu budowli inżynierskich, a ich zabezpieczenie stwarza wiele problemów ze względów technicznych lub ekonomicznych. Analiza planowanych funkcji wobec tych terenów, wykazała, że wyznacza się tereny zabudowy częściowo na terenach predysponowanych do powstania osuwisk. Na tych terenach należy wykonać analizę wszelkich warunków na każdym etapie poszczególnych procedur. Rozwiązania zabezpieczeń proponowane na wstępnym etapie rozpoznania zagrożeń terenów osuwiskowych nie powinny wykluczyć przyjęcia innych,

właściwych technicznie i funkcjonalnie rozwiązań, wynikających z dokumentacji geologiczno- inżynierskiej i projektu technicznego⁶.

W granicach tych obszarów projekt planu ustala nakaz uwzględnienia występujących w nich skomplikowanych warunków gruntowych; nakaz odprowadzenia wód opadowych szczelnym systemem oraz konieczność stosowania rozwiązań technologicznych niepowodujących stagnacji wód i zakaz budowy przydomowych oczyszczalni ścieków z drenażem rozsączającym lub ze studnią chłonną.

Strefy cmentarzy zostały wyznaczone dla terenów istniejących cmentarzy i powiększone wedle zapotrzebowania. W profilu dodatkowym wpisano w projekcie planu: teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód. Oznacza to, że na etapie sporządzania mpzp analizowana będzie dokumentacja w zakresie hydrogeologii i in. dotycząca możliwości poszerzenia cmentarza czy też teren będzie pełnił inne funkcje jak w profilu dodatkowym. Na obecnym etapie nie zostało rozstrzygnięte czy teren w strefie SC zakłada poszerzenie cmentarza. Zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze, odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzień, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m; odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociagową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone. Realizacja zabudowy może zatem nastąpić przy spełnieniu powyższych wymagań sanitarnych. Przed wyznaczeniem terenu cmentarza na etapie mpzp, należy wcześniej przeprowadzić badania

⁶ A. Wójcik, T. Wojciechowski: Osuwiska jako jeden z ważniejszych elementów zagrożeń geologicznych w Polsce, Przegląd Geologiczny, vol. 64, nr 9, 2016

hydrogeologiczne oceniające możliwość powiększenia cmentarza. Istniejące cmentarze:

- o Cmentarz parafialny w Lubatowej,
- o Cmentarz parafialny w Lubatówce,
- o Cmentarz parafialny w Iwoniczu,
- o Cmentarz wyznaniowy w Iwoniczu.

Dla terenów cmentarzy w gminie Iwonicz-Zdrój obowiązują odpowiednie strefy ochronne – sanitarne

5.4.2. Ochrona krajobrazu i zabytków

W celu ochrony obszaru objętego ochroną konserwatorską ustalono w strefach na których występują obiekty zabytkowe - strefę z profilem dodatkowym - teren zieleni urządzonej.

Przekształcenie obecnego krajobrazu związane w wyznaczeniem stref, gdzie przewiduje się wzrost udziału powierzchni zabudowanych – realizacja tych założeń ma cechę nieodwracalną. Nowe tereny zainwestowania będą zlokalizowane w sąsiedztwie terenów już zabudowanych i stale poddawanych presji antropogenicznej. Ponadto, nie przewiduje się powstanie nowych jednostek osadniczych ani wielkoskalowych zakładów, w związku z tym skala zmian nie spowoduje przekształceń krajobrazu naturalnego. Zawsze

o szerokości 50 m i 150 m, w obrębie których obowiązują ograniczenia dotyczące zabudowy, zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. z 1959 r. nr 52 poz. 315).

ostateczny wpływ na walory krajobrazowe uzależniony będzie od ostatecznego zagospodarowania terenu oraz przyjętych rozwiązań architektonicznych. Strefa jedynie wskazuje profil jaki będzie podstawą do określania rodzaju przeznaczenia w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego. Nie mniej wskazane standardy urbanistyczne uniemożliwiają powstania dominant wysokościowych w krajobrazie.

Podnoszenie w krajobrazie walorów estetycznych nowej zabudowy może być realizowane poprzez kształtowanie zieleni urządzonej oraz tworzenie szpalerów drzew wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Ocenia się brak negatywnego oddziaływania postanowień projektu *Planu* na krajobraz.

5.5. Przekształcenie naturalnego ukształtowania terenu, wykorzystanie zasobów środowiska

W granicach terenu objętego projektem planu występują następujące tereny górnicze:

- „Iwonicz-Zdrój 1” — wyznaczony decyzją Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 15.10.1997 r., znak: GK/wk/MN/3783/97,
- „Iwonicz” — wyznaczony decyzją Ministra Środowiska z dnia 29.08.2012 r., znak: DGKhg-4771-10/34166/11/AW.

Zgodnie z art. 13b pkt. 3 lit. g ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2024.1130 t.j. z późn. zm.) ustalenia planu ogólnego określa się, uwzględniając uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy, a w szczególności znajdujące się na terenie gminy tereny i obszary górnicze. Ponadto, projekt Planu Ogólnego wyznacza strefy górnictwa wokół otworów wiertniczych:

- „Lubatówka-19”,
- „Roman-4”,

- „Roman-6”.

Udokumentowane złoża kopalin podlegają ochronie w procesie planowania i zagospodarowania przestrzennego w celu zabezpieczenia możliwości ich eksploatacji lub wykorzystania. Ustalenia planów ogólnych powinny więc opierać się na zatwierdzonej dokumentacji geologicznej złoża (art. 95 ust. 1 i 2 ustawy Prawo geologiczne i górnicze).

Ustalenia planu ogólnego uwzględniają znajdujące się na obszarze gminy udokumentowane złoża kopalin (art. 13b pkt 3 lit. h ustawy o planowaniu zagospodarowaniu przestrzennym).

W wyniku realizacji inwestycji na terenach poszczególnych stref, na etapie realizacji należy spodziewać się typowych prac budowlanych, prowadzących do przekształcenia obszaru, prace te będą miały charakter przejściowy, a w wyniku ich przeprowadzenia należy prognozować m.in.: przekształcenie przypowierzchniowych struktur

geologicznych, związane z wykonywanymi pracami ziemnymi oraz likwidację aktualnej roślinności w miejscu posadowienia budynków, infrastruktury sanitarnej, budowy dróg dojazdowych, parkingów i placów manewrowych. Przewiduje się, że prace te nie będą mieć dużego zakresu. Wobec czego nie przewiduje się

znaczącego oddziaływania projektu planu na ukształtowanie terenu i wykorzystanie zasobów środowiska.

Nie przewiduje się negatywnego wpływu ustaleń *Planu* na glebę i ukształtowanie powierzchni ziemi.

5.6. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i wody podziemne

5.6.1. Ochrona wód powierzchniowych i podziemnych oraz ewentualnych ujęć wód i ich stref ochronnych

Rozwój osadnictwa (przekształcenia i uzupełnienia istniejących oraz przygotowanie nowych terenów przeznaczanych pod zabudowę mieszkaniową, mieszkaniowo - usługową czy usługową pociągają za sobą potrzeby w zakresie gospodarki wodno - ściekowej oraz realizacji dostępności komunikacyjnej. Systemowe rozwiązania w zakresie infrastruktury technicznej, szczególnie związanej z budową sieci kanalizacyjnej są niezbędne dla ochrony środowiska wodno - gruntowego.

Zgodnie z § 26 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. 2022 poz. 1225 ze zm.) działka budowlana, przewidziana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, powinna mieć zapewnioną możliwość przyłączenia uzbrojenia działki lub bezpośrednio budynku do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej, elektroenergetycznej i ciepłowniczej. Projekt *Planu Ogólnego* ustala rozwój istniejącej sieci wodociągowej i in.: „W przypadku wyznaczenia nowych terenów pod zabudowę określono następujące zasady minimalizujące oddziaływanie na środowisko przyrodnicze:

- ❖ wprowadzanie systemów gospodarki ściekowej (kanalizacja zbiorcza, oczyszczalnie ścieków – grupowe i indywidualne);
- ❖ wprowadzanie centralnych (zbiorczych) systemów grzewczych;
- ❖ wprowadzanie podziemnej infrastruktury liniowej (linii energetycznych, rurociągów);
- ❖ lokalizacja elementów przeciwhałasowych oraz ograniczających dyspersję zanieczyszczeń atmosferycznych wzdłuż szlaków komunikacyjnych;
- ❖ prowadzenie proekologicznej gospodarki leśnej oraz zalesianie;

- ❖ wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień pasmowych i kępowych w obrębie terenów rolnych i wsi;
- ❖ stosowanie zintegrowanej i ekologicznej gospodarki rolnej;
- ❖ dostosowywanie pokrywy roślinnej i użytków do warunków przyrodniczych, np. rzeźby terenu i głębokości poziomu wód gruntowych.

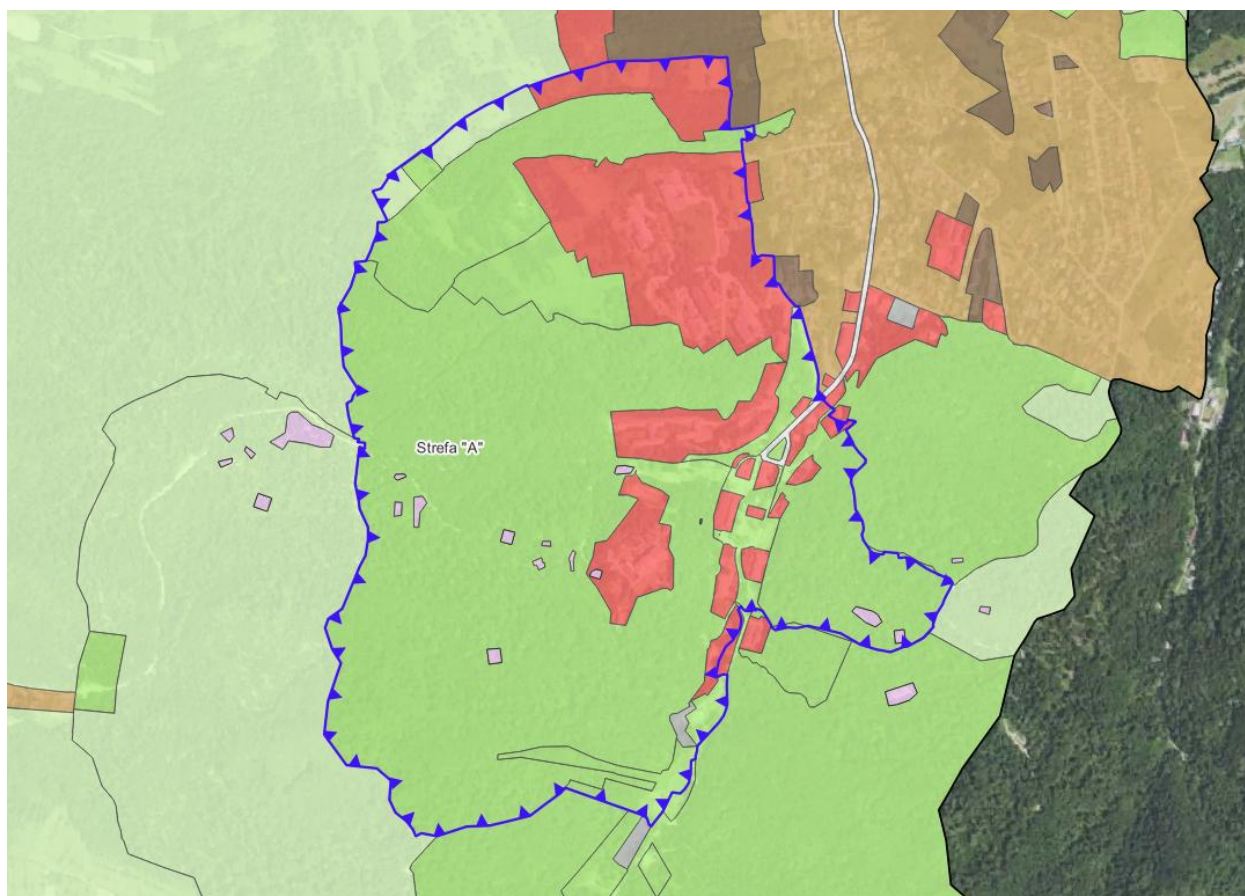
Statut Uzdrawiska Iwonicz – Zdrój

Obowiązuje Uchwała Nr XXIII/173/2012 Rady Miejskiej w Iwoniczu-Zdroju z dnia 29 października 2012 r. w sprawie uchwalenia Statutu Uzdrawiska Iwonicz – Zdrój wraz ze zmianą wprowadzoną Uchwałą Nr XXXII/231/2013 Rady Miejskiej w Iwoniczu-Zdroju z dnia 24 maja 2013 r., które określają szczegółowe czynności zabronione w poszczególnych strefach ochronnych w celu zapewnienia prawidłowej działalności lecznictwa uzdrowskiego:

W strefie „A” ochrony uzdrowskiej zabrania się:

- 1) budowy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 z późn. zm.):
 - a) zakładów przemysłowych,
 - b) budynków mieszkalnych jednorodzinnych i wielorodzinnych,
 - c) garaży wolno stojących,
 - d) obiektów handlowych o powierzchni użytkowania większej niż 400 m²,
 - e) stacji paliw oraz punktów dystrybucji produktów naftowych,
 - f) autostrad i dróg ekspresowych,
 - g) parkingów naziemnych o liczbie miejsc postojowych większej niż 15% miejsc noclegowych w szpitalach

- uzdrowiskowych, sanatoriach uzdrowiskowych i pensjonatach, nie większej jednak niż 30 miejsc postojowych, oraz parkingów naziemnych przed obiektami usługowymi o liczbie miejsc postojowych nie większej niż 10,
- h) stacji bazowych telefonii ruchomej, stacji nadawczych radiowych i telewizyjnych, stacji radiolokacyjnych i innych emitujących fale elektromagnetyczne, z wyłączeniem urządzeń łączności na potrzeby służb bezpieczeństwa publicznego i ratownictwa, z zastrzeżeniem że urządzenia te będą oddziaływały na środowisko polami elektromagnetycznymi o poziomie nie wyższym niż określone dla strefy "B",
 - i) obiektów budowlanych mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, w szczególności takich jak: warsztaty samochodowe, wędzarnie, garbarnie, z wyjątkiem obiektów budowlanych służących poprawie stanu sanitarnego uzdrowiska, w szczególności takich jak: sieć wodno-kanalizacyjna, sieć gazowa, kotłownie gazowe, wiercenia wykonywane w celu ujmowania wód leczniczych,
 - j) zapór piętrzących wodę na rzekach oraz elektrowni wodnych i wiatrowych,
- 2) uruchamiania składowisk odpadów stałych i płynnych, punktów skupu złomu i punktów skupu produktów rolnych, składów nawozów sztucznych, środków chemicznych i składów opału;
 - 3) uruchamiania pól biwakowych i campingowych, budowy domków turystycznych i campingowych;
 - 4) prowadzenia targowisk, z wyjątkiem punktów sprzedaży pamiątek, wyrobów ludowych, produktów regionalnych, w formach i miejscach wyznaczonych przez gminę;
- 5) prowadzenia działalności rolniczej w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011 Nr 177, 1054 z późn. zm.);
 - 6) trzymania zwierząt gospodarskich w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 29 czerwca 2007 r. o organizacji hodowli i rozrodzie zwierząt gospodarskich (Dz. U. z 2007r. Nr 133, poz. 921, z późn. zm.);
 - 7) organizacji rajdów samochodowych i motorowych;
 - 8) organizowania imprez masowych w rozumieniu ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o bezpieczeństwie imprez masowych (Dz. U. z 2009 Nr 62, poz. 504 z późn. zm.), zakłócających proces leczenia uzdrowskiego albo rehabilitacji uzdrowskowej, i działalności o charakterze rozrywkowym zakłócającej ciszę nocną w godz. 2200-600, z wyjątkiem imprez masowych znajdujących się w harmonogramie imprez gminnych;
 - 9) pozyskiwania surowców mineralnych innych niż naturalne surowce lecznicze;
 - 10) wycięcia drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych;
 - 11) prowadzenia robót melioracyjnych i innych działań powodujących niekorzystną zmianę istniejących stosunków wodnych;
 - 12) prowadzenia działań mających negatywny wpływ na fizjografię uzdrowiska i jego układ urbanistyczny lub właściwości lecznicze klimatu";
 - 13) lokalizacji siłowni wiatrowych, biogazowni, ogniw fotowoltaicznych produkujących energię elektryczną na sprzedaż w ramach prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie produkcji energii elektrycznej, a także innych obiektów i budowli uciążliwych dla środowiska.

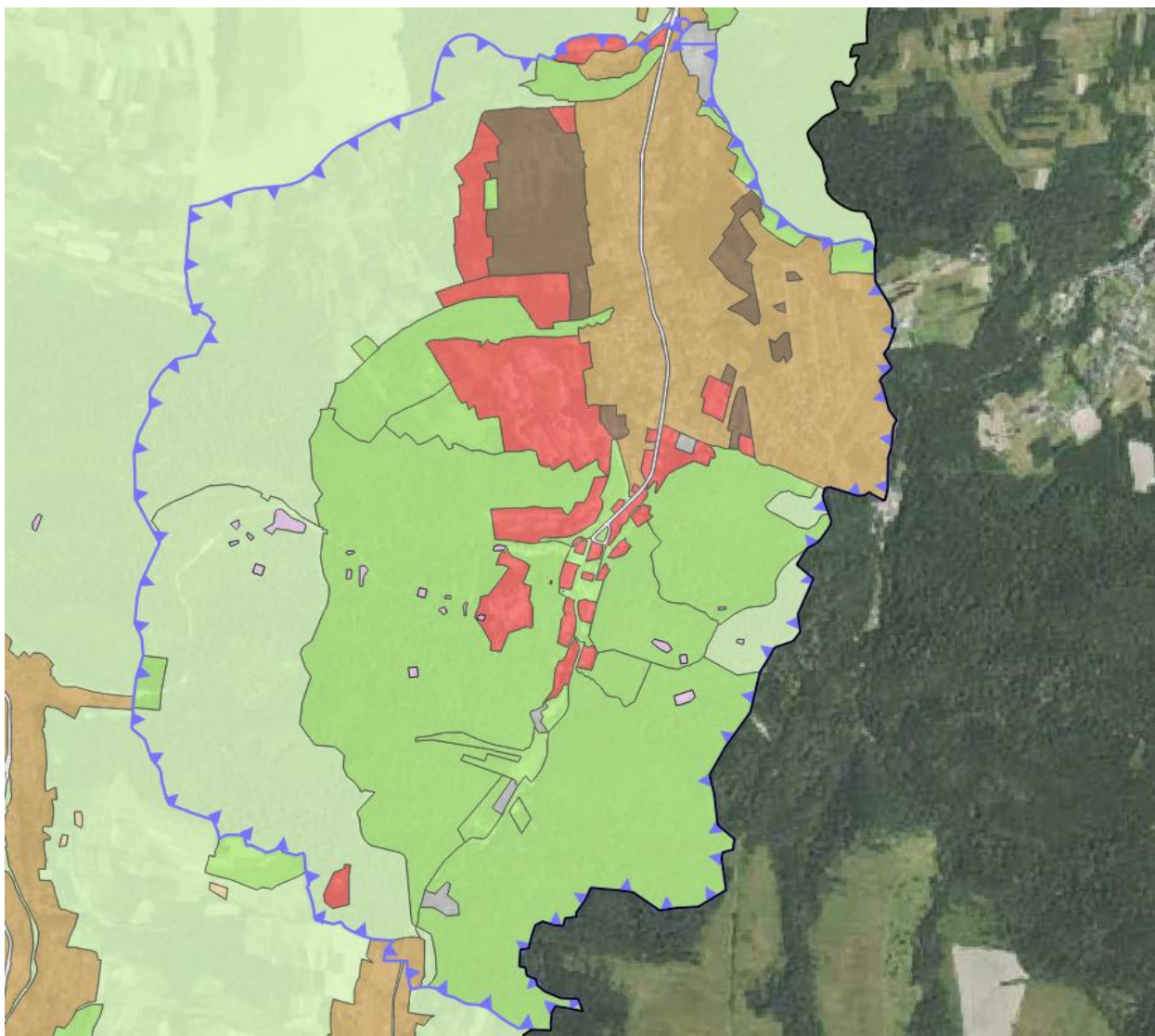

Rysunek 59. Ustalenia Planu Ogólnego strefie "A" ochrony uzdrowiskowej

Ustalenia projektu Planu respektują zakazy ustanowione na terenie strefy „A”.

W strefie "B" ochrony uzdrowiskowej zabrania się:

- 1) budowy w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane:
 - a) stacji paliw, bliżej niż 500 m od granicy strefy "A" ochrony uzdrowiskowej,
 - b) urządzeń emitujących fale elektromagnetyczne, będących przedsięwzięciami mogącymi zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2008r. Nr 199, poz. 1227, z późn. zm.), oddziałujących na strefę "A" ochrony uzdrowiskowej polami elektro-magnetycznymi o poziomach wyższych niż dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych - charakteryzowane przez dopuszczalne wartości parametrów fizycznych - dla miejsc dostępnych dla ludności, określone na podstawie art. 122 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm.),
 - c) parkingów naziemnych o liczbie miejsc postojowych powyżej 50, z wyjątkiem podziemnych i naziemnych parkingów wielopoziomowych;
- 2) wyrębu drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych i wyrębu określonego w planie urządzenia lasu;
- 3) budowy lub innych czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, d oraz pkt 2, 9, 11 i 12.

Rysunek 60. Ustalenia Planu Ogólnego strefie "B" ochrony uzdrowiskowej

Ustalenia projektu Planu respektują zakazy ustanowione na terenie strefy „B” – kontynuacja zabudowy miejscowości uwzględnia zakazy ustanowione dla strefy i przewidziana jest na gruntach budowlanych bądź rolnych.

W strefie "C" ochrony uzdrowiskowej

W strefie "C" ochrony uzdrowiskowej zabrania się: budowy lub innych czynności, o których mowa w ust. 1 pkt 1 lit. a, pkt 9, 11 i 12 oraz w ust. 2 pkt 2.

W poszczególnych strefach ochrony uzdrowiskowej przyjmuje się następujące wskaźniki terenów zielonych oraz powierzchnię nowo wydzielanych działek:

- 1) w strefie „A” gdzie odbywa się leczenie uzdrowiskowe, wskaźnik powierzchni terenów zielonych powinien wynosić nie mniej, niż 65% powierzchni strefy,

a minimalna powierzchnia nowo wydzielonych działek powinna się kształtować nie mniej niż 0,25 ha,

- 2) w strefie „B” stanowiącej otulinę strefy „A” wskaźnik powierzchni terenów zielonych powinien wynosić nie mniej, niż 50% powierzchni obszaru, a minimalna powierzchnia nowo wydzielanych działek budowlanych powinna wynosić w granicach 0,05 - 0,10 ha,
- 3) w strefie „C” wskaźnik powierzchni terenów zielonych powinien wynosić nie mniej niż 45% dla wszystkich rodzajów zabudowy przy wielkościach minimalnych działek:
 - a) siedliskowych 0,15 ha,
 - b) rekreacyjnych 0,05 ha,
 - c) pensjonatowych 0,15 ha,
 - d) usługowych wg potrzeb.

W strefie C ochrony uzdrowiskowej położna jest pozostała część Gminy. Z tego względu projekt planu nie przewiduje przedsięwzięć uciążliwych czy nowych jednostek osadniczych, które mogłyby mieć wpływ na wody podziemne w strefie.

W znacznej mierze, zagrożenia dla wód powierzchniowych i podziemnych są tożsame z oddziaływaniem na gleby:

- etap realizacji - emisja zanieczyszczeń związanych z pracami maszyn - nieodpowiednie zabezpieczenie podłoża, wyciek substancji ropopochodnych z maszyn;
- niebezpieczeństwo zanieczyszczenia związane ze wzrostem wytwarzanych odpadów komunalnych;
- niebezpieczeństwo zanieczyszczenia związane ze wzrostem wytwarzanych ścieków komunalnych.

Zapisy ustaleń *Planu Ogólnego* nie przewidują działań mogących istotnie wpłynąć na stan jakościowy wód obszaru opracowania.

5.6.2. Zasady gospodarki odpadami, z uwzględnieniem segregacji odpadów i ich odzysku oraz zasady odprowadzania i oczyszczania ścieków oraz wód opadowych i roztopowych ~

Negatywne oddziaływanie na środowisko wodne może wystąpić przy niewłaściwie prowadzonych pracach – na etapie realizacji (zabudowy, infrastruktury drogowej i in.). Dlatego też nie należy lokalizować bazy

materiałowo – surowcowej w pobliżu wód powierzchniowych. Należy też przewidzieć zabezpieczenia gruntu i wód podziemnych przed przedostaniem się produktów ropopochodnych.

5.6.3. Dotrzymanie celów środowiskowych określonych w planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły oraz oddziaływanie na stan ilościowy i stan chemiczny

Ramowa Dyrektywa Wodna (RDW), która jest dokumentem ustanawiającym ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej. RDW jest wdrażana w Polsce, przede wszystkim, w postaci przeglądu i aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy. Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy są jednym z podstawowych dokumentów planistycznych, przyjmowanych w drodze rozporządzeń. Stanowią one podstawę podejmowania decyzji kształtujących stan zasobów wodnych i zasady gospodarowania nimi w perspektywie sześciolatniej.

RDW określa wymóg osiągnięcia dobrego stanu ekologicznego i chemicznego dla jednolitych części wód. Zgodnie z danymi zamieszczonymi w rozdz. 3.4. dla Jednolitych Części Wód Podziemnych - JCWPd na których znajduje się gmina Iwonicz - Zdrój stan chemiczny i ilościowy został określony jako dobry a osiągnięcie celów środowiskowych jest niezagrażone. Z kolei dla wszystkich Jednolitych Części Wód Powierzchniowych ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego została wskazana jako zagrożona.

Dużym zagrożeniem dla jakości wód może być nadmierne stosowanie nawozów sztucznych i chemicznych środków ochrony roślin używanych w rolnictwie. Zbyt wysokie dawki tych substancji tylko

częściowo są wykorzystywane przez rośliny, podczas gdy pozostała ilość spływa z wodami opadowymi do wód powierzchniowych oraz przenika w wyniku infiltracji do wód podziemnych.

Skażenie pestycydami stanowi poważne zagrożenie dla życia biologicznego w wodach. W wyniku dopływu biogenów zawartych w nawozach (gł. związków azotu i fosforu) następuje stopniowy proces eutrofizacji wód. Zwiększa się ilość organizmów, gł. planktonowych (masowe zakwity glonów), zmniejsza się przezroczystość wód, następuje spadek stężenia tlenu w wodzie oraz nasycenie wody szkodliwymi metabolitami i produktami rozkładu materii organicznej. W krańcowych przypadkach może dojść do saprotrofizacji, czyli „duszenia” się zbiornika z powodu braku tlenu i wysokich stężeń trujących produktów beztlenowego rozkładu materii.

W celu zapobiegania spływów powierzchniowych należy:

- ❖ stosować odpowiednie dawki nawozów i środków ochrony roślin,
- ❖ stale utrzymywać gleby pod okrywą roślinną,
- ❖ stosować ochronne pasy zadrzewień, zakrzewień, zbiorowisk szuwarowych oraz roślinności łąkowej i nadwodnej wzdłuż cieków wodnych i zbiorników

wód, które stanowią skuteczną barierę biogeochemiczną, przechwytyjąc i neutralizując spływające zanieczyszczenia.

5.7. Wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza, emisja hałasu, promieniowanie elektromagnetyczne i ochrona klimatu

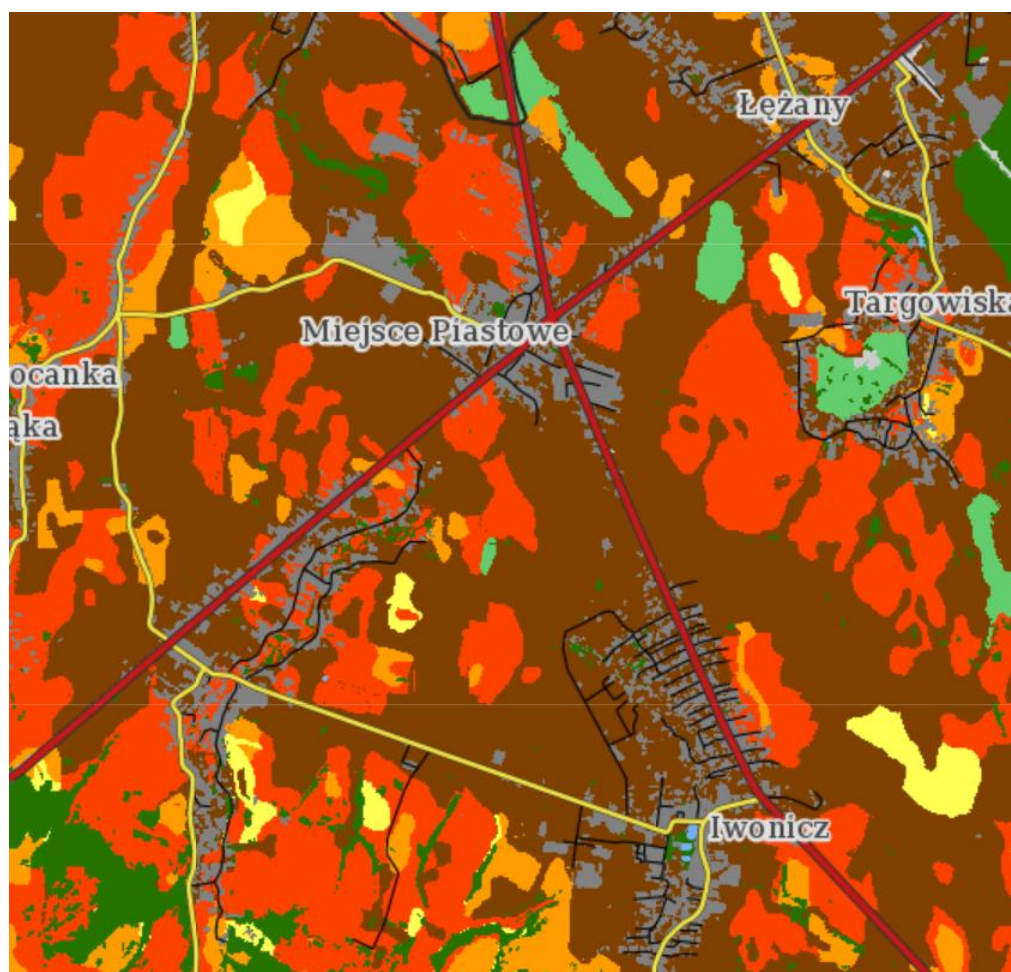
5.7.1. Ochrona klimatu m.in. w zakresie analizy założeń projektu mających wpływ na łagodzenie skutków zmian klimatu oraz służących adaptacji do jego zmian

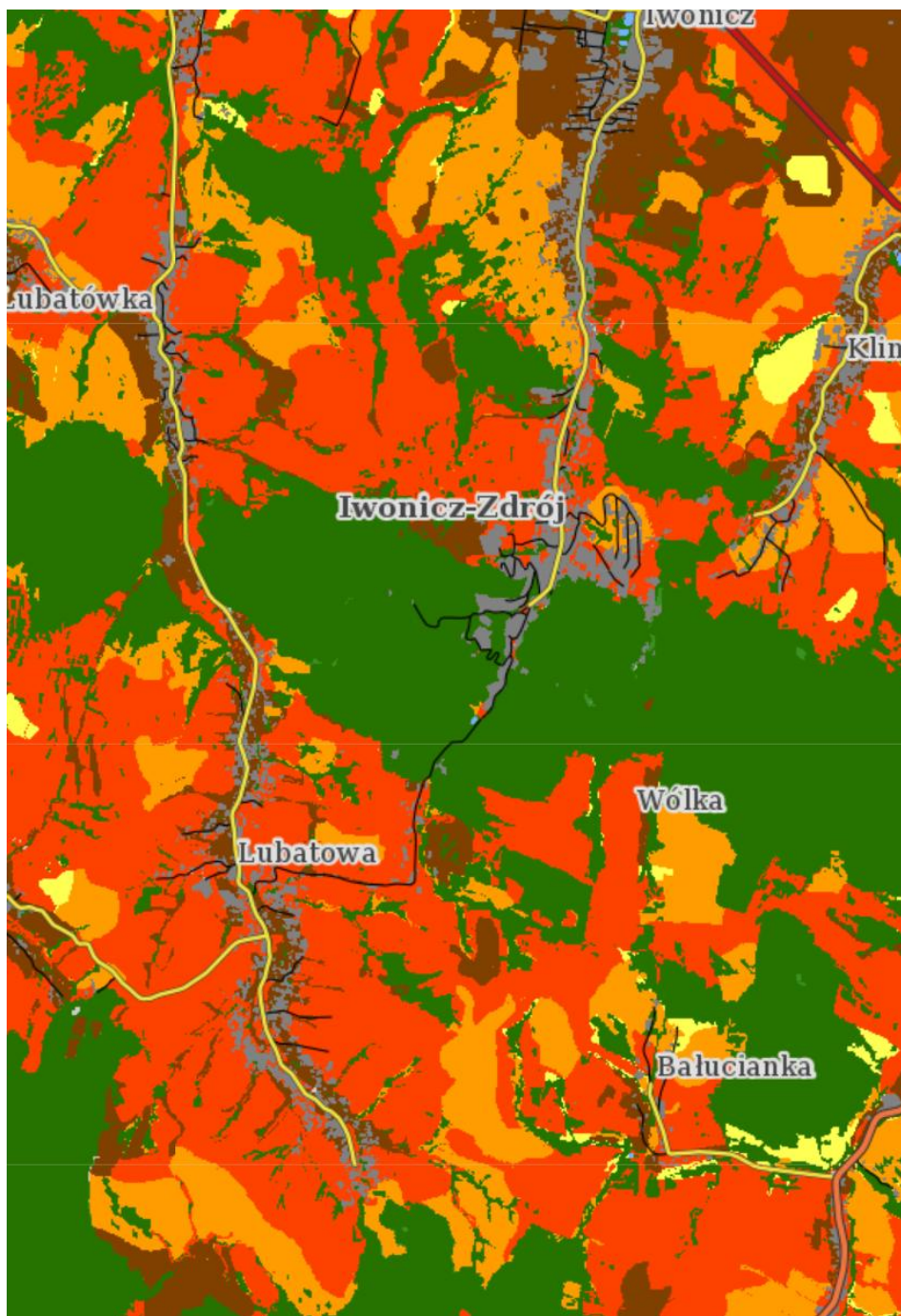
Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa Puławach prowadzi System Monitoringu Suszy Rolniczej – SMSR (<https://susza.iung.pulawy.pl/>), który ma za zadanie wskazać obszary, na których wystąpiły straty spowodowane suszą w uprawach uwzględnionych w ustawie o dopłatach do ubezpieczeń upraw rolnych i zwierząt gospodarskich w Polsce. Zgodnie z definicją określoną w ustawie o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, susza oznacza szkody spowodowane wystąpieniem w dowolnym sześciodekadowym okresie od dnia 21 marca do dnia 30 września danego roku - klimatycznego bilansu

wodnego poniżej określonej wartości dla poszczególnych gatunków lub grup roślin uprawnych oraz kategorii glebowych.

Kategorie podatności gleb na suszę określono dla gleb użytków rolnych wytworzonych z utworów mineralnych na podstawie informacji zawartej na mapie glebowo-rolniczej. Na terenie gminy Iwonicz - Zdrój gleby najbardziej podatne na suszę występują północnej części.

Na terenach podatnych na suszę *Plan Ogólny* wskazuje głównie strefy otwarte i strefy produkcji rolniczej.

Kategoria gleby	
	Kategoria I - bardzo podatna
	Kategoria II - podatna
	Kategoria III - średnio podatna
	Kategoria IV - mało podatna
Obszary niekasyfikowane	
	Użytki rolne na glebach organicznych i pochodzenia organicznego
	Tereny komunikacyjne, nieużytki
	Wody
	Lasy, zadrzewienia
	Tereny zurbanizowane

Rysunek 61. Zróżnicowanie przestrzenne pokrywy glebowej w gminie Iwonicz - Zdrój i okolicach wg kategorii podatności na suszę

Źródło: <https://susza.iung.pulawy.pl/mapa-kategorii/>

5.7.2. Ochrona powietrza, ochrona przed hałasem, ochrona przed wibracjami i polami elektromagnetycznymi

Na skutek uzupełnienia zabudowy wzrośnie ruch kołowy, który jest źródłem zanieczyszczeń komunikacyjnych m.in. węglowodorów aromatycznych (WWA), dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO_x), tlenku węgla (CO) oraz substancji pyłowych. Również na etapie budowy wystąpi podwyższona emisja spalin związana z użytkowaniem pojazdów samochodowych i sprzętu budowlanego. W czasie prowadzenia prac budowlanych składowane masy ziemne będą źródłem emisji niezorganizowanej pyłów do powietrza. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe, rozproszone i punktowe w skali obszaru gminy.

Na stan aerosanitarny wpływać będzie rozwój funkcji osadniczej. Bezpośrednio - poprzez zanieczyszczenia powietrza, związane z zabudową i użytkowaniem. Na skutek zagospodarowania tych terenów wzrośnie ruch kołowy, który jest źródłem zanieczyszczeń komunikacyjnych m.in. węglowodorów aromatycznych

(WWA), dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO_x), tlenku węgla (CO) oraz substancji pyłowych. Również na etapie budowy wystąpi podwyższona emisja spalin związana z użytkowaniem pojazdów samochodowych i sprzętu budowlanego. W czasie prowadzenia prac budowlanych składowane masy ziemne będą źródłem emisji niezorganizowanej pyłów do powietrza. Będzie to oddziaływanie krótkotrwałe, rozproszone i punktowe w skali obszaru gminy.

Do pozytywnych kierunków rozwoju należy zaliczyć utrzymanie terenów zieleni nadwodnej oraz utrzymanie powierzchni terenów leśnych i parkowych. Funkcjonowanie tych terenów przyczynia się do poprawy mikroklimatu. Skala zmian przewidzianych w projekcie dokumentu wskazuje na brak znacząco negatywnego oddziaływania w zakresie ochrony klimatu⁷.

5.8. Oddziaływanie skumulowane

Oddziaływanie skumulowane przeanalizowano pod kątem oddziaływania tego samego zadania na różne elementy środowiska przyrodniczego, innych planowanych inwestycji, poza ujętymi w projekcie *Planu* jak i ustaleń projektu *Planu* względem siebie.

„Turystyka na obszarach chronionych, choćby nie wiadomo jak ekstensywna i „przyjazna przyrodzie”, jest formą jej eksploatacji, a nie jej ochrony. Jeśli tylko przynosić będzie zyski – jej natężenie będzie wzrastać, pojawi się grupa osób tym wzrostem zainteresowana i go promująca, aż do poziomu, przy którym zacznie być dla walorów przyrodniczych zagrożeniem”⁸. Iwonicz Zdrój ma status uzdrowiska. Projekt *Planu* nie przewiduje zwiększenia przepustowości turystycznej (jego pojemność nie uległa zmianie). Projekt zakłada dalszy rozwój zabudowy. Tereny otwarte oznaczone w ewidencji gruntów jako tereny rolnicze przeznaczone są w projekcie pod zabudowę. Taki stan wynika z obowiązujących aktów prawa miejscowego oraz potrzeb mieszkańców.

Pogodzenie interesów różnych stron jest w tym przypadku bardzo trudna. Przepustowość turystyczna

może być regulowana i limitowana przez Gminę Iwonicz Zdrój.

Zadania z zakresu ochrony powietrza można rozpatrywać pod kątem poprawy jakości powietrza, ale też uciążliwości powstałych na skutek ich bezpośredniej realizacji. Rozwój sieci drogowej powinien być prowadzony w poszanowaniu zasad ochrony przyrody.

Zawsze, nie tylko w stosunku do inwestycji przewidzianych w projekcie *Planu*, może dojść do możliwych oddziaływań skumulowanych w przypadku przekroczenia norm dotyczących ochrony środowiska np. w zakresie ochrony przed hałasem, zapyłania bądź innego zanieczyszczenia powietrza, w zakresie awarii sprzętu na terenach dróg, zajezdni, parkingów.

Tereny mieszkaniowe zakwalifikowane są do terenów, dla których określa się dopuszczalne poziomy hałasu, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 112). Już na etapie projektowym uwzględnia się odległość zabudowy od dróg lub innych źródeł hałasu lub promieniowania.

⁷ S. Pietruszko. Photovoltaics in the world OPTO-ELECTRONICS REVIEW 12(1), 7–12 (2004), s. 11

⁸ Jermaczek A. Przegląd Przyrodniczy Tom XXIII Zeszyt 3, 2012 s. 5

W przypadku, gdy badania będą wskazywać na możliwe ponadnormatywne oddziaływania na tereny chronione akustycznie, proponuje się działania zapobiegawcze. Do najczęstszych działań w zakresie dróg należą: ograniczenie prędkości i odcinkowe pomiary prędkości pojazdów bądź ekrany akustyczne. W zakresie zakładów produkcyjnych – zmiana technologii.

Do oddziaływań skumulowanych może dojść w zakresie stref bezpośrednio sąsiadujących o podobnych funkcjach jak gospodarcza ze strefą związaną z zabudową mieszkaniową. Za odpowiedni dobór wskaźników i parametrów zagospodarowania będzie odpowiedzialny miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, ponieważ samo sąsiedztwo tych stref nie przesądza o ich negatywnym oddziaływaniu na środowisko.

5.9. Ryzyko wystąpienia poważnej awarii

Zgodnie z art. 3, pkt. 23 ustawy Prawo ochrony środowiska przez „poważną awarię” rozumie się zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie przemysłowego magazynowania lub transportu, w którym występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia

lub zdrowia ludzi lub zaistnienie takiego zagrożenia z opóźnieniem, zaś przez „poważną awarię przemysłową rozumie się poważną awarię w zakładzie” (§ 3 pkt. 24 ustawy). Ustalenia projektu *Planu* nie przewidują lokalizacji zakładów, które zaliczają się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

5.10. Podsumowanie

W związku z realizacją zapisów zawartych w projekcie *Planu* przewiduje się różnorodny wpływ zachodzących zjawisk na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego. Podstawowym elementem różniącym charakter zachodzących oddziaływań jest ich kierunek wpływu, który może być pozytywny lub negatywny. Przewidywane oddziaływania na środowisko mogą mieć charakter bezpośredni (związany z daną inwestycją czy też będący wyraźnym następstwem podjętych działań) lub pośredni (związany z już istniejącymi okolicznościami lub dodatkowymi przedsięwzięciami, które są ze sobą powiązane). Biorąc pod uwagę okres występowania oddziaływań wyróżnia się chwilowe, stałe, krótkoterminowe i długoterminowe. Największe znaczenie przypisuje się oddziaływaniom

o charakterze długoterminowym, gdyż występują one od zakończenia danego działania i trwają wraz z funkcjonowaniem zrealizowanych przedsięwzięć. Znaczna część oddziaływań ma charakter skumulowany i jest wynikiem nałożenia się na siebie różnorodnych czynników, które przyczyniają się do wygenerowania pozytywnego bądź negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze.

Poniżej zaprezentowano bardzo ogólne wnioski wpływu poszczególnych zapisów *Planu* w zakresie profilu podstawowego i profilu dodatkowego w danej strefie. Macierz nie uwzględnia konkretnej lokalizacji danej strefy i jej oddziaływania, co zostało omówione w poprzednich rozdziałach.

Tabela 3. Macierz oceny oddziaływania na środowisko

Profil podstawowy	Profil dodatkowy	Kierunek wpływu	Charakter wpływu	Czas trwania
SW - STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ WIELORODZINNĄ				
teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	N	B, S	D, S

teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	P	B, S	D, S
SJ - STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ MIESZKANIOWĄ JEDNORODZINNĄ				
teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, teren usług, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren zabudowy letniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren usług	N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	P	B, S	D, S
SZ – STREFA WIELOFUNKCYJNA Z ZABUDOWĄ ZAGRODOWĄ				
teren zabudowy zagrodowej, teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren usług	N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych, teren akwakultury i obsługi rybactwa	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	P	B, S	D, S
SU – STREFA USŁUGOWA				
teren usług, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren składów i magazynów	N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	P	B, S	D, S
SP - STREFA GOSPODARCZA				
teren produkcji, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren usług	N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	P	B, S	D, S
SR - STREFA PRODUKCJI ROLNICZEJ				
teren produkcji w gospodarstwach rolnych, teren wielkotowarowej produkcji rolnej, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren usług	N	B, S	D, S
teren ogrodów działkowych, teren akwakultury i obsługi rybactwa,	teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu,	P	B, S	D, S

	teren wód			
SI - STREFA INFRASTRUKTURALNA				
teren infrastruktury technicznej, teren komunikacji	teren usług	N	B, S	D, S
teren ogrodów działkowych	teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	P	B, S	D, S
SN - STREFA ZIELENI I REKREACJI				
teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren usług sportu i rekreacji, teren usług kultury i rozrywki, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii, teren usług turystyki, teren usług nauki, teren usług edukacji, teren usług zdrowia i pomocy społecznej	N	B, S	D, S
teren ogrodów działkowych, teren zieleni urządzonej, teren plaży, teren wód	teren zieleni naturalnej, teren lasu	P	B, S	D, S
SC – STREFA CMENTARZY				
teren cmentarza, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren usług kultu religijnego, teren usług handlu detalicznego, teren produkcji, teren usług handlu, teren usług rzemieślniczych	N	B, S	D, S
teren zieleni urządzonej, teren ogrodów działkowych	teren zieleni naturalnej, teren zieleni urządzonej, teren lasu, teren wód	P	B, S	D, S
SC – STREFA GÓRNICTWA				
teren górnictwa i wydobywania, teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej		N	B, S	D, S
teren ogrodów działkowych		P	B, S	D, S
SO – STREFA OTWARTA				
teren komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren zabudowy lotniskowej lub rekreacji indywidualnej, teren elektrowni słonecznej	N	B, S	D, S

teren rolnictwa z zakazem zabudowy, teren lasu, teren zieleni naturalnej, teren wód, teren ogrodów działkowych	teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	P	B, S	D, S
SK – STREFA KOMUNIKACYJNA				
teren autostrady, teren drogi ekspresowej, teren drogi głównej ruchu przyspieszonego, teren drogi głównej, teren komunikacji kolejowej i szynowej, teren komunikacji kolei linowej, teren komunikacji wodnej, teren komunikacji lotniczej, teren obsługi komunikacji, teren infrastruktury technicznej	teren drogi zbiorczej, teren usług handlu detalicznego, teren usług gastronomii,	N	B, S	D, S
teren ogrodów działkowych	teren zieleni urządzonej, teren zieleni naturalnej, teren lasu, teren wód	P	B, S	D, S

Oznaczenia:

Kierunek wpływu: P – pozytywny; N – negatywny

Charakter wpływu: B – bezpośredni; P – pośredni; W – wtórny; S – skumulowany

Czas trwania: K – krótkoterminowe; Ś – średnioterminowe; D – długoterminowe; S – stałe; C – chwilowe

6. CHARAKTERYSTYKA ROZWIĄZAŃ MAJĄCYCH NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZENIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

6.1. Rozwiązania przyjęte w projektowanym dokumencie

Na etapie sporządzania, tj. na etapie projektowym *Planu*, wprowadzono zmiany mające na celu wyeliminowanie negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Projekt *Planu* zostanie poddany konsultacjom społecznym, na skutek których będzie można złożyć uwagi.

Ustalenia prognozy oddziaływania na środowisko nie spowodowały potrzeby wprowadzenia dalszych zmian do projektu *Planu*, ze względu na brak wskazań do wyeliminowania negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze.

6.2. Rozwiązania wynikające z wydanych decyzji, dobrych praktyk i przepisów powszechnych, które należy uwzględnić na etapie realizacji założeń polityki przyjętej w projektowanym dokumencie

Niniejszy rozdział ma na celu przedstawienie działań, które zapobiegają negatywnym wpływom jakie mogą powstać w czasie realizacji zadań określonych w *Planie Ogólnym*.

I. Montaż ogniw fotowoltaicznych

II. Przebudowa, rozbiorka istniejących obiektów i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę⁹;

III. Przebudowa linii energetycznych w związku z działaniami w zakresie rozwoju infrastruktury drogowej i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę¹⁰;

IV. Usuwanie drzew i krzewów a gatunki objęte ochroną¹¹;

V. Budowa obiektów budowlanych, czyli wszystkiego co zostanie zbudowane lub jest wynikiem robót budowlanych pod kątem nie pogorszenia jakości życia

mieszkańców (uciażliwości związane z pracami budowlanymi).

Ad. I. Montaż ogniw fotowoltaicznych

Zaleca się:

- zastosowanie paneli fotowoltaicznych o powłoce antyrefleksowej, jednocześnie zapobiegającej zjawisku olśnienia odbiciowego i zwiększającej sprawność pochłaniania światła słonecznego;

- zastosowanie białych granic paneli fotowoltaicznych oraz białych pasków podziału mających na celu eliminację zjawiska imitacji tafli wody;

- brak zastosowania systemu nadążnego dla paneli fotowoltaicznych;

- poddawanie systematycznym przeglądom wszystkich elementów inwestycji.

⁹ „Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody”, A. Kepel, P. Wylegała, R. Jaros, R. Szkudlarek, R. Paszkiewicz, Fundacja Ekofundusz, Warszawa 2007

¹⁰ Opracowane na podstawie: Ochrona ptaków przed liniami energetycznymi: Praktyczny przewodnik na temat zagrożeń dla ptaków ze strony urzędów do przesyłu energii elektrycznej oraz sposobów minimalizacji negatywnych konsekwencji takich zagrożeń. Raport sporządzony przez BirdLife International w imieniu państw-sygnatariuszy Konwencji Berneńskiej (D Haas, M Nipkow, G Fiedler, R Schneider, W Haas, B Schürenberg dla NABU – Niemieckiego Towarzystwa Ochrony Przyrody, BirdLife Niemcy); XXIII posiedzenie Strasburg, 1-4 grudnia 2003 r.

¹¹ Opracowano na podstawie wytycznych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska „Ochrona zadrzewień”, „Wycinka drzew lub krzewów a ochrona gatunkowa”

Działania w zakresie minimalizacji wpływu na środowisko w przypadku montażu na gruncie:

- zastosowanie ogrodzenia ażurowego umożliwiającego przemieszczanie się herpetofauny i małych zwierząt w obrębie przedsięwzięcia - jeśli panele montowane są na gruncie,
- stosowanie wody destylowanej do mycia paneli, wykluczenie ze stosowania środków chemicznych;
- koszenie traw pomiędzy panelami, wykluczenie ze stosowania środków chemicznych ograniczających porost traw.

II. Przebudowa, rozbiorka istniejących obiektów i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę

Przed przystąpieniem do szczegółowego planowania prac związanych przebudową lub rozbiorką istniejących obiektów konieczne jest przeprowadzenie rozpoznania budynków przez odpowiednio przeszkolonego ornitologa i chiropterologa (specjalisty od nietoperzy).

Obserwacje ornitologiczne (dotyczące ptaków) powinny zostać przeprowadzone 2-krotnie w drugiej połowie kwietnia i w drugiej połowie maja. Jeśli prace budowlane mają być realizowane między 1 września a 31 marca, badania te można przeprowadzić wiosną poprzedzającą prace. Jeżeli prace są planowane na okres 1 kwietnia - 31 sierpnia, badania należy przeprowadzić wiosną roku poprzedniego. W szczególnych przypadkach badania mogą być przeprowadzone w innym czasie.

Ponieważ jednak nie ma wówczas możliwości identyfikacji rzeczywistego zajęcia budynku przez ptaki, przy szacowaniu potencjalnej szkody i planowaniu działań zapobiegawczych oraz podstawowych, uzupełniających i kompensacyjnych środków zaradczych należy przyjmować maksymalne zasiedlenie przez ptaki, jakie jest możliwe w tego typu budynku przy stwierdzonej liczbie i rodzaju potencjalnych schronień.

Jeżeli prace nad budynkiem mają się odbywać w okresie, gdy potencjalnie mogą się w nim znajdować gniazda ptasie z lęgami lub nietoperze - konieczne jest wcześniejsze zabezpieczenie wszystkich zinwentaryzowanych uprzednio miejsc, w których zwierzęta te mogłyby się ukryć. Ze względu na ptaki, prace zabezpieczające przed zakładaniem gniazd muszą być prowadzone poza okresem lęgowym – w okresie od połowy sierpnia do końca lutego. Należy pamiętać, że do połowy października na usuwanie pustych gniazd z budynków trzeba mieć zezwolenie Regionalnego

Dyrektora Ochrony Środowiska. Najodpowiedniejszym terminem do przeprowadzenia takich prac przygotowawczych jest późne lato i wczesna jesień (sierpień-wrzesień) ponieważ wszelkie ślady świadczące o wykorzystywaniu schronienia przez nietoperze są świeże i dobrze widoczne.

Bezpośrednio przed przystąpieniem do prac powinna być przeprowadzona ponowna kontrola ornitologiczna (jeśli prace są prowadzone w okresie lęgowym) oraz wspomniane powyżej szczegółowe poszukiwanie schronień nietoperzy. W przypadku odnalezienia zajętych przez zwierzęta schronień, należy je oznakować. Dalsze postępowanie powinno być uzależnione od sytuacji i w razie potrzeby uzgodnione z organami ochrony przyrody. Czasami możliwe jest pozostawienie kilku szczelin i otworów wykorzystywanych do tej pory przez zwierzęta. Jest to szczególnie korzystne w przypadku nietoperzy, które są bardzo przywiązane do swoich schronień. Jest to też często rozwiązanie najprostsze z technicznego punktu widzenia.

Należy pamiętać, że liczba tych alternatywnych schronień powinna w pełni równoważyć stratę, z uwzględnieniem ew. rekompensaty za szkody poniesione przez populacje tych gatunków w czasie remontu. Powinno się zapewnić zastępcze miejsca lęgowe i schronienia, np. odpowiednie budki dla ptaków i schrony dla nietoperzy. Proponowane rozmiary skrzynek, odległości między otworem wylotowym, a dnem skrzynki, wysokości zawieszania nad ziemią oraz inne dane dotyczące montażu skrzynek dla jerzyków, wróbli, pustulek i skrzynek podociepleniowych (dla nietoperzy) przedstawiono w poradniku „Docieplanie budynków w zgodzie z zasadami ochrony przyrody” (A. Kepel, P. Wylegała, R. Jaros, R. Szkudlarek, R. Paszkiewicz, Fundacja Ekofundusz, Warszawa 2007).

III. Przebudowa linii energetycznych i ich wpływ na awifaunę i chiropterofaunę

W celu zminimalizowania strat wśród ptaków i nietoperzy wszystkie linie energetyczne winny spełniać następujące wymogi:

- Przeprowadzenie badań przygotowawczych w celu ustalenia alternatywnych lokalizacji linii: o przebiegu wędrówek ptaków przez dane miejscowości lub regiony często decyduje topografia, linie brzegowe, itp. Wykonanie tych badań przed przystąpieniem do planowania jakichkolwiek nowych linii energetycznych jest niezbędne.

Badania te muszą też obejmować wędrówki ptaków zarówno w dzień, jak i w nocy, a także uwzględnić inne zjawiska sezonowe.

- Tam, gdzie to możliwe, kable należy położyć pod ziemią.
- „Ukrywanie” linii energetycznych: linie napowietrzne powinny zostać poprowadzone tak nisko, jak tylko pozwalają na to przepisy, za budynkami lub rzędami drzew, bądź też u stóp wzgórz i łańcuchów górskich.
- Wszędzie tam, gdzie to możliwe, infrastruktura powinna być skomasowana, tj. linie energetyczne należałoby poprowadzić wzdłuż dróg, aby uniknąć przecinania dużych, otwartych przestrzeni.
- Konstrukcje powinny zajmować jak najmniej przestrzeni w kierunku pionowym: przewody należałoby podwieszać na jednym poziomie, bez przewodu neutralnego nad przewodami fazowymi.
- Należy montować dobrze widoczne, czarno-białe oznakowania na przewodach stwarzających duże zagrożenie zderzeniem, w szczególności na przewodach neutralnych linii wysokiego napięcia.
- W fazie planowania nowych linii energetycznych należy posługiwać się szczegółowymi informacjami zebranymi przez ornitologów. Dobra współpraca i dialog pomiędzy przedsiębiorstwami energetycznymi a organizacjami ochrony przyrody są kluczowe do osiągnięcia optymalnych rozwiązań, co leży także w interesie publicznym.
- Przy budowie nowych linii energetycznych należy wybierać takie rozwiązania projektowe, które nie wymagają stosowania systemów ostrzegawczych ani osłon ochronnych. Trwałość tych elementów nie odpowiada przeciętnemu czasowi eksploatacji linii energetycznych, który wynosi 50 lat.

IV. Usuwanie drzew i krzewów, a gatunki objęte ochroną

Zakazy wobec chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów obowiązują przez cały rok, dlatego też właściciel terenu przed przystąpieniem do prac związanych z usuwaniem drzew i krzewów – niezależnie od terminu ich wykonywania - powinien ustalić, czy znajdują się tam gatunki objęte ochroną. W przypadku wątpliwości można skorzystać z pomocy np. botanika czy

zoologa lub innej osoby, która potrafi zweryfikować stan faktyczny.

W stosunku do zwierząt chronionych obowiązują zakazy m.in.:

- niszczenia siedlisk i ostoi, które są ich obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania,
- niszczenia, usuwania lub uszkodzenia gniazd oraz innych schronień,
- umyślnego płoszenia lub niepokojenia (w przypadku większości ssaków, rzadkich gatunków ptaków i innych wybranych gatunków),
- umyślnego płoszenia lub niepokojenia w miejscach noclegu, w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych, lub w miejscach żerowania zgrupowań ptaków migrujących lub zimujących (w przypadku większości ptaków).

Wykaz gatunków chronionych jak również zakazy z zakresu ochrony gatunkowej, określają rozporządzenia Ministra Środowiska z:

- 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin,
- 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów,
- 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt.

Okres lęgowy ptaków

Termin między 1 marca a 15 października funkcjonuje w przestrzeni publicznej jako okres lęgowy ptaków i rzeczywiście dla większości gatunków okres lęgowy się w nim zawiera, jednak dla poszczególnych gatunków ptaków przypada on w różnych okresach, np.:

- bielików trwa od stycznia do lipca,
- wróbli – od lutego/marca do sierpnia,
- jerzyków – od maja do sierpnia.

Ponadto, w poszczególnych latach okresy lęgowe dla konkretnych gatunków ulegają nieznacznym przesunięciom, w zależności od panujących warunków pogodowych.

Ogólne odstępstwo od zakazu usuwania gniazd

Od zakazu usuwania gniazd ptasich rozporządzenie Ministra Środowiska w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt wprowadza od 16 października do końca lutego odstępstwo jedynie w przypadku usuwania gniazd

z budynków lub terenów zieleni i tylko wtedy, gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne.

Tereny zieleni to obszary urządzone wraz z infrastrukturą techniczną i budynkami funkcjonalnie z nimi związanymi, pokryte roślinnością, pełniące funkcje publiczne. Są to w szczególności parki, zieleńce, promenady, bulwary, ogrody botaniczne, zoologiczne, jordanowskie i zabytkowe, cmentarze, zieleń towarzysząca drogom na terenie zabudowy, placom, zabytkowym fortyfikacjom, budynkom, składowiskom oraz obiektom przemysłowym.

Sposób postępowania w przypadku stwierdzenia gatunków chronionych

Jeżeli usunięcie drzewa lub krzewu nie spowoduje naruszenia zakazów wobec gatunków chronionych, mogą one być usunięte także w okresie lęgowym większości gatunków ptaków, tj. od 1 marca do 15 października.

Natomiast jeżeli wykonanie prac związanych z wycinką drzew lub krzewów może naruszyć te zakazy, należy:

- jeśli to możliwe odstąpić od tych prac i zachować poszczególne zadrzewienia będące siedliskiem gatunku, lub
- zrezygnować z wycinki w okresie, którego dotyczy zakaz (np. w przypadku zakazu płoszenia ptaków w miejscach rozrodu lub wychowu młodych - w ich okresie lęgowym, w przypadku usuwania gniazd z terenów zieleni gdy wymagają tego względy bezpieczeństwa lub sanitarne - w okresie od 16 października do końca lutego) – uwaga: zdecydowana większość zakazów, w tym zakaz niszczenia siedlisk i ostoj, które są obszarem rozrodu, wychowu młodych, odpoczynku, migracji lub żerowania, a także niszczenia gniazd (o ile nie ma zastosowania ww. wyjątek) są ważne cały rok, lub
- uzyskać stosowne zezwolenie na odstępstwo od zakazów.

Jednocześnie należy pamiętać, że usuwanie znacznej ilości drzew i krzewów w okresie wiosenno-letnim najprawdopodobniej będzie się wiązać z naruszeniem zakazów w stosunku do gatunków ptaków: zakazu niszczenia schronień oraz zakazu umyślnego płoszenia lub niepokojenia w okresie lęgowym w miejscach rozrodu lub wychowu młodych. Wynika to z powszechnej obecności ptaków w koronach drzew i w krzewach. Należy mieć także na uwadze, że w przypadku drzewa w

pełnym ulistnieniu, stwierdzenie na nim gniazd ptasich może być utrudnione. Z powyższych względów zaleca się przeprowadzanie wycinki drzew i krzewów w okresie jesienno- zimowym.

W celu uzyskania zezwolenia na odstępstwo od zakazów obowiązujących w stosunku do danego gatunku, należy zwrócić się odpowiednio do regionalnego dyrektora ochrony środowiska lub Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska (w zależności od reżimu ochronnego gatunku i rodzaju planowanych czynności). Podział kompetencji pomiędzy tymi instytucjami określa art. 56 ust. 1 i 2 ustawy o ochronie przyrody. Kompetencje w obszarach parków narodowych należą do Ministra Środowiska.

Konsekwencje karne

Naruszenie zakazów w stosunku do gatunków chronionych jest wykroczeniem (art. 131 pkt 14 ustawy o ochronie przyrody) i podlega karze aresztu albo grzywny. Dodatkowo, jeśli zniszczenie w świecie roślinnym lub zwierzęcym będzie znacznych rozmiarów lub też szkoda w gatunkach chronionych będzie istotna, zastosowanie mogą mieć przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (art. 181).

W przypadku podejrzenia naruszenia przepisów z zakresu ochrony gatunkowej incydent taki należy zgłosić do organów ścigania – na Policję, gdyż orzekanie w takich sprawach następuje z reguły na podstawie przepisów ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia, gdzie do prowadzenia czynności wyjaśniających uprawniona jest przede wszystkim Policja.

V. Roboty budowlane związane z takimi zadaniami jak:

- Rozwój zabudowy;
- Rozwój infrastruktury drogowej;
- Budowa tras rowerowych, ścieżek rowerowych.

W zakresie minimalizacji emisji zanieczyszczeń na etapie budowy wymienia się szczególnie prawidłową organizację robót – drogi techniczne należy regularnie czyścić i zabezpieczyć przed pyleniem, zapewnić transport materiałów budowlanych z użyciem środków zabezpieczających przed pyleniem (przykrycia skrzyń samochodów), zapewnić użycie właściwej technologii, polegającej na stosowaniu w maksymalnym stopniu gotowych mieszanek, wytwarzanych poza placem budowy. W czasie realizacji wystąpią też uciążliwości w zakresie hałasu. Prace budowlane należy

w sąsiedztwie zabudowy mieszkaniowej prowadzić wyłącznie w porze dziennej. Na tych terenach unikać jednoczesnej pracy urządzeń emitujących hałas o dużym natężeniu. Ograniczyć jałową pracę silników pojazdów i maszyn budowlanych w trakcie realizacji inwestycji. W zakresie wibracji należy w pobliżu obiektów wrażliwych na drgania (budynków) ograniczyć do niezbędnego minimum pracę sprzętu wibracyjnego oraz innego sprzętu ciężkiego (np. walce wibracyjne, ubijaki, młoty pneumatyczne, kafary i in.). W celu zabezpieczenia terenów podlegających ochronie akustycznej należy zaprojektować posadowienie ekranów akustycznych, dzięki czemu zostaną dotrzymane standardy jakości środowiska w zakresie oddziaływania hałasu. Do najważniejszych sposobów ochrony przed hałasem zaliczany jest jego monitoring. W kwestii zwiększenia zapylenia i zanieczyszczenia powietrza należy ograniczać nadmierne pylenie poprzez zraszanie dróg w trakcie prowadzenia prac oraz w miarę możliwości ograniczanie robót ziemnych w czasie silnych wiatrów. Należy przestrzegać też zasad uszczelniania terenu, zabezpieczających przed przenikaniem produktów naftowych do gruntu, wód powierzchniowych i gruntowych.

Na obszarze gminy obowiązują przepisy odrębne, regulujące normy związane z zainwestowaniem terenu i zachowaniem właściwych standardów jakości poszczególnych elementów środowiska. Eksploatacja przedsięwzięć planowanych do realizacji musi być też prowadzona przy użyciu takich technologii, instalacji i z zastosowaniem metod eliminujących przedostawanie się szkodliwych substancji do środowiska, co gwarantuje prawo powszechne. Technologie te muszą funkcjonować na wysokim poziomie, by ograniczyć ewentualne zagrożenia.

Ponadto, wskazuje się na potrzebę dalszego kształtowania świadomości wśród mieszkańców i przedsiębiorców, konieczność dbania o walory i zasoby przyrody. W tym przedmiocie partycypacja społeczna powinna opierać się na wspólnym działaniu lokalnych liderów i władz, zarówno w kontekście gospodarczym, jak i przyrodniczym, aktywnym i skutecznym informowaniu i włączaniu mieszkańców w proces decyzyjny oraz prowadzić akcje edukacyjne promujące zachowania proekologiczne wśród mieszkańców, których celem jest podniesienie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa.

7. ROZWIĄZANIA INNE NIŻ W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE, ELIMINUJĄCE LUB OGRANICZAJĄCE NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO

Standardy realizacji inwestycji nakazują, by na kolejnych etapach również użyć wszelkich możliwych środków prawnych i technicznych, zapewniających maksymalną ochronę środowiska. Ze względu na brak znacząco negatywnego wpływu na środowisko (co było przedmiotem analizy i oceny w poprzednich rozdziałach), nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych. Ustalenia projektowanego dokumentu wskazują na pro

środowiskowy rozwój gminy. Wydzielone strefy w projekcie *Planu* stawiają za cel rozwój Gminy Iwonicz - Zdrój w oparciu o poszanowanie zasad ochrony środowiska. Projekt *Planu* godzi zatem interesy wszystkich zainteresowanych stron, a planowane inwestycje stanowią optymalne rozwiązania zgodne z zasadami ekorozwoju i z uwzględnieniem ochrony środowiska.

8. INFORMACJE O PRZEWIDYWANYCH METODACH ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZENIA

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień *Planu* pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

- ❖ oddziaływania inwestycji,
- ❖ przestrzegania ustaleń obowiązujących decyzji administracyjnych, w szczególności o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia, gdzie wskazuje się metodę i rodzaj monitoringu środowiska,
- ❖ w odniesieniu do całego terenu może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska lub indywidualnych zamówień, w przypadku, gdy odnoszą się one do obszaru objętego *Planem*; Monitoring poszczególnych komponentów środowiska prowadzi Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

W zakresie działań, które realizować może samodzielnie Urząd Gminy wskazuje się wielkopowierzchniowy monitoring wybranych elementów środowiska przyrodniczego poprzez fotointerpretację zdjęć lotniczych wykonywany, co 10 – 15 lat oraz badania ankietowe mieszkańców z zadowolenia z życia w gminie wykonywane co 5 lat.

Dodatkowo systematyczny monitoring postępów umożliwi wprowadzenie ewentualnych zmian w przypadku obserwacji niekorzystnych zjawisk – w trakcie monitorowania dokumentu pojawić się mogą inne, niezidentyfikowane dotąd obszary problemowe, które mogą być podstawą do aktualizacji opracowania. Stały monitoring pomoże wskazać, które z działań powinny być realizowane na szerszą skalę, a z których można zrezygnować, gdyż cel został osiągnięty za pomocą wdrożenia innych rozwiązań.

9. INFORMACJE O MOŻLIWOŚCI TRANSGRANICZNEGO ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU DOKUMENTU NA ŚRODOWISKO

Transgraniczne oddziaływanie na środowisko, o którym mowa w art. 51 ust. 2, pkt 1d) ustawy z dnia 3 października 2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oceniane jest w aspekcie granic

międzynarodowych. Projekt *Planu* nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko. Obrane cele i działania *Planu* nie będą oddziaływać na środowisko terenów położonych poza granicami kraju.

10. SPIS RYSUNKÓW, FOTOGRAFII I TABEL

Spis rysunków:

Rysunek 1. Gmina miejsko - wiejska Iwonicz - Zdrój sąsiaduje z gminami Dukla, Rymanów i Miejsce Piastowe.....	8
Rysunek 2. Położenie gminy Iwonicz - Zdrój na tle granic województwa i powiatu	9
Rysunek 3. Podział administracyjny gminy Iwonicz - Zdrój	10
Rysunek 4. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną SW – wynika z ustaleń w obowiązujących mpzp oraz uzupełnień w istniejącej zabudowie	13
Rysunek 5. Strefa SW w Iwoniczu, poniżej fragment obowiązującego mpzp	14
Rysunek 6. Strefa SW w Iwoniczu Zdrój, poniżej fragment obowiązującego mpzp	15
Rysunek 7. Strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną SJ	16
Rysunek 8. Strefa usługowa – SU	17
Rysunek 9. Tereny usług planowane wzdłuż drogi krajowej nr 28 (ul. Floriańska).....	18
Rysunek 10. Strefy SU wyznaczone w Iwoniczu - Zdrój.....	18
Rysunek 11. Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową – SZ.....	19
Rysunek 12. Strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową – SZ.....	20
Rysunek 13. Strefa gospodarcza – SP.....	21
Rysunek 14. Strefy gospodarcze wyznaczono w Iwoniczu	22
Rysunek 15. Fragment ustaleń obowiązującego mpzp	22
Rysunek 16. Strefa produkcji rolniczej – SR.....	23
Rysunek 17. Strefy produkcji rolniczej w północnej części gminy	23
Rysunek 18. Strefa infrastrukturalna SI.....	24
Rysunek 19. Lubatówka - teren obok cmentarza - planowana strefa infrastruktury – planowany parking	25
Rysunek 20. Lubatówka - teren nad rzeką Lubatówką - planowana strefa infrastruktury – planowany parking	25
Rysunek 21. Iwonicz - Zdrój - teren pomiędzy zabudową mieszkaniową - planowana strefa infrastruktury – planowany parking przy usługach	26
Rysunek 22. Strefa zieleni i rekreacji – SN.....	26
Rysunek 23. Iwonicz-Zdrój, układ urbanistyczny, plan uzdrowiska z lat 60. XIX w.	28
Rysunek 24. Strefa cmentarzy – SC	29
Rysunek 25. Strefa górnictwa – SG	30
Rysunek 26. Strefa górnictwa – SG, wyznaczona na terenie złoża Iwonicz.....	30
Rysunek 27. Strefa otwarta – SO	31
Rysunek 28. Strefa komunikacyjna – SK	32
Rysunek 29. Formy ochrony przyrody na terenie gminy Iwonicz - Zdrój	35
Rysunek 30. Lokalizacja gminy na tle granic Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego	36
Rysunek 31. Lokalizacja gminy na tle granic Obszaru Natura 2000 Rymanów.....	36
Rysunek 32. Lokalizacja gminy na tle granic Obszaru Natura 2000 Ostoja Jaśliska	37
Rysunek 33. Lokalizacja gminy na tle granic Obszaru Natura 2000	37
Rysunek 34. Lokalizacja gminy na tle granic Obszaru Natura 2000 Beskid Niski	38

Rysunek 35. Lokalizacja pomników przyrody na terenie opracowania.....	38
Rysunek 36. Korytarze ekologiczne jeleni i dużych drapieżników wg. PZŁ.....	39
Rysunek 37. Przebieg korytarza migracji zwierząt Beskid Niski.....	40
Rysunek 38. Przebieg głównego korytarza migracji „Wschodnia Dolina Noteci”.....	41
Rysunek 39. Podział fizyczno - geograficzny na tle mapy hipsometrycznej.....	42
Rysunek 40. Ukształtowanie powierzchni terenu objętego opracowaniem.....	43
Rysunek 41. Osuwiska na terenie gminy Iwonicz - Zdrój.....	47
Rysunek 42. Udokumentowane złoża na terenie gminy Iwonicz - Zdrój.....	49
Rysunek 43. Podział geobotaniczny w obszarze opracowania.....	49
Rysunek 44. Lokalizacja gm. Iwonicz - Zdrój na tle granic jednolitych części wód podziemnych.....	52
Rysunek 45. Gmina Iwonicz - Zdrój położona jest poza zasięgiem GZWP.....	53
Rysunek 46. Jednolite części wód powierzchniowych.....	53
Rysunek 47. Zagrożenie powodziowe na terenie gminy Iwonicz - Zdrój.....	62
Rysunek 48. Formy ochrony przyrody w granicach jednolitych części wód podziemnych położonych na terenie gminy Iwonicz - Zdrój: 151 i 152.....	64
Rysunek 49. Klasyfikacja pokrycia terenu – grunty leśne, grunty rolne, tereny przekształcone antropogenicznie.....	69
Rysunek 50. Zespół pałacowy Załuskich w Iwoniczu.....	72
Rysunek 51. Układ przestrzenny Iwonicza Zdrój.....	72
Rysunek 52. Granice projektowanego rezerwatu przyrody „Dolina potoku Flora” obejmują głównie obszar w gminie Rymanów. Na terenie gminy Iwonicz – Zdrój projekt planu wskazuje strefy otwarte.....	79
Rysunek 53. Ustalenia Planu Ogólnego Gminy Iwonicz - Zdrój na tle obszarowych form ochrony przyrody.....	80
Rysunek 54. Projekt Planu na tle granic Obszarów Natura 2000.....	82
Rysunek 55. Wydzielenia leśne na terenie Iwonicza Zdrój.....	84
Rysunek 56. Projekt POG - lipiec 2025 r.....	85
Rysunek 57. Projekt POG - grudzień 2025 r.....	85
Rysunek 58. Projekt planu na tle obszarów zagrożenia powodziowego (fragmentów).....	87
Rysunek 59. Ustalenia Planu Ogólnego strefie "A" ochrony uzdrowiskowej.....	92
Rysunek 60. Ustalenia Planu Ogólnego strefie "B" ochrony uzdrowiskowej.....	93
Rysunek 61. Zróżnicowanie przestrzenne pokrywy glebowej w gminie Iwonicz - Zdrój i okolicach wg kategorii podatności na suszę.....	96
<i>Spis tabel:</i>	
Tabela 1. Charakterystyka jcw na terenie gminy Iwonicz - Zdrój.....	63
Tabela 2. Klasy stref dla poszczególnych zanieczyszczeń, uzyskane w ocenie rocznej dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi - klasyfikacja podstawowa (klasy: A, C oraz A1, C1 dla pyłu zawieszonego PM _{2,5}).....	65
Tabela 3. Macierz oceny oddziaływania na środowisko.....	98

11. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

1. Wstęp

Rozdział 1.1.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się obowiązkowo, co wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego

ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2023 poz. 1094 ze zm.).

Rozdział 1.2.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się dla dokumentu strategicznego jakim jest *Plan Ogólny gminy Iwonicz - Zdrój*. W prognozie brany jest pod uwagę każdy element środowiska przyrodniczego, również zdrowie ludzi. Choć *Plan* ma na celu poprawę warunków

życia mieszkańców, redukcję CO₂, stworzenie lepszych warunków do życia, to może ono powodować negatywne oddziaływanie na środowisko - np. podczas budowy, realizacji czy eksploatacji przedsięwzięcia. Prognoza ma

też na celu sprawdzenie czy *Plan* prawidłowo uwzględnia zagrożenia związane z bezpieczeństwem ludzi.

Rozdział 1.3.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządza się zgodnie z wytycznymi wypracowanymi od 2008 r., od kiedy wszedł taki obowiązek. Podstawą sporządzenia niniejszej prognozy są informacje o stanie środowiska

2. Ustalenia projektowanego dokumentu oraz jego powiązania z innymi dokumentami

Rozdział 2.1

Projekt *Planu Ogólnego Gminy Iwonicz - Zdrój* obejmuje teren położony w granicach administracyjnych gminy

Rozdział 2.2.

Na terenie gminy Iwonicz - Zdrój wyznaczono 12 stref planistycznych z katalogu wymienionego w art. 13c ust. 2 ww. ustawy:

SW – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną

SJ – strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodziną,

SU – strefa usługowa,

SZ – strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,

Rozdział 2.3.

W projekcie *Planu* wykazano powiązanie z szeregiem dokumentów rangi europejskiej, krajowej, wojewódzkiej

3. Analiza i ocena istniejącego stanu środowiska

Rozdział 3.1.

Formy ochrony przyrody:

- ❖ Natura 2000 Rymanów PLH180016,
- ❖ Natura 2000 Ostoja Jaślicka PLH180014,
- ❖ Natura 2000 Beskid Niski PLB180002,
- ❖ Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego,
- ❖ Pomniki przyrody ożywionej:

1. Dąb - *Quercus robur* - PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.451

2. Dąb szypułkowy - PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.429

3. Dąb szypułkowy - PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.440

4. Lipa szerokolistna - PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.462

Rozdział 3.2.

Zgodnie z Systemem Osłony Przeciwosuwiskowej (SOP) Państwowego Instytutu Geologicznego na terenie gminy

Rozdział 3.3.

Cenna krajobrazowo część gminy objęta została ochroną w ramach obszaru chronionego krajobrazu i obszarów Natura 2000.

przyrodniczego oraz dane środowiskowe zasięgnięte z wielu urzędów m. in. z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska.

miejsko – wiejskiej Iwonicz - Zdrój zlokalizowanej w powiecie krośnieńskim, w województwie podkarpackim.

SP – strefa gospodarcza,

SR – strefa produkcji rolniczej,

SI – strefa infrastrukturalna,

SN – strefa zieleni i rekreacji,

SC – strefa cmentarzy,

SG – strefa górnictwa,

SO – strefa otwarta,

SK – strefa komunikacji.

i lokalnej. W prognozie wykazano powiązanie tych dokumentów z *Planem*.

5. Iwoniczka Hydra - Lipa drobnolistna - *Tilia cordata* - PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.2310

6. Klon jawor (Jawor) - *Acer pseudoplatanus* - PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.472

7. Miłorząb dwukłapowy (Miłorząb chiński, Miłorząb dwudzielny) - *Ginkgo biloba* - PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.483

8. Grupa drzew - Jodły – 3 szt. - PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.505

❖ Pomnik przyrody nieożywionej - źródło pn. „Bełkotka” w Iwoniczu-Zdroju - PL.ZIPOP.1393.PP.1807033.494.

Iwonicz - Zdrój znajdują się osuwiska oraz tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi.

Rozdział 3.4.

Gmina Iwonicz-Zdrój leży w dorzeczu dwóch dużych rzek karpackich: Wisłoki i Sanu. Teren ten generalnie należy do zlewni rzeki Wisłok (dopływu Sanu). Przez teren gminy przepływa duży lewobrzeżny dopływ Wisłoka -

Rozdział 3.5.

Na terenie gminy uchwalono Statut Uzdrowiska Iwonicz – Zdrój Uchwałą Nr XXIX/242/09 z dnia 30 czerwca 2009 r.

Na obszarze Uzdrowiska wydziela się trzy strefy ochrony uzdrowskiej:

1. Strefę „A” ochrony uzdrowskiej – o powierzchni 155 ha, posiadającą 89% powierzchni terenów zielonych,

2. Strefę „B” ochrony uzdrowskiej – o powierzchni 434 ha dla której procentowy udział terenów biologicznie czynnych wynosi 90%, obejmuje obszar przyległy do strefy „A” –stanowiący otulinę dla tego obszaru, stanowiąc jednocześnie teren zabudowy

Rozdział 3.6.

Na terenie gminy dominują gleby brunatne wylugowane wytworzone na glinach średnich pylistych. W dolinach cieków wodnych występują mady. W południowej części gminy (obręb Iwonicz) dominują gleby o dość słabych wartościach uprawowych – gleby kompleksu pszennego górskiego. Nielicznie, głównie w północno zachodniej części obrębu występują gleby nieco lepsze, zaliczane

Rozdział 3.7.

Gmina Iwonicz Zdrój posiada zaktualizowaną gminną ewidencją zabytków (Zarządzenie Nr 157.2023 Burmistrza Gminy Iwonicz – Zdrój z dnia 21 grudnia 2023 r.). Wykazano 72 zabytki nieruchome, z czego 31

Rozdział 3.8.

Zdiagnozowane zagrożenia na terenie opracowania dotyczą głównie:

- przepustowości turystycznej,
- zagrożenia powodziowego,

Rozdział 3.9.

Ustalenia projektu *Planu* nie wskazują konkretnych działań inwestycyjnych czy pozainwestycyjnych, a wskazują możliwości projektowe na etapie formułowania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w warunkach konsultacji społecznych. Oznacza to, że zarówno organy nadzorujące jak i osoby fizyczne mogą zapoznać się

Lubatówka i Tabor. Miasto Iwonicz Zdrój odwadnia rzeka Potok Iwoniczki o długości 12,2 km (o układzie odcinkowym), która wraz z innymi potokami tworzy sieć cieków powierzchniowych.

usługowej, turystycznej i mieszkaniowej. Strefa „B” ochrony uzdrowskiej przebiega w granicach administracyjnych miasta Iwonicz-Zdrój.

3. Strefę „C” ochrony uzdrowskiej – o pow. 3961 ha stanowi granicę Uzdrowiska Iwonicz-Zdrój dla której wyliczony teren biologicznie czynny wynosi 85% powierzchni. Granica strefy „C” ochrony Uzdrowiska Iwonicz-Zdrój przebiega po granicach administracyjnych gminy. Strefa „C” przyległa do strefy „B” i stanowiącą jej otoczenie, obejmuje obszar mający wpływ na zachowanie walorów krajobrazowych, klimatycznych oraz ochronę złóż naturalnych surowców leczniczych.

do kompleksu pszennego dobrego. Południowa część obrębu Iwonicz, północne części obrębu Lubatówka i Iwonicz Zdrój oraz niemal cały obręb Lubatowa to gleby bardzo słabe, zaliczane do kompleksu owsiano-pastewnego górskiego oraz owsiano-pszenicznego górskiego.

obiektów to wpisane do rejestru zabytków województwa podkarpackiego. Na terenie gminy zewidencjonowano 102 stanowiska archeologiczne, z czego 4 obiekty objęte są wpisem do rejestru zabytków.

- ruchów masowych ziemi,
- barier fizjograficznych (droga krajowa Nr 28, linie elektroenergetyczne, zwarta zabudowa),
- emisja zanieczyszczeń (głównie z domowych palenisk).

z jego treścią i wnieść uwagi. Również procedura strategicznej oceny oddziaływania na środowisko pozwala wypracować optymalne rozwiązania. Konsultacje społeczne zapobiegają też konfliktom przestrzennym. Gwarantuje to rozwój gminy oparty na jawnej i akceptowanej polityce rozwoju.

4. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu

Projekt powinien realizować cele, które zostały ustanowione w dokumentach wyższego rzędu tj. krajowych, międzynarodowych i wspólnotowych.

W rozdziale tym przedstawiono zapisy dokumentów, do których odwołuje się projektowany dokument.

5. Analiza i ocena przewidywanego znaczącego oddziaływania, w tym na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz na integralność tego obszaru

Cały rozdział poświęcony jest analizie oddziaływania ustaleń projektu na geokomponenty, w szczególności: na cele i przedmioty ochrony obszarów Natura 2000, na integralność obszarów Natura 2000, na rośliny
Rozdział 5.1.

i zwierzęta, na ludzi, na ukształtowanie terenu, na wody powierzchniowe i podziemne, na powietrze, krajobraz i zabytki.

W rozdziale przywołuje się wszelkie normy prawne dotyczące form ochrony przyrody. Analizie podlega zagadnienie czy projekt respektuje zapisy prawne.

Rozdział 5.2.

Biorąc pod uwagę obrane strefy nie przewiduje się wpływu na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności na stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt, gatunki, dla których

wyznaczono obszary Natura 2000 oraz ich integralność i powiązania między nimi.

Nie przewiduje się też negatywnego oddziaływania na obszary Natura 2000 stref przewidzianych w *Planie*.

Rozdział 5.3.

Nie stwierdzono kolizji proponowanych stref z ważnymi ostojami zwierząt i roślin.

Rozdział 5.4

Nie przewiduje się negatywnego oddziaływania na zdrowie ludzi. Uciążliwości chwilowe mogą pojawić się na czas trwania realizacji niektórych działań. Zmiany w krajobrazie będą więc mieć charakter przejściowy,
Rozdział 5.5

po którym nastąpi rekultywacja terenu. Biorąc pod uwagę powyższe stwierdza się brak negatywnego oddziaływania ustaleń projektu na krajobraz i wartości kulturowe.

Realizacja *Planu* będzie wiązać się z przekształceniami powierzchni ziemi ze względu na wydobycie złoża piasków.

Rozdział 5.6.

W rozdziale przeanalizowano, czy ustalenia projektu w dostatecznym stopniu chronią środowisko wodno – gruntowe. Stosowanie się do przepisów prawnych dotyczących ochrony środowiska oraz stosowanie
Rozdział 5.7.

odpowiednich metod, materiałów i technologii, zapewni ochronę środowiska wodnego i powierzchni ziemi. Analiza wykazała brak negatywnego oddziaływania.

W rozdziale przedstawiono zagrożenia jakie wynikają z realizacji ustaleń projektu na higienę powietrza. Strefy

przewidziane w projekcie *Planu* wykazują też wpływ pozytywny.

Rozdział 5.8.

Badając oddziaływanie poszczególnych ustaleń *Planu*, nie stwierdza się oddziaływania skumulowanego.

Rozdział 5.9.

Ustalenia projektu nie przewidują lokalizacji zakładów, które zaliczają się do zakładów stwarzających zagrożenie występowania poważnych awarii przemysłowych.

Rozdział 5.10.

Rozdział zawiera analizę oddziaływania poszczególnych zadań określonych w dokumencie w formie tabeli - macierzy.

6. Charakterystyka rozwiązań mających na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu

Na etapie sporządzania projektu *Planu* przedstawiono rozwiązania mające na celu wyeliminowanie negatywnego wpływu na środowisko przyrodnicze. Wszystkie ustalenia projektu mają na celu poprawę jakości życia mieszkańców również poprzez poprawę środowiska przyrodniczego.

7. Rozwiązania inne niż w projektowanym dokumencie, eliminujące lub ograniczające negatywne oddziaływanie na środowisko

Standardy realizacji inwestycji nakazują, by na kolejnych etapach również użyć wszelkich możliwych środków prawnych i technicznych, zapewniających maksymalną ochronę środowiska. Nie wskazuje się rozwiązań alternatywnych.

8. Informacje o przewidywanych metodach analizy realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzenia

W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń projektu powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji działań, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej.

9. Informacje o możliwości transgranicznego oddziaływania ustaleń projektu na środowisko

Projekt nie zawiera rozstrzygnięć ani nie stwarza możliwości, w wyniku których mogłoby wystąpić transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

10. Spis rysunków, fotografii i tabel

11. Streszczenie w języku niespecjalistyczny

Streszczenie jest obowiązkiem ustawowym, a sporządza się go, by zapewnić szersze udostępnienie prognozy.

ZAŁĄCZNIK NR 1 DO PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
PLANU OGÓLNEGO GMINY IWONICZ - ZDRÓJ

OŚWIADCZENIE AUTORA PROGNOZY

Zgodnie z art. 51 ust. 2 pkt 1f ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. 2024 poz. 1112 ze zm.), w związku z art. 74a ust. 2 ww. ustawy oświadczam, że posiadam ponad trzyletnie doświadczenie w pracach w zespołach przygotowujących prognozy oddziaływania na środowisko i jestem autorem ponad pięciu prognoz oddziaływania na środowisko. Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
mgr inż. Kama Kotowicz